

СЛУЖБЕ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Sluzbeni vestnik Socij. repub.
Makedonije

Skopje
p. fah 51

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно на хрватскосрпски, словенечки и македонски јазик — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Народната банка за претплата и посебни издања 101-13-602-32 за огласи 101-13-602-31.

Среда, 31 март 1965

БЕЛГРАД

БРОЈ 13

ГОД. XXI

Цена на овој број е 360.— дин. — Претплата за 1965 година изнесува 2.500.— дин. а за странство 3.500.— динари — Редакција: Улица Јована Ристика бр. 1 Пошт. факс 226 — Телефони: централа 50-931, 50-932, 50-933 и 51-661. Служба за претплата 51-732 и Продавна служба 51-671

252.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

Се прогласува Законот за измени и дополнења на Основниот закон за прекршоците, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 12 март 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 13 март 1965 година.

П. Р. бр. 218
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

Член 1

Во Основниот закон за прекршоците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 2/59) членот 3 се менува и гласи:

„(1) Прописи за прекршоците можат да се донесуваат:

- 1) со закон;
- 2) со уредба и одлука на Сојузниот извршен совет или на републичкиот извршен совет;
- 3) со правилник или со наредба на сојузен или републички секретар кога се посебно овластени со закон да пропишуваат прекршоци и во границите на овластувањата определени со тој закон;
- 4) со одлуката на околско собрание, градски собор или општинско собрание.

(2) Одредбите за прекршоците што ги донесуваат сојузните секретари со свои правилници и наредби, се донесуваат по претходно прибавено мислење од Сојузниот секретаријат за правосудство.“

Член 2

Во членот 4 став 2 зборовите: „пренесе на поински државни органи“ се заменуваат со зборовите: „пренесе на други државни органи“.

Член 3

Членот 5 се менува и гласи:
„Прописите за прекршоците важат на територијата на општествено-политичката заедница чиј орган ги донесол тие прописи.“

Член 4

Во членот 6 став 2 зборовите: „од материјална заинтересираност“ се заменуваат со зборовите: „заради здобивање со материјална корист“.

Член 5

Членот 7 се менува и гласи:

„(1) Парична казна не може да се пропише во износ помал од 100 динари ниту поголем од 50.000 динари.

(2) За прекршоците што ќе ги сторат правни лица може со закон и со прописи на Сојузниот извршен совет и на републичкиот извршен совет да се пропише парична казна и над 50.000 динара но најмногу до 1.000.000 динари, а со правилник и наредба на сојузен и републички секретар — најмногу до 100.000 динари.

(3) Со сојузен закон и со прописи на Сојузниот извршен совет за девизни, царински и надворешно-трговски прекршоци, како и со закон и прописи на Сојузниот извршен совет и на републичкиот извршен совет за даночни и други прекршоци, што претставуваат потешка повреда на прописите а се сторени заради здобивање со материјална корист може да се пропише парична казна и над 50.000 динари, и тоа за поединци најмногу до 1.000.000 динари, а за правни лица најмногу до 5.000.000 динари, или може да се пропише парична казна во сразмерен или сличен однос спрема определената основа.

(4) Со правилник и наредба на сојузен и републички секретар може за прекршоците од ставот 3 на овој член да се пропише парична казна и над 50.000 динари, и тоа за поединци најмногу до 200.000 динари а за правни лица најмногу до 1.000.000 динари, или може да се пропише парична казна во сразмерен или сличен однос спрема определената основа, со тоа што казната за поединец да не може да се изрече во износ поголем од 200.000 динари а на правно лице во износ поголем од 1.000.000 динари.“

Член 6

Во членот 8 ставот 1 се менува и гласи:

„(1) Општинското и околското собрание и градски собор можат да пропишат парична казна за поединец до 30.000 динари, а за правни лица до 300.000 динари.“

Член 7

Членот 9 се менува и гласи:

„(1) Износите на наплатените парични казни за прекршоци се приход на републиката.

(2) Износите на наплатените парични казни за царински, девизни и надворешно-трговски прекршоци се приход на федерацијата.

(3) Со сојузен закон може да се пропише износите на наплатените парични казни за други определени видови прекршоци да ѝ припаѓаат на федерацијата“

Член 8

Членот 10 се менува и гласи:

„(1) Казната затвор може да се пропише само со закон. Казната затвор не може да се пропише во

траење пократко од еден ден ниту подолго од 30 дена.

(2) Со закон може за потешки прекршоци против безбедноста на граѓаните и за други потешки повреди на јавниот поредок, како и за потешки прекршоци против безбедноста на сообраќајот, да се пропише казната затвор во траење до два месеца.“

Член 9

Членот 11 се менува и гласи:

„(1) Со закон може кон казната затвор или паричната казна да се пропишува: заштитната мерка одземање на предметите што се употребени за извршување на прекршокот или се прибавени со прекршокот, или настанале со извршувањето на прекршокот; заштитната мерка одземање на имотната корист; заштитната мерка одземање на дозволата за вршење на определено занимање или дејност во траење до една година; заштитната мерка одземање на возачката дозвола во траење до една година, односно заштитната мерка забрана на возење на лице што има странска возачка дозвола во траење до една година; заштитната мерка одземање на дозволата за држење и носење оружје во траење до три години; заштитната мерка оддалечување на странец од територијата на Југославија во траење до две години; заштитната мерка задолжително лекување од алкохолизам.

(2) Со закон можат да се пропишат и други заштитни мерки, како и да се определи некои од пропишаните заштитни мерки да можат да се применат самостојно и без изрекување на казна.

(3) За потешки прекршоци против безбедноста на граѓаните и за други потешки повреди на јавниот поредок, со закон може да се пропише заштитната мерка упатување на престој во определено место во траење до две години.“

Член 10

Членот 18 се менува и гласи:

„(1) За прекршок може да биде одговорно правно лице, кога е тоа определено со прописот за прекршокот.

(2) За прекршок правно лице е одговорно ако до извршување на прекршокот дошло со дејствие или со пропуштање на должен надзор од страна на орган на управување или одговорно лице или со дејствие на друго лице што било овластено да постапува од името на правното лице.

(3) Општествено-политички заедници, месни заедници и државни органи не можат да бидат одговорни за прекршок.“

Член 11

По членот 18 се додаваат два нови члена, кои гласат:

„Член 18а

(1) За прекршокот на правно лице одговара и одговорното лице во правното лице.

(2) Одговорното лице, во смисла на овој закон, е лице на кое му се доверени определен круг работи (директор, управник, раководител на комерцијалната служба, книговодител, касиер, магационер и др.).

(3) Одговорност на одговорното лице за прекршок постои ако до извршувањето на прекршокот дошло со негово дејствие или со негово пропуштање.

(4) Одговорноста на одговорното лице за прекршок не престанува затоа што му престанал работниот однос во правното лице, ниту затоа што настанала невозможност за казнување на правното лице поради неговиот престанок.

Член 18б

За прекршок на правно лице и на одговорното лице во правно лице може да се пропише само парична казна.“

Член 12

Членот 20 се менува и гласи:

„(1) Не е прекршок она дејствие што е сторено во нужна одбрана или, во крајна нужда.

(2) За прекршок не е одговорно лицето што го сторило дејствието под влијание на сила, закана или присилба или кое во времето на извршувањето на прекршокот било во вистинска заблуда дека неговото дејствие (пропуштање) е допуштено.“

Член 13

Во членот 24 ставот 1 се менува и гласи:

„(1) При изрекувањето на паричната казна во решението за прекршокот се определува и рокот за плаќање на паричната казна кој не може да биде пократок од 15 дена ниту подолг од три месеци сметајќи од денот на правносилноста на решението за прекршокот.“

Член 14

Во членот 25 став 1 се додава нова реченица, која гласи: „За замената на парична казна со казната затвор се донесува посебно решение.“

Ставот 3 се менува и гласи:

„(3) Ако е за девизни, царински, надворешно-трговски, даночни и други прекршоци сторени заради здобивање со материјална корист изречена парична казна во износ поголем од 50.000 динари, таа ќе се наплати по присилен пат. Ако паричната казна за овие прекршоци не може да се наплати по присилен пат ниту на шест месеци пред истекот на рокот на застареноста на извршувањето на казната, паричната казна односно остатокот на ненаплатената парична казна ќе се замени со казната затвор.“

Член 15

Во членот 26 став 1 зборовите: „пет стотини динари“ се заменуваат со зборовите: „илјада динари“.

Во ставот 2 зборовите: „членот 7 ст. 2, 3 и 4“ се заменуваат со зборовите: „членот 7 ст. 3 и 4“ а зборовите: „20.000 динари“ се заменуваат со зборовите: „50.000 динари“.

Член 16

Во членот 31 по зборовите: „изрече парична казна“ се додаваат зборовите: „или наместо паричната казна и казната затвор да изрече само една од овие казни,“.

Член 17

Во членот 34 зборовите: „со пропис за прекршокот“ се заменуваат со зборовите: „со закон“.

Член 18

Во членот 37 став 2 на крајот на првата реченица точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „како и во други случаи определени со посебен закон“.

Ставот 5 се менува и гласи:

„(5) Парите добиени со продажба на предметите што се сопственост на сторителот се приход на републиката, а парите добиени со продажба на предметите за девизни, царински и надворешно-трговски прекршоци се приход на федерацијата.

(6) Парите добиени со продажба на одземените предмети што не се сопственост на сторителот му се предаваат на сопственикот. Ако сопственикот е непознат и не се јави ниту за една година добиените пари се приход на републиката односно на федерацијата.“

Член 19

Во членот 38 ставот 1 се менува и гласи:

„(1) Заштитната мерка упатување на престој во определено место (член 11 став 2) може да се изрече против сторителот ако е со оглед на тежината на прекршокот, безобзирноста спрема интересите на општествената заедница и неговата наклоност кон вршење прекршоци потребно тој да се издвои од досегашната средина.“

Член 20

Членот 39 се менува и гласи:

„Казната затвор и заштитната мерка упатување на престој го определено место не можат да ѝ се изречат на бремена жена по наполнетите три месеци бременост и на мајка — до наполнетата една година живот на детето односно за време од шест месеци по породувањето ако е детето родено мртво.“

Член 21

Во членот 42 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„(3) Пред изрекувањето на казните на малолетник ќе се прибави мислење од надлежниот орган на старателството.“

Член 22

Во членот 44 став 1 точ. 1 и 2 бројот: „20.000“ се заменува со бројот: „50.000“.

Член 23

Во членот 45 став 1 точ. 1 и 2 бројот: „20.000“ се заменува со бројот: „50.000“.

Член 24

Во членот 48 став 2 по зборовите: „не дојде на сослушување“ се брише запирката и се додаваат зборовите: „а не го оправда изостанокот.“

Член 25

Во членот 54 ст. 2 и 3 се бришат.

Досегашниот став 4, кој станува став 2, се менува и гласи:

„(2) Со закон може да се пропише постапката по определени прекршоци да ја води и друг орган.“

Член 26

По членот 54 се додава нов член 54а, кој гласи:

„(1) Постапката по прекршоците ја води во втор степен околинскиот совет за прекршоци, ако со закон не е определено таа постапка да ја води републичкиот совет за прекршоци

(2) Околинскиот совет за прекршоци се состои од претседател на советот — околинскиот судија за прекршоци и од двајца судии-поротници од листата на избраните судии-поротници.“

Член 27

Членот 55 се менува и гласи:

„(1) Судииите за прекршоци и судииите-поротници на советот за прекршоци ги избира и ги разрешува собранието на соодветната општествено-политичка заедница.

(2) Судијата за прекршоци и судијата-поротник се избираат на време определено со републички закон и можат да бидат повторно избирани.“

Член 28

Чл. 56 и 57 се бришат.

Член 29

Членот 58 се менува и гласи:

„(1) За судија за прекршоци првенствено се избира лице што е дипломиран правник а може да биде избрано и лице што има завршена висока управна школа или завршен прв степен на правен факултет или завршена виша управна школа — што положило правосуден испит или испит за судија за прекршоци и што ги исполнува општите услови за засновање работен однос.

(2) За судија за прекршоци може да биде избран и дипломиран правник кој не го положил испитот од ставот 1 на овој член ако има најмалку две години управна или судска практика, како и лице што завршило висока управна школа, прв степен на правен факултет или виша управна школа ако има најмалку три години управна или судска практиката, со тоа што во рок од една година да го положи испитот. Ако судијата за прекршоци не го положи испитот во определениот рок му престанува службата.

(3) Со републички закон можат за судииите за прекршоци да се пропишат и построги услови во поглед на нивната стручна спрема.

(4) Испитот за судија за прекршоци се полага пред испитната комисија што ја формира надлежниот републички орган. Програмата на стручниот испит ја пропишува сојузниот секретар за правосудство.“

Член 30

По членот 58 се додава нов член 58а, кој гласи:

„(1) За судија-поротник на совет за прекршоци може да биде избирано полнолетно лице способно да ја врши таа должност.

(2) За судење на малолетници или во други определени видови прекршоци, са судија-поротник се избираат лица што имаат потребно искуство или стручна спрема.

(3) За судија-поротник не може да биде избрано лице кое на избран судија за прекршоци му е брачен другар или роднина во права линија или во странична линија до втор степен.“

Член 31

Во членот 59 став 1 зборовите: „народниот одбор од кој е избран“ се заменуваат со зборовите: „собранието што го избрало“.

Ст 2 и 3 се менуваат и гласат:

„(2) Судијата за прекршоци ги следи и ги проучува општествените односи и појави што се од интерес за остварувањето на неговата функција и го известува собранието на соодветната општествено-политичка заедница за примената на прописите за прекршоците и за проблемите што се јавуваат во неговата работа

(3) Судијата за прекршоци е должен да поднесува извештаи за својата работа кога ќе го побара тоа собранието што го избрало.“

Член 32

Членот 60 се брише

Член 33

Во членот 61 ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Заменикот на судија за прекршоци го избира собранието на општествено-политичката заедница што го избира и судијата за прекршоци од редот на лицата што имаат стручна спрема за судија за прекршоци.“

Ставот 3 се брише

Член 34

Членот 62 се брише

Член 35

Членот 63 се менува и гласи:

„(1) Судијата за прекршоци го разрешува собранието што го избрало

(2) Судијата за прекршоци ќе биде разрешен:

1) ако тоа го побара самиот;

2) ако по своја согласност биде избран за судија за прекршоци на друга општествено-политичка заедница или назначен на нова должност;

3) ако биде осуден на казната затвор над шест месеци или на поблага казна за кривично дело кое го прави недостоен за вршење на должноста на судија за прекршоци;

4) ако се утврди дека извршил потешка повреда на должноста на судија за прекршоци односно на угледот на судија за прекршоци или дека со својата работа покажал дека не е способен за вршење на таа должност.

(3) Судијата за прекршоци може да биде разрешен од должност ако собранието на општествено-политичката заедница одлучило поради обемот на работите да се намали бројот на судииите за прекршоци, како и во случај кога на работниците во органите на управата може да им престане работниот однос поради исполнување на условите за старосна пензија “

Член 36

Во членот 64 ставот 1 се брише.

Досегашните ст. 2 и 3, кои стануваат ст. 1 и 2, се менуваат и гласат:

„(1) По жалбата против првостепеното решение за прекршок што го донесол орган на управата решава во втор степен органот на управата од непосредно повисок степен

(2) Ако првостепеното решение за прекршок го донесол друг орган а не органот од ставот 1 на овој член, во втор степен решава органот определен со посебен закон“

Член 37

Чл 65 и 66 се бришат.

Член 38

Членот 67 се менува и гласи:

„Се овластува сојузниот секретар за правосудство да донесе поблиски прописи за водењето на евиденцијата и статистиката за прекршоците, како и да дава упатства за собирање и средување на статистичките податоци за работата на судиите за прекршоци“

Член 39

Во членот 68 ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Судиите за прекршоци, нивните заменици и судиите-поротници пред стапувањето на должност даваат свечена изјава.“

Ставот 3 се брише.

Член 40

Во членот 69 ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Ако судијата за прекршоци најде дека на воено лице за сторен прекршок би требало да му се изрече казната затвор ќе му го отстапи предметот на старешината на воената единица односно на установата на која ѝ припаѓа тоа лице. Во таков случај за прекршокот на военото лице решава воениот орган.“

Член 41

Во членот 70 став 2 зборовите: „мобилна и“ се бришат.

Член 42

Во членот 71 ставот 2 се брише

Член 43

Членот 72 се брише.

Член 44

Во членот 73 ст. 1 зборовите: „од оној народен одбор“ и во ставот 2: „на овој народен одбор“ се бришат.

Член 45

Членот 75 се менува и гласи:

„Ако според чл. 73 и 74 на овој закон за постапката се надлежни двајца или повеќе судии за прекршоци, постапката ја води судијата за прекршоци што прв ја започнал.“

Член 46

Во членот 77 зборовите: „на оној народен одбор“ се бришат

Член 47

Во членот 78 втората реченица се менува и гласи: „Ако најде дека за водење на постапката е надлежен друг судија за прекршоци или друг орган ќе му го отстапи предметот без одлагање на тој судија за прекршоци односно на тој орган.“

Член 48

Во членот 79 став 1 зборовите: „претседателот на околинскиот совет за прекршоци“ се заменуваат со зборовите: „околинскиот совет за прекршоци“.

Ст 2, 4 и 5 се менуваат и гласат:

„(2) За судрувањето на надлежностите помеѓу општинските судии за прекршоци од териториите

на разни околии на иста република и помеѓу околинските совети за прекршоци од територијата на иста република решава републичкиот врховен суд.

(4) За судрувањето на надлежностите, помеѓу судиите за прекршоци или помеѓу советите за прекршоци од териториите на разни републики решава Врховниот суд на Југославија.

(5) Против решението со кое е расправено судрувањето на надлежностите нема место на жалба.“

Член 49

Во членот 81 ст. 3 и 4 се менуваат и гласат:

„(3) За исклучување на општински судија за прекршоци решава советот за прекршоци

(4) За исклучувањето на претседателот и на судиите-поротници на советот за прекршоци решава односниот совет, со тоа што во решавањето да не може да учествува член на советот чие исклучување се бара“

Член 50

Во членот 84 се додаваат два нови става, кои гласат:

„(2) Обвинетиот има право во текот на постапката да си земе бранител. За бранител може да се земе лице кое според општите прописи има право да биде бранител. Бранителот е должен да му го поднесе полномошното на органот пред кој се води постапката

(3) Бранителот е овластен да ги презема во корист на обвинетиот сите дејствија што може да ги преземе обвинетиот“

Член 51

Членот 91 се менува и гласи:

„Одлуките и другите акти се доставуваат според соодветните одредби од Законикот за кривичната постапка.“

Член 52

Во членот 93 став 6 зборовите: „Припадниците на Народната милиција“ се заменуваат со зборовите: „Службениците на милицијата“.

Член 53

Во членот 101 став 4 бројот: „500“ се заменува со бројот: „1.000“.

Член 54

По членот 101 се додава нов член 101а, кој гласи:

„(1) Кога е поведена прекршочна постапка против обвинет кој нема постојано место на престој во Југославија, а сака пред завршувањето на постапката да ја напушти Југославија, на негов предлог судијата за прекршоци може да определи обвинетиот да положи гаранција.

(2) Кога е тоа потребно, судијата за прекршоци ќе побара од обвинетиот да определи свој полномошник или полномошник за примање писмена според одредбите од Законот за општата управна постапка.

(3) Гаранција не може да се определи пред да биде сослушан обвинетиот

(4) Гаранцијата секогаш гласи на паричен износ кој се определува со оглед на тежината на прекршокот, пропишаната казна и големината на штетата нанесена на оштетеното лице. Гаранцијата се состои во полагање на готови пари, хартии од вредност или скапоцености.

(5) Ако биде донесено решение за запирање на постапката или обвинетиот биде ослободен, положената гаранција се враќа

(6) Ако обвинетиот по правносилноста на решението со кое е казнет за прекршок не го плати износот на утврдениот надоместок на штетата, овој износ ќе се наплати од положената гаранција.

(7) Ако казниот не ја плати паричната казна или не пристани кон извршување на казната затвор односно заштитната мерка, со остатокот на гаранцијата, по наплатата на надоместокот на штетата и трошоците на постапката, ќе се постапи согласно со одредбите од членот 9 ст 1 и 2 на овај закон.“

Член 55

Во членот 102 ставот 2 се менува и гласи:
„(2) Задржување на лицето во пијана состојба во случајот од ставот 1 на овој член може да нареди и овластениот службеник на органите на внатрешните работи.“

Член 56

Во членот 111 став 1 по зборот: „живеењето“ записката и зборовите: „дали се наоѓа под истрага“ се бришат.

Член 57

Во членот 120 ставот 3 се менува и гласи:
„(3) Претресувањето во работни и други организации може да се врши само во присуство на претставникот на организацијата.“

Член 58

Во членот 123 став 3 зборовите: „припадниците на Народната милиција“ се заменуваат со зборовите: „службениците на милицијата“.

Член 59

Во членот 125 став 1 зборовите: „службеник на Народната милиција“ се заменуваат со зборовите: „службеник на милицијата“.

Ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Во скратената постапка според ставот 1 од овој член не може да се изрече заштитна мерка ниту може да се решава за надоместок на штета.“

По ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„(5) Решението за прекршокот донесено во редовна постапка не може за обвинетиот да биде неповолно од решението које по повод на негов приговор е ставено во сила.“

Досегашниот став 5 станува став 6.

Член 60

Во членот 126 став 5 зборовите: „припадници на Народната милиција“ се заменуваат со зборовите: „службеници на милицијата“, а зборовите: „управа на милицијата“ се заменуваат со зборовите: „надлежниот орган на внатрешните работи“.

Член 61

Во членот 127 ставот 3 се брише.

Член 62

Во членот 128 зборовите: „оди во корист на фондот од членот 9 на овој закон“ се заменуваат со зборовите: „е приход на републиката“.

Член 63

Во членот 133 став 1 по зборовите: „обвинетиот ќе умре“ се додаваат зборовите: „или обвинетото правно лице ќе престане да постои“.

Член 64

Во членот 138 став 3 зборот: „државата“ се заменува со зборовите: „органот што ја водел постапката“.

Во ставот 5 зборовите: „невистинит предлог“ се заменуваат со зборовите: „невистинита пријава“.

Член 65

Во членот 139 ст. 2 и 3 се менуваат и гласат:

„(2) Жалба може да изјави обвинетиот односно неговиот бранител, брачниот другар на обвинетиот, родителот односно законскиот застапник или дете.

(3) Жалба може да изјави и јавниот обвинител, а органот на внатрешните работи и инспекцискиот орган кога поднесе барање за поведување на постапката. Со закон може да се определи жалба да може да изјави и друг орган што поднесол барање за поведување на постапката.“

Член 66

Називот на главата X: „Правни средства“ се менува и гласи: „Жалба“.

Називот на одделот: „1. Жалба“ се брише.

Член 67

По членот 145 се додава нова глава, нов оддел и шест нови членови, кои гласат:

„Глава Ха

ВОНРЕДНИ ПРАВНИ СРЕДСТВА

1. Барање за судска заштита

Член 145а

(1) Против второстепеното решение на совет за прекршоци може во случаите предвидени со овој закон да му се поднесе барање за судска заштита на републичкиот врховен суд. Барањето можат да го поднесат лицата кои според овој закон имаат право на жалба против првостепеното решение за прекршокот (член 139 став 2), како и републичкиот јавен обвинител.

(2) Барањето од ставот 1 на овој член не го одлага извршувањето на решението, но на барање од казнетиот советот за прекршоци или советот на републичкиот врховен суд може да го одложи или прекине извршувањето на решението до завршувањето на постапката по барањето, ако постојат основани причини врз основа на кои може да се заклучи дека ќе се задоволи барањето. Одлагање односно прекин на извршувањето може да се определи само кога е изречена казната затвор или заштитната мерка упатување на престој во определено место.

Член 145б

(1) Барањето за судска заштита се поднесува во рок од осум дена од денот на приемот на второстепеното решение.

(2) Барањето му се предава писмено на републичкиот врховен суд.

Член 145в

Барањето за судската заштита може да се поднесе против второстепеното решение на советот за прекршоци:

1) ако е за прекршокот изречена казната затвор или заштитната мерка упатување на престој во определено место или заштитната мерка одземање на дозволата за вршење определено занимање или дејност;

2) ако за прекршокот му е изречена на поединец парична казна во износ над 50.000 динари или ѝ е изречена на работна организација или на друго правно лице парична казна во износ над 300.000 динари.

Член 145г

Второстепеното решение на советот за прекршоци може со барањето за судска заштита да се побива:

1) ако е со решението повреден материјален закон;

2) ако е решението донесено од страна на стварно ненадлежен совет за прекршоци;

3) ако е во прекршочната постапка сторена повреда на одредбите на постапката, која влијаела или можела да биде од влијание врз законитото и правилното донесување на решението за прекршокот (суштествена повреда на постапката);

4) ако е фактичната состојба непотполно утврдена или ако е од утврдените факти изведен неправилен заклучок во поглед на фактичната состојба.

Член 145д

(1) За барањето за судска заштита решава во нејавна седница републичкиот врховен суд во совет за управни спорови.

(2) Ако најде дека е барањето основано судот ќе го поништи решението за прекршокот. Ако су-

дот најде дека е повреден материјален закон (член 145г точка 1), а податоците на постапката даваат сигурна основа за донесување на поинакво решение, судот може да донесе одлука со која се менува второстепеното решение.

Член 145ѓ

На постапката пред републичкиот врховен суд по барањето за судска заштита против решението на советот за прекршоци согласно ќе се применуваат одредбите од Законот за управните спорови, ако со овој закон не е определено поинаку.“

Член 68

По новиот член 145ѓ и називот на одделот: „2 Укинување и поништување на правосилното решение за прекршок“ членот 146 се менува и гласи:

„(1) Ако републичкиот врховен суд не решавал по барањето за судска заштита (член 145а), на барање од казнетиот или по сопствена иницијатива, советот за прекршоци може по прекршоците за кои по жалбата не решавал да го укине или поништи незаконитото или неправилното правосилно решение за прекршок што го донесол општинскиот судија за прекршоци.

(2) Правото на укинување и поништување под улсвите од ставот 1 на овој член во поглед на правосилните решенија на околинскиот совет за прекршоци го има републичкиот совет за прекршоци ако е тој основан со републички закон.

(3) Во случаите од ст. 1 и 2 на овој член правосилното решение за прекршокот може да се укине или поништи и по повод на барањето за заштита на законитоста на републичкиот јавен обвинител.

(4) Правото на укинување и поништување на правосилно решение за прекршок може да се врши во рок од една година од денот на правосилноста на решението за прекршок.“

Член 69

По членот 146 се додава нова глава и три нови члена, кои гласат:

„Глава Xб

ОБНОВА НА ПОСТАПКАТА

Член 146а

(1) По барање на казнетиот општинскиот судија за прекршоци може да ја обнови прекршочната постапка во корист на обвинетиот, кога по правосилноста на решението се докаже дека е решението за прекршокот засновано врз лажан исказ на сведокот или вештакот, или врз лажна исправа или дека до решението дошло преради кривично дело на судијата за прекршоци или друго службено лице што учествувало во постапката, или кога се утврди дека обвинетиот за истото дејствие е веќе казнет во прекршочна постапка, кривична постапка или во постапка по стопански престапи, како и кога се изнесат нови факти или се поднесат нови докази кои би довеле до поинакво решение да биле познати во поранешната постапка.

(2) Под истите услови општинскиот судија за прекршоци ќе ја обнови постапката и по барање на јавниот обвинител.

(3) Правото на обнова на постапката може да се користи во рок од една година од денот на правосилноста на решението за прекршокот.

Член 146б

Против решението донесено по барањето за обнова на постапката, како и против решението донесено во обновената постапка, може да се изјави жалба, а против второстепеното решение може да се поднесе барање за судска заштита на законитоста под условите од членот 145г на овој закон.

Член 146в

(1) Барањето за обнова на постапката не го одлага извршувањето на решението по кое се бара обнова, но општинскиот судија за прекршоци над-

лежен за одлучување по барањето може, ако смета дека барањето за обнова ќе биде уважено, да реши да се одложи извршувањето додека не се одлучи по прашањето за обнова на постапката.

(2) Решението со кое се дозволува обнова на постапката го одлага извршувањето на решението против кое е дозволена обнова.“

Член 70

Чл. 147 и 148 се бришат.

Член 71

Во членот 150 став 1 зборовите: „припадниците на Народната милиција“ се заменуваат со зборовите: „службениците на милицијата“.

Ставот 5 се менува и гласи:

„(5) Ако не се примени наплатата на казната на самото место, или ако лицето што го сторило прекршокот одбие да ја плати казната веднаш или во определениот рок, ќе се поднесе пријава до органот надлежен за водење на прекршочната постапка. За тој прекршок не може да се изрече поголема парична казна од онаа која може да се наплати на самото место.“

Ставот 6 се брише.

Член 72

Во членот 151 став 1 на крајот се додава нова реченица, која гласи: „Право на надоместок има и лицето против кое решението за прекршокот е извршено пред правосилноста.“

Во ст. 4 и 5 зборот: „државен“ се брише.

Член 73

Во членот 153 став 1 точката 1 се менува и гласи:

„1) казната затвор — општинскиот орган на внатрешните работи надлежен според местото на живеалиштето односно на престојувалиштето на обвинетиот;“.

Во точката 4 зборовите: „заштитната мерка протерување од определено место“ се бришат, зборовите: „секретаријатот на околинскиот народен одбор за внатрешни работи“ се заменуваат со зборовите: „општинскиот орган на внатрешните работи“, а по зборот: „казнетиот“ заширката и зборовите до крајот се бришат.

Во ставот 2 зборовите: „преку органот на управата на народниот одбор надлежен за работите на приходите“ се заменуваат со зборовите: „преку општинскиот орган надлежен за работите на приходите“.

Член 74

Членот 155 се менува и гласи:

„(1) Казната затвор изречена за прекршокот што казнетиот го сторил пред стапувањето во Југословенската народна армија нема да се изврши за времето додека казнетиот се наоѓа на отслужување на воениот рок или на воена вежба.

(2) Паричната казна изречена за прекршокот што казнетиот го сторил пред стапувањето во Југословенската народна армија не се заменува со казна затвор и не се извршува за времето додека казнетиот се наоѓа на отслужување на воениот рок или на воена вежба.“

Член 75

Во членот 156 ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Извршувањето на казната затвор или на заштитната мерка упатување на престој во определено место не може да започне за време на бременост ниту до наполнетата една година живот на детето, а ако е детето родено мртво — за време од шест месеци по породувањето.“

Член 76

Во членот 158 став 5 зборовите: „како и на заштитната мерка протерување од определено место“ се бришат.

Член 77

Во членот 159 став 3 зборовите: „околискиот суд“ се заменуваат со зборовите: „општинскиот суд“.

Член 78

Во членот 161 став 1 по зборот: „затвор“ се брише запишката, како и зборовите: „заштитната мерка протерување од определеното место“.

Член 79

Во членот 162 став 2 зборовите: „органот на управата на народниот одбор“ се заменуваат со зборовите: „општинскиот орган на управата“.

Во ставот 4 зборот: „околиски“ се заменува со зборот: „општински“.

Член 80

Во членот 163 ст. 2 и 3 се бришат.

Член 81

По членот 163 се додава нов член 163а, кој гласи:

„Прописите за прекршоците што до денот на влегувањето во сила на овој закон ги донесле сојузните и републичките секретари остануваат во сила, доколку казните или заштитните мерки предвидени со тие прописи не се во спротивност со овој закон.“

Член 82

Чл. 164 и 165 се бришат.

Член 83

По досегашниот член 165 се додаваат три нови члена, кои гласат:

„Член 165а

(1) По прекршоците по кои околискиот судија за прекршоци не донесол решение до влегувањето во сила на овој закон, постапката ќе ја заврши и ќе донесе решение општинскиот судија за прекршоци.

(2) Ако советот за прекршоци при републичкиот секретаријат за внатрешни работи или Советот за прекршоци при Сојузниот секретаријат за внатрешни работи го укине решението на околискиот судија за прекршоци и предметот го врати на нова постапка, понатамошната постапка ќе се спроведе според одредбите од овој закон.

Член 165б

(1) По жалбата против решението на околискиот судија за прекршоци, советот за прекршоци при републичкиот секретаријат за внатрешни работи е должен да донесе решение до 1 јули 1965 година.

(2) Ако до денот на влегувањето во сила на овој закон не е завршена постапката за укинување и поништување на правносилно решение за прекршок, како и постапката по барање за заштита на законитоста, понатамошната постапка ќе продолжи според досегашните прописи и ќе се заврши до 1 јули 1965 година.

Член 165в

Одредбите за обновата на постапката од овој закон ќе се применуваат само на решенијата за прекршоците што ќе станат правносилни по влегувањето во сила на овој закон.“

Член 84

Чл. 167, 168 и 169 се бришат.

Член 85

Членот 170 се менува и гласи:

„(1) Судијата за прекршоци кој на денот на влегувањето во сила на овој закон ги исполнува условите за судија за прекршоци според досегашните прописи останува на должноста на судија за прекршоци.“

(2) По исклучок, можат во рок од пет години од денот на влегувањето во сила на овој закон да се избираат за судија за прекршоци и лица што ги исполнуваат условите од членот 58 на Основниот закон за прекршоците во поглед на школската спрема, потребната пракса и положениот испит, ако со републички пропис не е определен пократок рок.“

Член 86

Членот 171 се брише.

Член 87

Членот 172 се менува и гласи:

„(1) Прописите за надоместок на трошоците на сведоците, вештаците и толкувачите во кривичната постапка согласно се применуваат и во прекршочната постапка.“

(2) Се овластува сојузниот секретар за правосудство да пропише деловник за прекршочната постапка, како и поблиски одредби за трошоците на постапката и извршувањето.“

Член 88

Во сите одредби на Основниот закон за прекршоците: „административни казни“ се заменуваат со зборовите: „прекршочни казни“, зборовите: „административно-казнена постапка“ се заменуваат со зборовите: „прекршочна постапка“, зборовите: „народни одбори“ се заменуваат со зборовите: „општинско односно околиско собрание“, а зборовите: „фамилијарно и родено име“ се заменуваат со зборовите: „име и презиме“ — во соодветно членување.

Член 89

Се овластува Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина да утврди пречистен текст на Основниот закон за прекршоците.

Член 90

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

253.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДВИЖЕЊЕТО И ПРЕСТОЈОТ НА СТРАНЦИ ВО ЈУГОСЛАВИЈА**

Се прогласува Законот за движењето и престојот на странци во Југославија, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 12 март 1965 година.

П. Р. бр. 202
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН ЗА ДВИЖЕЊЕТО И ПРЕСТОЈОТ НА СТРАНЦИ ВО ЈУГОСЛАВИЈА

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Странски државјани и лица без државјанство (во понатамошниот текст: странци) ги уживаат во Југославија основните слободи и правата на човекот и ги имаат и другите права утврдени со овој и други закони и меѓународни договори.

Член 2

Странци што се прогонети поради своето залагање за демократските погледи и движења, за социјалното и националното ослободување, за слободата и правата на човечката личност или за слобода на научното или уметничкото творештво, имаат право на азил во Југославија.

На странци на кои им е признаен статус на бегалец поради тоа што се прогонети поради своите напредни политички стремежи, припадноста на определена националност, раса или вера, им се обезбедува во Југославија заштита, сместување и неопходно материјално обезбедување.

Член 3

За време на престој во Југославија странците се должни под еднакви услови како и југословенските граѓани да се придржуваат кон важечките прописи и да ги извршуваат одлуките на државните органи засновани врз законите на Југославија и врз нејзините обврски од меѓудржавните спогодби или меѓународните договори.

Член 4

Странците можат да ја преминуваат државната граница на Југославија и да се движат на нејзината територија, привремено да престојуваат или постојано да се населат во Југославија, под условите определени со овој закон.

Одредбите на овој закон нема да се применуваат ако со меѓудржавен договор помеѓу Југославија и странска држава поинаку е регулирано преминувањето на југословенската државна граница од страна на државјани на таа странска држава, нивното движење и престој во Југославија.

Член 5

На странци може да им се забрани влегување во Југославија, да им се ограничи или забрани движењето на определено подрачје, да им се откаже престојот во Југославија или забрани постојано населување на определени места само заради заштита на јавниот поредок или одбрана на земјата, како и од причина на реципроцитет или други причини кои произлегуваат од меѓудржавните односи.

II. ПРЕМИНУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА

1. Патни исправи на странци

Член 6

Странец може да ја преминува југословенската државна граница ако има важечка странска патна исправа или важечка југословенска патна исправа за странци, што се снабдени со виза за преминување на државната граница издадена од надлежниот југословенски државен орган.

Член 7

Како странска патна исправа, во смисла на овој закон, се смета пасош (личен, семеен и заеднички), дипломатски пасош и службен пасош, како и поморска книшка, бродарска книшка или друга патна исправа признаена според меѓународните договори, врз основа на која може да се утврди идентитетот на нејзиниот имател, на која рокот на важе-

њето не ѝ истекло и која е издадена според прописите за издавањето на патните исправи на странската држава.

Патната исправа на определена држава нема да се признае во Југославија ако таа држава не ја признава соодветната југословенска патна исправа.

Член 8

На странец на кој во Југославија му е признаен статус на бегалец или статус на лице без државјанство му се издава за патување во странство патна исправа за бегалци односно патна исправа за лица без државјанство, предвидени со меѓународните договори.

Член 9

Патната исправа за бегалци и патната исправа за лица без државјанство ги издава органот на внатрешните работи на општината на чија територија бегалецот или лицето без државјанство има престојувалиште односно живеалиште.

На бегалците што се сместени во прифатилиште за бегалци (член 46) патната исправа за бегалци им ја издава Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 10

Патниот лист за странец е патна исправа што му се издава на странец кој нема важечка патна исправа, и тоа:

- 1) кој ужива азил во Југославија — за патување во странство;
- 2) кој добил заштита на Југославија — за доаѓање во Југославија;
- 3) кој добил отпуст од југословенското државјанство — за одење во странство;
- 4) кој ја загубил или на друг начин останал без патната исправа, а државата чиј државјанин е тој нема свое претставништво во Југославија ниту нејзините интереси во Југославија ги застапува друга држава — за одење во странство;
- 5) кој во странство ја загубил југословенската патна исправа за странец — за враќање во Југославија.

Патен лист за странец може да му се издаде и на друг странец, ако за тоа постојат оправдани причини.

Член 11

Патен лист за странец издава:

- 1) на странецот од членот 10 став 1 точ. 1 и 3 од овој закон — општинскиот орган на внатрешните работи;
- 2) на странецот од членот 10 став 1 точка 4 од овој закон — републичкиот орган на внатрешните работи;
- 3) на странецот од членот 10 став 1 точ. 2 и 5 од овој закон — дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство;
- 4) на странецот од членот 10 став 2 од овој закон — Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, односно по негово одобрение — дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство.

Член 12

На странец кој како член на група доаѓа во Југославија во туристичка посета, како и на странец кој доаѓа како поединец преку граничен премин за поморски, речен или воздушен сообраќај а нема виза за влегување во Југославија, може на граничниот премин да му се издаде туристичка пропусница со која му се одобрува привремен престој во Југославија за време од три дена, ако има која и да било исправа со која може да го докаже својот идентитет.

На странец кој како поединец доаѓа во Југославија преку граничен премин за железнички или друмски сообраќај може да му се издаде туристичката пропусница од ставот 1 на овој член само ако има пасош.

Туристичката пропусница ја издава поверенството за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница.

Член 13

Против правносилно решение за одбивање да му се издаде на странец патна исправа од членот 8 или 10 на овој закон не може да се води управен спор.

2. Визи

Член 14

За преминување на југословенската државна граница на странец му се издава виза и се внесува во неговата патна исправа.

Визата се издава за едно патување или за неограничен број патувања.

Рокот на важењето на визата не може да биде подолг од една година.

Виза не може да се издаде ако рокот на важењето на патната исправа истекло ниту може да се издаде со рок на важење подолг од рокот на важењето на патната исправа.

Член 15

Во семеен пасош или заеднички пасош се внесува само една виза.

Во визата која се внесува во семеен пасош се означува бројот на лицата што патуваат заедно со имателот на пасошот а во визата која се внесува во заеднички пасош — личното име на водачот на групата и бројот на членовите на групата.

Член 16

На странец што ќе побара виза за влегување во Југославија заради постојано населување, ќе му се издаде таа виза ако претходно добил одобрение за постојано населување во Југославија.

Член 17

На странец што ќе побара да мине преку територијата на Југославија ќе му се издаде транзитна виза само ако има влезна виза на држава која се граничи со Југославија, ако со меѓудржавниот договор не е ослободен од обврска да има таква виза.

Член 18

Дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство му издава на странец виза за влегување во Југославија заради привремен престој или постојано населување или заради минување преку територијата на Југославија.

Дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство му издава виза и на странец кој има дипломатски или службен пасош.

Дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија во странство му издава виза и му ја внесува во поморската или бродарската книшка на странски поморец или бродарец:

1) кој патува во Југославија заради укрцување во југословенска лука или пристаниште;

2) кој минува преку територијата на Југославија заради укрцување во странска лука или пристаниште, или по искрцување во странска лука или пристаниште се враќа преку територијата на Југославија во својата земја.

Член 19

Поверенството за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница му издава виза и му ја внесува во патната исправа, и тоа:

1) на странец кој ќе влезе во Југославија со транзитна виза па поднесе барање да му се одобрим привремен престој во Југославија — во пасошот;

2) на странец кој ја напушта Југославија а му истекло рокот на важењето на визата со која влегол во Југославија — во пасошот;

3) на странец кој ќе се искрца во југословенска лука или пристаниште заради враќање во својата земја или одење во некоја друга земја — во поморската или бродарската книшка или во пасошот;

4) на странски сообраќаен, поштенски или друг персонал запослен на одржување на меѓународниот сообраќај — во патната исправа што му е издадена врз основа на меѓународен договор.

Сојузниот секретар за внатрешни работи може да ги овласти поверенствата за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница да им издаваат визи и на други странци.

Член 20

Општинскиот орган на внатрешните работи му издава виза на странец:

1) кој ја напушта Југославија а му истекло рокот на важењето на визата;

2) кој за време на привремен престој или постојано населување во Југославија ќе побара да замине во странство и да се врати во Југославија;

3) кој се иселува од Југославија;

4) кој доаѓа во Југославија врз основа на договор за пограничниот сообраќај помеѓу Југославија и странска држава.

Општинскиот орган на внатрешните работи му издава виза за излегување од Југославија и на странец кој влегол во Југославија со транзитна виза а му е одобрен привремен престој.

Член 21

Републичкиот орган на внатрешните работи му издава виза на странец кој во Југославија ја загубил или на друг начин останал без странска патна исправа и заминува во странство со нова странска патна исправа или со патен лист за странци.

Член 22

Сојузниот секретаријат за внатрешни работи му издава виза на странец:

1) кој патува во странство од прифатилиште за бегалци;

2) на кој му издал патен лист за странец според одредбата на членот 10 став 2 од овој закон.

Член 23

Државниот секретаријат за надворешни работи им издава визи на членови на дипломатски и конзуларни мисии на странски држави во Југославија или други странски мисии што имаат дипломатски статус во Југославија.

Член 24

Виза за влегување во Југославија нема да му се издаде на странец:

1) кој сторил воено злосторство или друго тешко кривично дело против човечноста и меѓународното право;

2) кој е протеран од Југославија — за времето за кое оваа мерка на безбедност е изречена;

3) кој е отстранет од територијата на Југославија — за времето за кое оваа заштитна мерка е изречена;

4) кој се води во југословенската евиденција на меѓународните престапници;

5) кој не е државјанин на државата што му ја издала патната исправа, освен ако на патната исправа не е изречно назначено дека има право на враќање во државата што му ја издала патната исправа или виза.

Виза за влегување во Југославија нема да му се издаде ниту на странец за кој тоа, од други причини за заштита на јавниот поредок, како и од причина на реципроцитет или други причини што произлегуваат од меѓудржавните односи, ќе го одлучи сојузниот секретар за внатрешни работи.

Член 25

Издавање на виза за влегување во Југославија може да му се одбие на странец:

1) кој во Југославија бил осуден поради кривично дело кое се гони по службена должност;

2) кој во Југославија повеќе пати бил казнуван поради девизни или царински прекршоци;

3) на кој му бил откажан престојот во Југославија.

Сојузниот секретар за внатрешни работи може да нареди виза за влегување во Југославија да им се издава на определени странци по претходно одобрение од Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 26

Заради обезбедување водење на кривичната постапка или прекршочната постапка поради потешки прекршоци, на странец нема да му се издаде виза за заминување во странство, ако тоа го побара органот што ја води постапката.

Во случајот од ставот 1 на овој член, органот на внатрешните работи надлежен за издавање визи може на странецот привремено да му ја одземе патната исправа.

На странец на кој привремено ќе му се одземе патната исправа, ќе му се издаде потврда за одземањето на патната исправа.

Член 27

Визата ќе се поништи ако се утврди дека во времето или по нејзиното издавање настапила некоја од причините од членот 24, а може да се поништи — ако настапила некоја од причините од членот 25 на овој закон.

Во случајот од ставот 1 на овој член визата може да ја поништи секој орган на управата надлежен за издавање визи.

Член 28

Против правносилно решение за одбивање да се издаде виза или за поништување на издадената виза не може да се води управен спор.

III. ПРЕСТОЈ НА СТРАНЦИ

1. Привремен престој

Член 29

Странец кој во Југославија ќе дојде со важечка патна исправа може, во рамките на рокот на важењето на визата, да престојува привремено во Југославија до три месеци, а ако минува преку територијата на Југославија — до седум дена, сметајќи од денот на преминувањето на државната граница.

На странецот од ставот 1 од овој член може да му се одобри привремен престој и над три месеци односно седум дена, ако тој го бара тоа. Во овој случај, странецот е должен на барање на надлежниот орган на внатрешните работи да поднесе докази за причините поради кои бара продолжување на привремениот престој, како и докази дека располага со средства за издржување односно дека издржувањето на друг начин му е обезбедено во Југославија.

Одобрението за привремен престој во случајот од ставот 2 на овој член го издава органот на внатрешните работи на општината на чија територија странецот има престојувалиште.

Член 30

Барање за продолжување на привремениот престој од членот 29 став 2 на овој закон странецот е должен да поднесе пред истекот на времето за кое привремениот престој му е одобрен.

По барањето за продолжување на привремениот престој на странецот му се издава одобрение за привремен престој, чиј рок на важење не може да биде подолг од една година.

Одобрението за привремен престој може на барање на странецот да се продолжува, и тоа секојпат со рок на важење од најмногу една година.

Член 31

Привремен престој нема да му се одобри на странец:

1) на кој според одредбата на членот 24 од овој закон не можело да му се одобри влегување во Југославија;

2) кој за себеси дал лажни податоци или се послужил со лажна исправа;

3) кој се послужит со туѓа патна исправа за преминување на југословенската државна граница, или својата патна исправа му ја дал на друг да се послужи со неа;

4) кој влегол во Југославија без важечка патна исправа, а не му е признаен статус на бегалец;

5) кој нема средства за издржување, или на друг начин не му е обезбедено издржување во Југославија, освен ако му е признаен статус на бегалец.

Член 32

Странец на кој му е одобрен привремен престој во Југославија го губи правото на овој престој:

1) ако спрема него е изречена мерката на безбедност протерување или заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија;

2) ако му е откажан понатамошниот престој во Југославија;

3) ако на одобрението за привремен престој му истекол рокот на важењето, а тоа не е продолжено.

Член 33

Привремениот престој може да му се откаже на странец кој го нарушува јавниот ред и мир, или не се придржува кон важечките прописи или не ги извршува одлуките на државните органи, или кој ќе остане без средства за издржување а издржувањето не му е обезбедено на друг начин.

Во решението за откажување на привремениот престој се определува и рокот во кој странецот мора да ја напушти Југославија. При определувањето на овој рок ќе се земе предвид тежината на стореното дело и времето што му е потребно на странецот за напуштање на Југославија.

Жалбата против решението за откажување на привремениот престој се поднесува во рок од три дена од денот на донесувањето на решението.

Член 34

Против правносилното решение за одбивање да му се издаде одобрение за привремен престој или за откажување на привремениот престој на странец не може да се води управен спор.

2. Постојано населување

Член 35

Странец може постојано да се насели во Југославија само ако добие одобрение за постојано населување во Југославија.

Одобрението за постојано населување на странец во Југославија престанува да важи ако странецот кој добил одобрение не се насели во Југославија во рок од една година од денот на издавањето на одобрението.

Член 36

Постојано населување во Југославија ќе му се одобри на странец кој добил азил во Југославија.

Постојано населување во Југославија може да му се одобри на странец:

1) на кој потесното семејство (брачен другар, деца, родители) му е постојано населено во Југославија;

2) кој склучил брак со југословенски државјанин;

3) кој е од југословенско потекло;

4) кој е член на потесното семејство на странец од југословенско потекло на кој му е одобрено постојано населување во Југославија.

Постојано населување во Југославија може по исклучок да им се одобри и на други странци.

Член 37

Одобрението за постојано населување во Југославија го издава Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Ако Сојузниот секретаријат за внатрешни работи одбие да му издаде одобрение за постојано населување во Југославија на странец од членот 36 став 3 на овој закон, тој во решението не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука. Против ова решение не може да се води управен спор.

Член 38

Одобрението за постојано населување во Југославија ќе му се поништи на странец:

- 1) кој ќе се отсели од Југославија;
- 2) кој ќе се запосли во странство;
- 3) кој престојува во странство непрекинато повеќе од една година, ако престојот над една година не му е одобрен;
- 4) спрема кој е изречена мерката на безбедност протерување или заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија;
- 5) на кој му е откажан понатамошниот престој во Југославија.

Ако настапи некој од случаите од ставот 1 на овој член, решението за поништување на одобрението за постојано населување го донесува органот на внатрешните работи на општината на чија територија странецот имал живеалиште до настапувањето на причината поради која одобрението за постојано населување се поништува.

Член 39

На странец кој постојано е населен во Југославија може да му се откаже понатамошниот престој ако е осуден поради кривично дело против народот и државата или друго потешко кривично дело, или ако останал без средства за издржување а издржувањето не му е обезбедено на друг начин.

Решението за откажување на понатамошниот престој на странец кој е постојано населен во Југославија го донесува органот на внатрешните работи на општината на чија територија странецот има живеалиште.

Во решението за откажување на понатамошниот престој на странец кој е постојано населен во Југославија се определува и рокот во кој странецот мора да ја напушти Југославија. Овој рок не може да биде пократок од 30 дена ниту подолг од шест месеци.

3. Азил**Член 40**

Странец на кој му е одобрен азил во Југославија добива и одобрение за постојано населување во Југославија.

Член 41

Азил може да му се одземе на странец кој дејствува против поредокот во Југославија утврден со Уставот или пројавува активности противни на меѓународната соработка и на зацврстувањето на мирот во светот.

Член 42

За правото на азил одлучува Сојузниот извршен совет.

4. Бегалци**Член 43**

На странец кој ја напуштил државата чиј државјанин е тој или во која бил постојано населен како лице без државјанство за да го одбегне прогонувањето поради своите напредни политички стремџи или национална, расна или верска припадност, може во Југославија да му се признае статус на бегалец.

Решението за признавање статус на бегалец го издава Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 44

На странец на кој му е признаен статус на бегалец му се одобрува привремен престој и му се дава заштита, сместување и нужно материјално обезбедување до неговото заминување во друга држава или до добивањето на одобрение за постојано населување во Југославија.

Трошоците за сместување и за средства за нужно материјално обезбедување на бегалците паѓаат на товар на федерацијата.

Член 45

За странци на кои им е признаен статус на бегалец се организира прифатилиште за бегалци.

Прифатилиштето за бегалци го организира и за него се грижи Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 46

Во прифатилиштето за бегалци се сместуваат бегалците што во прифатилиштето ќе ги упати Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

На странци на кои им е признаен статус на бегалец Сојузниот секретаријат за внатрешни работи може да им обезбеди сместување и надвор од прифатилиштето за бегалци.

Член 47

Статус на бегалец нема да му се признае на странец за кој оправдано ќе се посомнева дека сторил воено злосторство или друго кривично дело против човечноста и меѓународното право, или дека е виновен за постапки што се во спротивност со целите и начелата на Обединетите нации.

Признавањето на статус на бегалец може да му се одбие на странец и од причина за заштита на јавниот поредок.

Член 48

Странец на кој му е признаен статус на бегалец го губи овој статус:

- 1) ако побара заштита на државата чиј државјанин е тој или во која бил постојано населен како лице без државјанство;
- 2) ако може да се врати во државата чиј државјанин е тој или во која бил постојано населен како лице без државјанство, откако престанале причините поради кои од таа држава избегал;
- 3) ако доброволно се врати во државата од која избегал;
- 4) ако се здобие со државјанство на друга држава.

Член 49

На странец на кој му е признаен статус на бегалец може да му се откаже понатамошниот престој во Југославија ако тоа го бараат разлозите за заштита на јавниот поредок.

Решението за откажување на престојот на странец на кој му е признаен статус на бегалец го донесува општинскиот орган на внатрешните работи.

Во решението за откажување на престојот на странец на кој му е признаен статус на бегалец се определува и рокот во кој странецот мора да ја напушти Југославија. При определувањето на овој рок ќе се земе предвид времето што е потребно странецот да го прими друга држава.

Во решението за откажување на привремениот престој на странецот од ставот 1 на овој член општинскиот орган на внатрешните работи не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против решението за откажување на привремениот престој во Југославија странецот на кој му е признаен статус на бегалец може да поднесе жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението. Против правносилно решение за откажување на престојот не може да се води управен спор.

5. Присилно отстранување на странци од Југославија**Член 50**

Странец спрема кој е изречена мерката на безбедност протерување или заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија, или на кој му е откажан понатамошниот престој во Југославија, е должен да ја напушти Југославија во рокот што му е определен во одлуката на надлежниот орган.

Ако странецот од ставот 1 на овој член не ја напушти Југославија во определениот рок а има важечка патна исправа, тој ќе биде присилно спроведен до државната граница и отстранет од Југославија.

Странецот од ставот 1 на овој член што не ќе ја напушти Југославија во определениот рок а нема важечка патна исправа ќе му се упати на дипломатското или конзуларното претставништво на државата чиј државјанин е тој заради добивање патна исправа. Ако ова претставништво одбие да му издаде на странецот патна исправа, странецот ќе биде присилно спроведен до државната граница и предаден на органот на безбедноста на соседната држава, ако тој е нејзин државјанин, или на органот на безбедноста на државата која се согласува да го прифати.

Член 51

Трошоците на присилното спроведување на странец до државната граница паѓаат на товар на странецот кој присилно се спроведува.

Ако странецот кој присилно се спроведува до државната граница нема средства од кои би можеле да се намират трошоците на присилното спроведување, овие трошоци ги поднесува Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Член 52

За странците од членот 50 на овој закон кои од која и да било причина не можат да се упатат во друга држава, како и за странците што илегално ќе ја минат државната граница и илегално престојуваат во Југославија или на кои не може да им се утврди идентитетот, или на кои не им е одобрен привремен престој или постојано населување, се организира прифатилиште.

Прифатилиштето за странци го организира и за него се грижи Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Странецот го упатува во прифатилиштето за странци републичкиот орган на внатрешните работи во согласност со Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

На странците од ставот 1 на овој член што имаат средства за издржување или им е обезбедено издржување на друг начин надлежниот општински орган на внатрешните работи може да им определи присилно престојувалиште на територијата на општината или да ги упати во место каде што им е обезбедено издржување.

6. Движење на странци во униформа**Член 53**

Странски воени лица можат за време на престој во Југославија да ја носат својата униформа:

1) ако се членови на воени мисии во Југославија или на воени делегации што доаѓаат во Југославија во службена посета;

2) ако се на школување во училишта на Југословенската народна армија;

3) ако како членови на воена делегација минуваат преку територијата на Југославија со дипломатски или службен пасош.

Државниот секретар за народна одбрана, во согласност со сојузниот секретар за внатрешни работи, може да им одобри и на други странски воени лица да ја носат својата униформа за време на престој во Југославија.

Член 54

Полициски и царински службеници на странски држави можат за време на престој во Југославија да ја носат својата униформа:

1) ако се членови на делегации на странски полициски или царински органи што доаѓаат во Југославија во службена посета;

2) ако вршат служба на заеднички железнички станици или погранични железнички станици, определени со меѓународен договор;

3) ако како членови на странски делегации минуваат преку територијата на Југославија со дипломатски или службен пасош, или при претходна согласност од Државниот секретаријат за надворешни работи со друга патна исправа.

IV. ПРИЈАВУВАЊЕ И ОДЈАВУВАЊЕ НА ПРЕСТОЈОТ И ЖИВЕАЛИШТЕТО**Член 55**

Странец што наполнил 16-годишна возраст е должен да го пријави и одјави престојувалиштето и живеалиштето, како и да ја пријави секоја промена на престојувалиштето или живеалиштето.

На обврската од ставот 1 на овој член подлежи и странец помлад од 16 години, ако дошол сам во Југославија.

Член 56

Престојувалиште на странец е место во кое престојува странец на кој му е одобрен привремен престој во Југославија односно место во кое привремено престојува странец што е постојано населен во Југославија.

Живеалиште на странец е место во кое се населил странец кој добил одобрение за постојано населување во Југославија со намера да живее постојано во тоа место.

Член 57

Странецот е должен да го пријави престојот во Југославија најдоцна во рок од два дена од денот на влегувањето во Југославија, како и во рок од 12 часа од часот на доаѓањето да го пријави престојот во секое место во кое престојува подолго од 24 часа.

Промената на адресата на станот во престојувалиштето странецот е должен да ја пријави во рок од 24 часа.

Странецот што го напушта престојувалиштето е должен да го одјави својот престој при заминување од тоа престојувалиште.

Ако странецот за време на престојот во Југославија живее во објект на работна или друга организација или кај поединец што дава услуги на сместување или кај приватен станодавец, обврската за пријавување односно одјавување на престојот на странците паѓа на работната или друга организација или поединецот што даваат услуги на сместување односно на приватниот станодавец и тоа во рок од 12 часа од моментот на доаѓањето на странецот.

Член 58

Живеалиштето и секоја промена на живеалиштето, како и промената на адресата на станот во живеалиштето, странецот е должен да ја пријави во рок од 8 дена од денот на доаѓањето во живеалиштето односно од денот на промената на живеалиштето или промената на адресата на станот во живеалиштето.

Живеалиштето странецот е должен да го одјави пред напуштањето на живеалиштето.

Член 59

Престојувалиштето и живеалиштето се пријавуваат и се одјавуваат, а промената на адресата на станот во престојувалиштето односно живеалиштето му се пријавува — на органот на внатрешните работи на општината на чија територија странецот има престојувалиште односно живеалиште.

За извршеното пријавување и одјавување според одредбата на ставот 1 од овој член се издава потврда.

Член 60

Работните и други организации и поединци што даваат услуги на сместување се должни да водат евиденција на странците на кои им даваат услуги на сместување (книга на странци).

Книгата на странци ја заверува надлежниот општински орган на внатрешните работи.

Организациите и поединците од ставот 1 на овој член се должни да ја чуваат заклучена книгата на странци најмалку три години од денот на нејзиното заклучување.

Член 61

Работните и други организации и поединци што им даваат услуги на сместување на странци се должни на овластениот службеник на органот на внатрешните работи да му овозможат увид во книгата на странци што ја водат.

Член 62

На обврска за пријавување и одјавување на престојувалиштето и живеалиштето не подлежат странци кога е тоа предвидено со меѓународен договор или кога тоа е вообичаено во меѓународните односи.

Државниот секретар за надворешни работи, во согласност со сојузниот секретар за внатрешни работи, утврдува кои странци во смисла на ставот 1 од овој член не подлежат на обврска за пријавување и одјавување на престојувалиштето и живеалиштето.

У. ИСПРАВИ ЗА ДОКАЖУВАЊЕ ИДЕНТИТЕТОТ НА СТРАНЦИ

Член 63

Странец во Југославија може да го докажува својот идентитет со важечка странска патна исправа, со патна исправа издадена од надлежниот југословенски државен орган и со лична карта за странец.

Странецот може да го докажува идентитетот и со друга исправа ако врз основа на таа исправа му е издадена туристичка пропусница (член 12) како и со потврда за одземањето на патната исправа (член 26) односно со потврда дека го пријавил загубувањето на својата странска патна исправа (член 73).

Член 64

Лична карта за странец е исправа која му се издава на странец на кој му е одобрено постојано населување во Југославија и на странец на кој му е одобрен привремен престој во Југославија а нема странска патна исправа, како и на странец кој е член на дипломатска или конзуларна мисија на странска држава во Југославија.

Лична карта за странец може да му се издаде на странец на кој му е одобрен привремен престој а има намера да престојува во Југославија подолго од една година, ако поднесе барање да му се издаде лична карта за странец.

Член 65

Лична карта за странец му се издава на странец кој наполнил 16-годишна возраст и на странец помлад од 16 години кој е во работен однос, а може на барање на родителот или старателот, да му се издаде и на странец помлад од 16 години кој не е во работен однос.

Член 66

На странец на кој му е одобрено постојано населување во Југославија му се издава лична карта за странец со рок на важење од три години.

На странец на кој му е одобрен привремен престој во Југославија му се издава лична карта за странец со рок на важење од една година.

Член 67

Странец на кој му е одобрено постојано населување во Југославија е должен во рок од 8 дена од денот на населувањето во живеалиштето да поднесе барање да му се издаде лична карта за странец, а негово малолетно дете — во рок од три месеци од денот кога наполнило 16-годишна возраст односно од денот на стапувањето во работен однос.

Кон барањето за издавање лична карта за странец мораат да се приложат две фотографии од определена големина што верно го прикажуваат лицето што го поднесува барањето.

Член 68

Странецот не смее својата лична карта за странец да му ја даде на друг на послуга односно да се послужи со туѓа лична карта како своја.

Член 69

Странец на кој му е издадена лична карта за странец е должен оваа карта да ја носи со себеси и да ја покаже на барање на службеник кој со закон е овластен да легитимира.

Член 70

Личната карта за странец се заменува:

- 1) кога ќе ѝ истече рокот на важењето;
- 2) кога странецот ќе го промени живеалиштето или адресата на станот;
- 3) кога е оштетена или дотраена или кога од други причини не може повеќе да ѝ служи на својата намена.

Ако настани некоја причина за замена на личната карта за странец од ставот 1 на овој член, странецот е должен во рок од 8 дена од денот кога настапила таа причина да поднесе барање за замена на својата лична карта.

Овластениот службеник на органот на внатрешните работи може да бара од странецот да поднесе барање за замена на својата лична карта ако при легитимирањето на странецот утврди дека постои причина од ставот 1 на овој член за замена на личната карта за странец.

Член 71

Личната карта за странец ќе му се поништи на странец:

- 1) кој добил југословенско државјанство;
- 2) кој се иселува од Југославија;

3) на кој му е изречена мерката на безбедност протерување односно заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија, или на кој му е откажан понатамошниот престој во Југославија.

Издадената лична карта за странец ќе се поништи и во случај кога таа се заменува со нова лична карта за странец.

Член 72

Личната карта за странец ја издава, ја заменува и ја поништува органот на внатрешните работи на општината на чија територија странецот има живеалиште односно престојувалиште.

При издавањето на личната карта за странец од странецот се зема отпечаток на десниот прст покажалец и се става на картонот на издадената лична карта за странец.

На странец кој е член на дипломатска или конзуларна мисија на странска држава во Југославија личната карта му ја издава Државниот секретаријат за надворешни работи. На овој странец не му се зема отпечаток од покажалецот.

Член 73

Странец кој во Југославија ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без исправата од членот 63 став 1 на овој закон, е должен веднаш да му го при-

јави тоа на органот на внатрешните работи на општината на чија територија ја загубил исправата или узнал за нејзиното исчезнување.

Странец кој во странство ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без патната исправа издадена од страна на надлежниот југословенски државен орган е должен да му го пријави тоа на најблиското дипломатско или конзуларно претставништво на Југославија во странство.

Органот од ставот 1 или 2 на овој член на кој странецот му го пријавил загубувањето на исправата ќе му издаде на странецот потврда дека го пријавил загубувањето на исправата.

Член 74

Странец кој во Југославија ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без својата патна исправа е должен кон барањето за издавање на југословенска виза и нејзино внесување во новата патна исправа издадена од дипломатското или конзуларното претставништво на државата чиј државјанин е тој да приложи потврда за пријавувањето на загубувањето на својата странска патна исправа.

На барање на странец кој во странство ќе ја загуби или на друг начин ќе остане без патната исправа издадена од надлежниот југословенски орган, дипломатското или конзуларното претставништво на Југославија, на кое му е пријавено исчезнувањето на исправата, ќе издаде нова патна исправа по претходна согласност од органот што ја издал загубената патна исправа.

VI. ЕВИДЕНЦИЈА

Член 75

За странците што привремено престојуваат или се постојано населени во Југославија и за странците што минуваат преку територијата на Југославија, како и за исправите и визите што југословенскиот државен орган им ги издава на странци, се водат евиденции.

Евиденциите од ставот 1 на овој член ги водат органите на внатрешните работи, Државниот секретаријат за надворешни работи и дипломатските или конзуларните претставништва на Југославија во странство во рамките на нивната надлежност определена со овој закон.

Сојузниот секретар за внатрешни работи донесува поблиски прописи за начинот на водење на евиденциите од ставот 1 на овој член што ги водат органите на внатрешните работи, а државниот секретар за надворешни работи — за начинот на водење на евиденциите од ставот 1 на овој член што ги водат дипломатските и конзуларните претставништва на Југославија во странство.

VII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 76

Со парична казна до 300 000 динари ќе се казни за прекршок работна или друга организација што дава услуги на сместување:

1) ако не поднесе пријава односно одјава на престојот на странец до надлежниот орган во пропишаниот рок, или ако поднесе неуредна пријава (член 57);

2) ако не води или неуредно ја води книгата на странци на кои им дава услуги на сместување (член 60);

3) ако на овластениот службеник на органот на внатрешните работи не му овозможи увид во книгата на странци на кои им дава услуги на сместување (член 61).

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 50.000 динари и одговорното лице во работната или друга организација што дава услуги на сместување.

Член 77

Со парична казна до 50.000 динари или со казната затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок поединец кој дава услуги на сместување:

1) ако не поднесе пријава односно одјава на престојот на странец до надлежниот орган во пропишаниот рок, или ако поднесе неуредна пријава (член 57);

2) ако не води или неуредно ја води книгата на странци на кои им дава услуги на сместување (член 60);

3) ако на овластениот службеник на органот на внатрешните работи не му овозможи увид во книгата на странци на кои им дава услуги на сместување (член 61).

Спрема лицето од ставот 1 на овој член може да се изрече и заштитната мерка забрана на работата на давање услуги на сместување, во траење од две години.

За прекршокот од точката 1 став 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 20 000 динари и приватен станодавец.

Член 78

Со парична казна до 50.000 динари или со казната затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок странец:

1) кој се послужил со туѓа патна исправа или својата патна исправа му ја дал на друг со неа да се послужи (член 31 точка 3);

2) кој во Југославија влегол без важечка патна исправа, а не му е признаен статус на бегалец (член 31 точка 4);

3) кој ќе дојде во Југославија во случај кога тоа му е забрането според одредбите на членот 24 став 1 од овој закон;

4) на кој му е изречена мерката на безбедност протерување односно заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија, или му е откажан понатамошниот престој во Југославија а не ја напушти Југославија во определениот рок (член 50 став 1);

5) кој за себеси дал лажни податоци или се послужил со лажна исправа (член 31 точка 2).

За прекршокот од ставот 1 на овој член на странецот му се изрекува и заштитната мерка отстранување од територијата на Југославија.

Член 79

Со парична казна до 30.000 динари или со казната затвор до 20 дена ќе се казни за прекршок странец:

1) ако не ја напушти Југославија до истекот на одобриениот привремен престој (чл. 29 и 30);

2) ако го напушти присилното престојувалиште без одобрение (член 52 став 4);

3) ако во Југославија ја носи својата униформа противно на одредбите на чл. 53 и 54 од овој закон;

4) ако го одбегнува пријавувањето односно одјавувањето на престојувалиштето или живеалиштето или на адресата на станот кога според одредбите на овој закон пријавувањето е задолжително;

5) ако одбие да и ја покаже личната карта за странец на овластениот службеник (член 69);

6) кој својата лична карта за странец ќе му ја даде на друг на услуга или ќе се послужи со туѓа лична карта како своја (член 68).

Член 80

Со парична казна до 20 000 динари ќе се казни за прекршок странец:

1) ако не го пријави или одјави престојот во случај да не живее во објект на работната или друга организација или кај поединец што дава услуги на сместување или кај приватен станодавец, или ако не ја пријави промената на адресата во престојувалиштето во определениот рок (член 57 ст. 1 до 3);

2) ако не го пријави живеалиштето, промената на живеалиштето или промената на адресата на станот во живеалиштето во определениот рок или не го одјави живеалиштето (член 58);

3) ако не поднесе барање за издавање лична карта за странец во пропишаниот рок (член 67);

4) ако не ја поднесе личната карта за странец заради замена во пропишаниот рок (член 70);

5) ако не го пријави загубувањето на исправата (член 73).

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 81

Замена на постојните лични карти за странец ќе се изврши во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 82

Се овластува сојузниот секретар за внатрешни работи да ја пропише:

1) постапката за издавање исправи за странци, визи, одобренија за привремен престој или одобренија за постојано населување, како и постапката за признавање статус на бегалец и начинот на пријавување и одјавување на престојувалиштето односно живеалиштето;

2) обрасците на исправите што според одредбите на овој закон ги издаваат југословенските државни органи и обрасците на барањата за издавање на тие исправи, обрасците на кои се врши пријавување или одјавување на престојувалиштето односно живеалиштето, како и обрасците на евиденциите кои според одредбите на овој закон ги водат работните и други организации и граѓани.

Член 83

Се овластува државниот секретар за надворешни работи да го пропише, во согласност со одредбите од овој закон, начинот за издавање на визите, за одобрување на привремениот престој и за издавање на личните карти на членовите на дипломатските и конзуларните мисии за странски држави или други странски мисии што имаат дипломатски статус во Југославија, како и начинот за издавање на визите на други странци што имаат дипломатски или службен пасош.

Член 84

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Правилникот за престојот и движењето на странците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 9/59 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 41/64).

Член 85

Овој закон влегува во сила на 1 април 1965 година.

254.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕМИНУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА И ЗА ДВИЖЕЊЕ ВО ГРАНИЧНИОТ ПОЈАС

Се прогласува Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 12 март 1965 година.

П. Р. бр. 203
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПРЕМИНУВАЊЕ НА ДРЖАВНАТА ГРАНИЦА И ЗА ДВИЖЕЊЕ ВО ГРАНИЧНИОТ ПОЈАС

I. Основни одредби

Член 1

Со овој закон се регулира преминувањето на државната граница и движењето и престојот на лицата во граничниот појас.

Член 2

Граничниот појас опфаќа дел на територијата на Југославија на копно, реки и езера во длабочина од сто метра долж граничната линија.

Граничниот појас на море опфаќа дел на територијалното море во широчина од две милји долж граничната линија.

Ако тоа го бараат причините за одбрана на земјата, безбедноста на границата или заштитата на јавниот поредок, Сојузниот извршен совет на предлог од сојузниот секретар за внатрешни работи односно на предлог од државниот секретар за народна одбрана може да определи граничниот појас на одделни делови да опфаќа територија во длабочина и над сто метра.

Граничниот појас на копно се обележува со видни ознаки на пристапните патишта.

Член 3

Граничните премини се места определени за преминување на границата.

Член 4

Контрола на преминувањето на границата и контрола на движењето и престојот во граничниот појас вршат органите на внатрешните работи, ако со овој или со други сојузни закони не е определено поинаку.

Член 5

Заради усогласување на вршењето на одделни работи од заеднички интерес за повеќе државни органи и работни и други организации во областа на контролата на преминувањето на границата и контролата на движењето и престојот во граничниот појас, сојузниот секретар за внатрешни работи може во спогодба со старешините на заинтересираните државни органи и работни и други организации да формира заеднички комисији и други работни тела.

II. Преминување на државната граница

Член 6

Преминувањето на границата е дозволено само на граничниот премин и со важечка патна исправа.

Границата може да се преминува вон граничниот премин само во случај на виша сила или врз основа на меѓународен догвор

Член 7

Гранични премини можат да бидат отворени за вршење меѓународен сообраќај (во понатамошниот текст: гранични премини за меѓународен сообраќај) и за вршење пограничен сообраќај (во понатамошниот текст: гранични премини за пограничен сообраќај).

Граничните премини за меѓународен сообраќај се: железнички, друмски, лучки, пристанишни и аеродромски.

Граничен премин за пограничен сообраќај е преминот преку кој југословенски државјани ја преминуваат границата заради престој во определена зона на соседна држава, односно преку кои државјани на соседна држава ја преминуваат границата заради престој во определена зона на Југославија, врз основа на меѓудржавен договор.

Член 8

Граничните премини за меѓународен сообраќај и граничните премини за пограничен сообраќај ги определува Сојузниот извршен совет.

Граничниот премин за меѓународен друмски и железнички сообраќај, како и граничниот премин за пограничен сообраќај, се определува во согласност со меѓународен договор.

Сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со сојузниот секретар за сообраќај и врски, ги определува подрачјата и објектите што ги опфаќаат граничните премини за меѓународен сообраќај и граничните премини за пограничен сообраќај.

Член 9

Воздухоплов во меѓународниот сообраќај што доаѓа од странство или заминува во странство, како и странски воздухоплов кој од југословенско воздухопловно пристаниште отворено за меѓународен сообраќај заминува на југословенско воздухопловно пристаниште што не е отворено за меѓународен сообраќај, може да полетува и да слетува само по посебно одобрение, што го издава сојузниот орган на управата надлежен за работите на безбедноста на воздушната пловидба, во согласност со поверенството за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница.

Заповедникот на воздухоплов во меѓународниот сообраќај кој поради виша сила со воздухопловот ќе се спушти вон воздухопловното пристаниште е должен за слетувањето на воздухопловот веднаш да ја извести најблиската единица на милицијата.

Воздухопловот од ставот 2 на овој член може да полета само врз основа на одобрение што го издава надлежниот орган на службата за контрола на летањето, во согласност со надлежното поверенство за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница.

Член 10

Воздушни патишта не можат да се определат долж граничната линија.

Цивилни воздухоплови можат да летаат над граничниот појас само врз основа на одобрение што на предлог од надлежниот општински орган на внатрешните работи и граничната воена команда го издава сојузниот орган на управата надлежен за работите на безбедноста на воздушната пловидба.

Член 11

Контрола на патничкиот сообраќај на граничните премини за меѓународен сообраќај вршат поверенствата за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница.

Контрола на патничкиот сообраќај преку границата на граничните премини за пограничен сообраќај врши органот на внатрешните работи на општината на чија територија е граничниот премин.

Преминувањето на границата се заверува на патната исправа со печат кој содржи назив на граничниот премин и датум на ставањето на печатот.

Член 12

Југословенско и странско сообраќајно средство не може да го напушти граничниот премин пред извршената контрола на патните исправи на патниците и сообраќајниот персонал.

По исклучок, контрола на патните исправи во возови, на воздухоплови и на поморски и речни пловила може да се врши и за време на нивното движење вон граничниот премин.

Член 13

Работните организации за искористување на луѓе односно за искористување на речни, езерски и воздухопловни пристаништа и железничките транспортни претпријатија, како и сопственикот односно корисникот на сообраќајно средство, се должни за време на вршењето на контролата на патничкиот сообраќај преку државната граница на граничниот

премин односно во сообраќајното средство да ги обезбедат условите потребни за работа на органите што вршат контрола.

Член 14

Заповедникот на југословенско и на странско пловило при доаѓањето од странство и заминувањето во странство е должен на надлежното поверенство за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница да му предаде препис од пописот на посадата и список на патниците на пловилото и да му ги стави на увид патните исправи од членовите на посадата и патниците и пописот на посадата.

При доаѓањето од странство, членовите на посадата и патниците на југословенско и странско пловило не можат да го напуштат пловилото пред извршената контрола на патните исправи.

Членовите на посадата и патниците на југословенски и странски воздухоплов не можат да го напуштат граничниот премин пред извршената контрола на патните исправи.

Член 15

Заповедникот на југословенско и на странско пловило е должен по пристанувањето во луката односно пристаништето да му го пријави на поверенството за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница, односно на надлежниот општински орган на внатрешните работи секое лице без патна исправа што се наоѓа на пловилото.

Заповедникот на југословенско и на странско пловило не смее да дозволи лицето без важечка патна исправа да се искрца од пловилото во лука односно пристаниште без одобрение од органот на внатрешните работи од ставот 1 на овој член.

Член 16

Заповедникот на југословенско и на странско пловило не смее во крајбрежното море, како и на реките и езерата на кои се врши меѓународна пловидба, да прими и укрца лице без патна исправа ниту да укрца лице со патна исправа вон граничниот премин.

III. Движење и престој во граничниот појас

Член 17

Југословенски државјани можат да се движат и да престојуваат во граничниот појас само ако имаат за тоа дозвола.

Не се должни да имаат дозвола за движење и престој во граничниот појас:

- 1) југословенските државјани што се постојано населени во граничниот појас — на подрачјето на своето живеалиште;
 - 2) членовите на претставничките тела на општествено-политичките заедници — на подрачјето на својата изборна единица;
 - 3) службениците и работниците на органите на внатрешните работи и воените лица што вршат служба во граничниот појас;
 - 4) работниците на службата за безбедност на пловидбата, на царината и на установите за одржување на пловните патишта, кога вршат служба во граничниот појас;
 - 5) работниците на државните органи, работните и други организации, кога во итни случаи или од причина на виша сила вршат работи од делокругот на органите или организациите во граничниот појас;
 - 6) југословенските државјани што рибарат во граничниот појас на море, ако риболовот им е главно занимање;
 - 7) југословенски државјани кои врз основа на важечка патна исправа ја преминуваат границата.
- Сојузниот секретар за внатрешни работи, во согласност со државниот секретар за народна одбрана, може да пропише да можат југословенски државјани да се движат и да престојуваат во одделни делови на граничниот појас и без дозволата од ставот 1 на овој член.

Член 18

Странец може да се движи и да престојува во граничниот појас само ако добие дозвола за тоа. Дозвола може да му се издаде на странец само заради посета на лице што има живеалиште во граничниот појас и таа важи за движење и престој во живеалиштето на лицето што го посетува странецот.

Дозвола за движење и престој во граничниот појас не е должен да има странец:

- 1) што е постојано населен во граничниот појас — на подрачјето на своето живеалиште;
- 2) што привремено престојува во Југославија врз основа на меѓудржавен договор за пограничен сообраќај — во населените места или на својот имот;
- 3) кога е тоа определено со меѓународен договор;
- 4) што врз основа на важечка патна исправа ја преминува границата.

Член 19

Дозволата за движење и престој во граничниот појас ја издава органот на внатрешните работи на општината на чија територија има живеалиште југословенскиот државјанин односно постојано населениот странец кој бара да му се издаде дозвола.

На странец кој привремено престојува во Југославија дозволата за движење и престој во граничниот појас му ја издава органот на внатрешните работи на општината на чија територија има живеалиште лицето што странецот сака да го посети.

Дозволата за движење и престој во граничниот појас за воени лица и за граѓански лица на служба во Југословенската народна армија ја издава воената команда што ќе ја определи Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 20

Дозволата за движење и престој во граничниот појас може да биде постојана или привремена.

Постојана дозвола за движење и престој во граничниот појас им се издава на работниците на државни органи и работни и други организации кои во вршењето на службата постојано вршат определени работи во граничниот појас, како и на други југословенски државјани што вршат земјоделски работи во тој појас.

Постојаната дозвола за движење во граничниот појас се издава со рок на важењето од една година и може да се продолжува со истиот рок на важењето.

Привремената дозвола за движење и престој во граничниот појас се издава, по правило, за едно доаѓање во граничниот појас.

Во дозволата за движење и престој во граничниот појас мора да се означи подрачјето во кое може да се движи и да престојува лицето на кое му е издадена дозволата

Член 21

Лицето што има дозвола за движење и престој во граничниот појас може да се движи во населеното место и на јавниот пат во граничниот појас во секоја доба.

Движење во граничниот појас вон населеното место и јавниот пат е дозволено само дење, и тоа во време од еден час пред излегување на сонцето па до еден час по зајдување на сонцето, ако со меѓународен договор не е определено поинаку.

Член 22

Југословенски државјанин може да добие дозвола за движење и престој во граничниот појас заради лов или риболов само ако според општите прописи за ловот или риболовот има право на лов односно риболов.

Југословенски државјанин што доаѓа во граничниот појас заради лов или риболов, е должен претходно да ѝ се пријави на најблиската гранична воена единица.

Член 23

Југословенски државјанин може да лови во граничниот појас само дење, и тоа:

- 1) во јануари, февруари, октомври, ноември, и декември од седум до шеснаесет часот;
- 2) во март, април и септември — од шест до осумнаесет часот;
- 3) во мај, јуни, јули и август — од четири до дваесет часот.

Член 24

Лице што се движи и престојува во граничниот појас е должно да се придружува кон одредбите од меѓународните и меѓудржавните договори што го регулираат режимот на границата.

Член 25

Дозвола за движење и престој во граничниот појас нема да му се издаде:

1) на лице кое со правносилна пресуда е осудено на казната строг затвор или казната затвор, додека не ја издржи казната;

2) на лице против кое се води кривична постапка по службена должност;

3) ако тоа го бараат причините за спречување на ширењето на заразни болести кога е тоа предвидено со посебни прописи.

Дозволата за движење и престој во граничниот појас ќе се одземе ако настани некој од случаите од ставот 1 на овој член.

Член 26

Барањето за издавање дозвола за движење и престој во граничниот појас може да се одбие кога тоа го бараат причините за заштита на јавниот поредок или за одбрана на земјата.

Издавањето на дозволи за движење и престој во граничниот појас може да му се одбие и на лице кое во прекршочната постапка со правносилно решение е казнето со казната затвор, додека не ја издржи оваа казна.

Член 27

Во граничниот појас можат да се населуваат само југословенски државјани.

За населување во граничниот појас потребно е одобрение. Одобрението го издава надлежниот републички орган на внатрешните работи.

Одобрението за населување во граничниот појас може да се ускрати кога тоа го бараат причините за заштита на јавниот поредок или за одбрана на земјата.

Член 28

За изградба на објекти во граничниот појас потребно е одобрение. Одобрението го издава надлежниот општински орган на внатрешните работи во согласност со надлежната гранична воена команда.

Одредбата од ставот 1 на овој член не се однесува на објектите на органите на внатрешните работи и органите на царината на граничните премини, како ниту на објектите на Југословенската народна армија и органите на службата за безбедност на пловидбата.

Одобрението од ставот 1 на овој член нема да се издаде ако објектите би го попречувале спроведувањето на мерките за безбедност на границата.

Член 29

Во решението за одбивање да се издаде дозвола односно одобрение од чл. 26 до 28 на овој закон поради причините за заштита на јавниот поредок, за безбедноста на границата или за одбрана на земјата надлежниот орган не мора да ги наведе причините од кои се раководел при донесувањето на таквата одлука.

Против решението од ставот 1 на овој член не може да се води управен спор.

Член 30

Работите во врска со определувањето и обележувањето на граничната линија и со разграничувањето спаѓаат во делокругот на Државниот секретаријат за надворешни работи.

Работите во врска со чувањето на границата спаѓаат во делокругот на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Во делокругот на Државниот секретаријат за народна одбрана спаѓаат и работите во врска со одржувањето на граничната линија, ако со сојузен закон или со меѓународен договор не е определено поинаку.

Член 31

Управните работи во врска со утврдувањето и решавањето на граничните инциденти и други повреди на границата ги вршат органите на внатрешните работи во соработка со органите на народната одбрана и со Државниот секретаријат за надворешни работи.

Се овластува сојузниот секретар за внатрешни работи да донесува, во согласност со државниот секретар за народна одбрана и со државниот секретар за надворешни работи, поблиски прописи за начинот на утврдување и решавање на граничните инциденти и други повреди на границата.

Член 32

Граничните воени единици ја обезбедуваат границата и го контролираат движењето и престојот на лица во граничниот појас надвор од населените места и граничните премини заради спречување неовластено преминување на границата и повреди на граничната линија.

Член 33

Заради видливост на граничната линија државниот секретар за народна одбрана може на одделни делови од граничниот појас да забрани сеидба на определени видови земјоделски култури односно садење определени видови овошци и други дрвја и да нареди прочистување на граничниот појас.

Прочистувањето на граничниот појас од ставот 1 на овој член може да се врши само надвор од населените места и најмногу во длабочина до 100 метра.

Сопствениците на земјоделски имоти во граничниот појас се должни на барање на надлежната воена команда на посените површини да остават патека за движење на органите за обезбедување.

Член 34

Државниот секретар за народна одбрана може, кога тоа го бараат причините за одбрана на земјата, да го забрани за определено време движењето и престојот на одделни подрачја на граничниот појас.

Заради спречување на ширењето на заразни болести сојузниот секретар за внатрешни работи може на предлог од сојузниот секретар за здравство и социјална политика односно од сојузниот секретар за земјоделство и шумарство да го забрани движењето и престојот во граничниот појас, додека заразата трае.

Забраната на движењето од ст. 1 и 2 на овој член не се однесува на лицата што се постојано населени во граничниот појас и тоа само за движење и престој во нивното живеалиште.

Член 35

Сојузниот извршен совет, на предлог од сојузниот секретар за внатрешни работи или од државниот секретар за народна одбрана може, кога тоа го бараат причините за безбедност на границата или за одбрана на земјата, да го забрани односно ограничи движењето и населувањето во одделни гранични подрачја на копното, реките и езерата во длабочина до 10 километри односно на одделни делови на морскиот брег и на островите или делови на острови.

Член 36

Движењето и задржувањето на пловила во крајбрежното море и на реките и езерата на кои се врши меѓународна пловидба се уредуваат со југословенски прописи и меѓународни договори.

Член 37

Лица кои со пловила доаѓаат во Југославија или заминуваат во странство можат да се искрцат односно укрцат само на лучкиот односно пристапишниот граничен премин.

Член 38

Заповедникот на пловило во меѓународниот сообраќај е должен искрцувањето на лица од пловилото што пристанало поради виша надвор од лучкиот односно пристапишниот граничен премин да ѝ го пријави веднаш на најблиската единица на милицијата.

Пристанувањето на пловило во меѓународниот сообраќај надвор од определениот лучки односно пристапишен граничен премин, освен случајот на виша сила, го одобрува надлежната лучка односно пристапишна капетанија во согласност со надлежното поверенство за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница и со царинарницата.

Член 39

Странска јахта, спортска едрилица или спортски чамец можат да крстарат и да се задржуваат во крајбрежното море и на реките и езерата на кои се врши меѓународната пловидба само ако добијат за тоа одобрение.

Ова одобрение го издава најблиската лучка односно пристапишна капетанија или нејзина постава во луката односно во пристапиштето отворено за меѓународен сообраќај по впловувањето на странското пловило од ставот 1 на овој член во југословенските води, и тоа во согласност со надлежното поверенство за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница.

Одобрението од ставот 1 на овој член мора да содржи податоци за странската јахта, спортска едрилица или спортски чамец, за членовите на нејзината посада и за патниците, како и рок на неговото важење.

Член 40

Одобрението од членот 39 на овој закон може да ѝ се издаде на странска јахта, спортска едрилица или спортски чамец само ако членовите на посадата и патниците имаат важечки исправи, а пловилото пропишани исправи.

Член 41

Странски рибарски брод може да се задржува во зоната за риболов само ако неговиот сопственик односно корисник има дозвола за риболов издадена за таа зона од страна на органот определен со меѓународен договор.

Дозволата од ставот 1 на овој член ја заверува Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Странски рибарски брод мора до зоната за риболов да плови низ територијалното море на Југославија по најкраток пат.

Член 42

Државниот секретар за народна одбрана може, кога тоа го бараат причините за одбрана на земјата, да пропише на одделни делови на реки и езера привремено да се забрани или ограничи пловидбата.

Заради безбедност на границата, спречување на предизвикување инциденти на границата и обезбедување определени објекти на границата, сојузниот секретар за внатрешни работи може да пропише на одделни делови на реки и езера привремено да се забрани или ограничи пловидбата.

Со забраната или ограничувањето на пловидбата од ставот 2 на овој член не се засегнува во режимот на пловидбата установен со меѓународен договор.

Член 43

Во граничниот појас на море, реки и езера, граничните воени единици и органите на внатрешните работи вршат контрола на пловила и лица заради спречување повреда на границата, неовластено преминување на границата, недозволена пловидба и недозволен риболов, како и други со закон забранети дејствија. Други државни органи можат да вршат работи од својот делокруг во овој појас ако е тоа определено со сојузен закон.

Заради спречување на недозволено преминување на границата и други недозволен дејствија определени со законот за крајбрежното море, надлежните државни органи можат да вршат контрола и во надворешниот морски појас.

Член 44

Движење и задржување на граничниот премин е дозволено само со дозвола од надлежниот орган на внатрешните работи, ако со меѓународен договор не е определено поинаку.

Член 45

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин може да му се издаде на југословенски државјанин кој е постојано или привремено запослен на граничниот премин, а дозвола за движење и задржување на лучкиот, пристанишниот и аеродромотскиот граничен премин и во други оправдани случаи.

Член 46

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин може да му се издаде на странец:

1) кој е постојано или привремено запослен на граничниот премин;

2) кој е член на посада на странско пловило — за време на задржувањето на пловилото на граничниот премин;

3) кој е член на посада на странско пловило кое се наоѓа во зимовник — за време на задржувањето на пловилото во зимовникот.

Покрај случаите од ставот 1 на овој член, дозвола за движење и задржување на граничниот премин може да му се издаде на странец и во други оправдани случаи.

Дозволата што му се издава на странец од точ. 2 и 3 на ставот 1 од овој член важи за движење и задржување во местото на граничниот премин.

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин не му е потребна на заповедникот на пловило и воздухоплов или на член на посадата кој го заменува кога ја поднесува пријавата за впловувањето на пловилото односно за слетувањето и полетувањето на воздухопловот.

Член 47

Дозвола за движење и престој надвор од местото на граничниот премин може во исклучителни случаи да му се издаде на странец кој има исправа со која може да се утврди неговиот идентитет, и тоа:

1) на член на посада на странско пловило и воздухоплов;

2) на странски железнички и поштенски службеник што врши служба на југословенскиот дел од граничниот премин;

3) на член на посада на странско пловило кое се наоѓа во зимовник.

Член 48

На југословенски државјанин и на странец кој е постојано запослен на граничниот премин му се издава постојана дозвола за движење и задржување на граничниот премин со рок на важење од една година и може да се продолжува со истиот рок на важење.

На членовите на посадата на странски пловила им се издава постојана дозвола за движење и за-

држување на граничниот премин со рок на важење од пет години.

На другите југословенски државјани и странци што не се опфатени со одредбите од ст. 1 и 2 на овој член, како и на странците од членот 47 на овој закон, дозволата за движење и задржување на граничниот премин односно дозволата за движење и престој надвор од местото на граничниот премин им се издава за времето додека трае потребата од движење и престој на тие лица на граничниот премин односно надвор од местото на граничниот премин

Член 49

Дозволите за движење и задржување на граничниот премин и дозволата за движење и престој надвор од местото на граничниот премин ги издава издложното поверенство за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница.

Член 50

Дозвола за движење и задржување на граничниот премин и дозвола за движење и престој надвор од местото на граничниот премин не мораат да се издадат кога постојат причини за заштита на јавниот поредок или за одбрана на земјата.

Дозволите од ставот 1 на овој член ќе се одземат кога ќе престанат причините поради кои се издадени тие или кога го бара тоа заштитата на јавниот поредок или одбраната на земјата.

Во решението за одбивање на издавањето односно за одземање на дозволата од ставот 1 на овој член поверенството за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница не мора да ги наведе причините од кои се раководело при донесувањето на таквата одлука.

Против решението од ставот 3 на овој член не може да се води управен спор.

Член 51

Поверенството за контрола на патничкиот сообраќај преку државната граница може на граничниот премин да го ограничи движењето за времето додека се врши контролата на патните исправи на патниците во меѓународниот сообраќај.

IV. Казнени одредби**Член 52**

Со парична казна до 500.000 динари ќе се казни за прекршок:

1) работна организација чиј воздухоплов лета над граничниот појас без одобрение (член 10 став 2);

2) странски брод и странски воздухоплов односно работна организација чиј брод односно воздухоплов ќе го напушти граничниот премин пред извршената контрола на патните исправи (член 12);

3) работна организација односно странски брод и странски воздухоплов ако на граничниот премин не ги обезбеди условите потребни за работа на органите што вршат контрола на преминувањето на границата (член 13);

4) странски брод односно работна организација од чиј брод ќе се искрца лице без одобрение, а нема патни исправи (член 15 став 2);

5) странски брод односно работна организација на чиј брод е укрцано лице без патна исправа (член 16)

Со парична казна до 50.000 динари ќе се казни за кој и да е прекршок од ставот 1 на овој член и одговорното лице во работната организација односно заповедникот на странски брод или странски воздухоплов.

Член 53

Со парична казна до 50.000 динари или со казната затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок:

1) тој што ќе ја премине или ќе се обиде да ја премине границата надвор од местото определено за преминување, или тој што на местото определено за преминување ќе ја премине или ќе се обиде да ја премине границата без важечка патна исправа (член 6 став 1);

2) заповедник на воздухоплов ако воздухопловот без одобрение ќе слета или ќе полета од воздухопловно пристаниште што не е отворено за меѓународен воздушен сообраќај (член 9 став 1);

3) заповедник на воздухоплов кој не ќе го пријави слеѓувањето надвор од воздухопловно пристаниште во случај на виша сила (член 9 став 2);

4) заповедникот на воздухоплов ако воздухопловот полета од воздухопловно пристаниште на кое слетал поради виша сила без одобрение од надлежниот орган (член 9 став 3);

5) заповедник на пловило ако при доаѓање на пловилото од странство односно заминување на пловилото во странство не постапи според одредбата од членот 14 став 1 на овој закон;

6) тој што ќе го напушти пловилото односно граничниот премин пред извршената контрола на патните исправи (член 14 ст. 2 и 3);

7) заповедник на пловило ако не му го пријави на надлежниот орган лицето што се наоѓа на пловилото без патна исправа (член 15 став 1);

8) тој што се движи и престојува во граничниот појас без дозвола (чл. 17 и 18);

9) тој што во граничниот појас се движи ноќе надвор од населените места и јавните патишта (член 21 став 2);

10) тој што лови или рибари во граничниот појас без дозвола за движење и престој во граничниот појас (член 22);

11) тој што лови во граничниот појас вон пропишаното време (член 23);

12) тој што при движењето, престојот и живеењето во граничниот појас не се придржува кон одредбите од меѓународните договори што го регулираат режимот на границата (член 24);

13) тој што ќе се насели во граничниот појас без одобрение (член 27);

14) тој што ќе изгради објект во граничниот појас без одобрение (член 28);

15) заповедник на пловило ако укрца или искрца лице надвор од лука односно пристаниште што не е отворено за меѓународен сообраќај (член 37);

16) заповедник на пловило ако не му го пријави веднаш на надлежниот орган искрцувањето на лица од пловилото кое поради виша сила пристанало во лука односно пристаниште што не е отворено за меѓународен сообраќај (член 38 став 1);

17) сопственик односно корисник на странска јахта, спортска едрилица или спортски чамец ако без одобрение крстари или се задржува во крајбрежното море или на реките и езерата на кои се врши меѓународна пловидба (член 39);

18) заповедник на странски рибарски брод ако го задржува бродот надвор од зоната определена во дозволата за риболов или ако до таа зона не плови по најкраток пат (член 41).

Член 54

Со парична казна до 30.000 динари или со казната затвор до 20 дена ќе се казни за прекршок:

1) тој што при доаѓање во граничниот појас не ѝ се пријави на граничната воена единица (член 22);

2) тој што во граничниот појас не ќе остави патека по барање на надлежната воена команда (член 33 став 3);

3) тој што без дозвола се движи или се задржува на граничниот премин или надвор од него (чл. 44 и 47).

V. Завршни одредби

Член 55

Поблиски прописи за контролата на преминувањето на границата и за движењето, престојот и населувањето во граничниот појас, како и за ловот и риболовот во граничниот појас донесува сојузниот секретар за внатрешни работи.

Сојузниот секретар за внатрешни работи ќе ги пропише и обрасците на дозволиите предвидени во чл. 17, 18, 45, 46 и 47 на овој закон.

Член 56

Се овластуваат државниот секретар за народна одбрана и сојузниот секретар за внатрешни работи да можат во прописите што ги донесуваат врз основа на овластувањата од овој закон да ги определуваат прекршоците и за тие прекршоци да пропишуваат казни.

Член 57

Со денот на влегувањето во сила на овој закон прекинуваат да важат:

1) Законот за движењето на границата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 101/47 и 46/51);

2) одредбата од ставот 1 на членот 25 на Законот за искористување на воздухопловните пристаништа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/64);

3) одредбите од чл. 1, 5, 6 и 7, одредбите од ст. 2 и 3 на членот 10 и одредбите од точката 3 на ставот 1 и точ. 1 и 2 став 2 на членот 11 од Уредбата за контрола на посадата на пловилата од внатрешна пловидба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/50 и 56/51);

4) одредбата од точката 4 на членот 10 од Уредбата за пренесување работи во надлежност на сојузните и републичките органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 46/62);

5) Правилникот за пограничната зона („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 34/54);

6) Правилникот за лов во погранична зона и во државниот граничен појас („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 9/63);

7) Наредбата за вршење риболов во пограничната зона („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 19/57);

8) Наредбата за сеидбата на култури во потесниот државен граничен појас („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 46/55 и 49/55).

Член 58

Овој закон влегува во сила на 1 април 1965 година.

255.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ПОМОШТА НА ЧЛЕНОВИТЕ НА СЕМЕЈСТВОТО ЧИЈ ХРАНИТЕЛ Е НА ЗАДОЛЖИТЕЛНА ВОЕНА СЛУЖБА

Се прогласува Основниот закон за помошта на членовите на семејството чиј хранител е на задолжителна воена служба, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 12 март 1965 година и на седницата на Социјално-здраствениот собор од 12 март 1965 година.

П. Р. бр. 208
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

Согласно со членот 8 од Уставниот закон за спроведување на Уставот, Законот за помошта на членовите на фамилиите чии хранители се на задолжителна воена служба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/59, 48/59, 10/61, 52/61 и 53/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 42/64 се усогласува со Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во него се вршат измени и дополнења, така што текстот на законот да гласи:

ОСНОВЕН ЗАКОН

ЗА ПОМОШТА НА ЧЛЕНОВИТЕ НА СЕМЕЈСТВОТО ЧИЈ ХРАНИТЕЛ Е НА ЗАДОЛЖИТЕЛНА ВОЕНА СЛУЖБА

I. Општи одредби

Член 1

На членовите на семејството чии хранители се наоѓа на служење на воениот рок или на друга задолжителна воена служба во Југословенската народна армија (во понатамошниот текст: членовите на семејството) им припаѓа помош предвидена со закон.

Член 2

Како членови на семејството, во смисла на овој закон, се сметаат:

- 1) брачниот другар, децата родени во брак или вон брак и посвоените деца, пасиночињата и децата без родители земени на издржување;
- 2) родителите (татко, мајка, очув, маштеа) и посвоителот;
- 3) дедото и бабата по татко и мајка;
- 4) браќата и сестрите.

Член 3

Како хранител, во смисла на овој закон, се смета војникот на служење на воениот рок и лицето од резервниот состав додека се наоѓа на задолжителна воена служба во Југословенската народна армија (во понатамошниот текст: задолжителна воена служба), кој издржувал членови на семејството до денот на стапувањето на задолжителна воена служба (во понатамошниот текст: хранителот).

Се смета дека хранителот издржувал членови на семејство, и тоа:

- 1) член на семејството кој со хранителот живеел во домаќинство до неговото стапување на задолжителна воена служба, а кој немал сопствени приходи доволни за издржување и е наполно неспособен за стопанисување;
- 2) член на семејството кој живеел надвор од домаќинството на хранителот до неговото стапување на задолжителна воена служба, а немал сопствени приходи доволни за издржување туку хранителот му обезбедувал средства за издржување, и е наполно неспособен за стопанисување.

Член 4

На членовите на семејството, во случаите и под условите предвидени со закон, им се обезбедуваат парична помош и здравствена заштита, како и надоместок на патните трошоци во врска со користењето на здравствената заштита.

Член 5

Паричната помош им припаѓа на членовите на семејството од денот на стапувањето на хранителот на задолжителна воена служба, ако е поднесено барање во рок од три месеци од денот на стапувањето на хранителот на задолжителна воена служба.

Ако е барањето поднесено по истекот на рокот од три месеци, паричната помош припаѓа за месецот во кој, е поднесено барањето, како и за два месеца наанзад.

Член 6

Членовите на семејството при користење здравствена заштита учествуваат во поднесувањето на трошоците за користење лекови и за бележење, во случаите и износите што се предвидени со прописите за здравственото осигурување.

Член 7

Исплатувањето на паричната помош и користењето на здравствената заштита им припаѓаат на членовите на семејството и по престанокот на задолжителната воена служба на хранителот, под услов хранителот пред стапувањето на задолжителна воена служба да бил во работен однос и да ги издржувал членовите на семејството исклучиво или претежно со својот личен доход, и тоа за време до неговото повторно запослување или до запослувањето на друг член на семејството, а најмногу за три месеци по престанокот на задолжителната воена служба на хранителот.

Член 8

Ако хранителот поминал на задолжителна воена служба најмалку три месеци, па таа му престанала пред истекот на служењето на воениот рок поради болест или друго телесно оштетување настанато или влошено во воената служба, исплатувањето на паричната помош и здравствената заштита на членовите на неговото семејство се продолжуваат најмногу за 6 месеци по престанокот на задолжителната воена служба.

Член 9

Ако член на семејството започнал лекување пред престанокот на задолжителната воена служба на хранителот или пред истекот на рокот од членот 8 на овој закон, членот на семејството ќе го продолжи користењето на здравствената заштита до завршетокот на лекувањето, но не подолго од три месеци по престанокот на правото на парична помош.

II. Услови за остварување на помошта

Член 10

Парична помош им припаѓа на членовите на семејството што немаат доволно средства за издржување, а се наполно неспособни за стопанисување.

Височината на паричната помош се утврдува зависно од тоа дели хранителот пред стапувањето на задолжителна воена служба бил во работен однос или не, од видот и вкупниот износ на приходи на членовите на семејството, како и од бројот на членовите на семејството што ги исполнуваат условите за помош.

Член 11

Како потполна неспособност за стопанисување во смисла на овој закон се подразбира потполната неспособност која според прописите за воените инвалиди од војните се предвидува за остварување на правото на инвалидски додаток.

Како наполно неспособна за стопанисување се смета и жена за време на бременост и породување, и тоа во траење од 105 дена или ако има едно или повеќе деца помлади од 15 години или постаро дете што се наоѓа на школување или е неспособно за стопанисување.

Децата, браќата и сестрите се сметаат наполно неспособни за стопанисување ако во поглед на годините на животот и школувањето ги исполнуваат условите предвидени во прописите за додатокот на деца.

Член 12

Парична помош и здравствена заштита не им припаѓаат на членовите на семејството ако хранителот за време на задолжителната воена служба остварува личен доход или надоместок на личниот доход, според посебни прописи.

Парична помош и здравствена заштита не му припаѓаат на член на семејството што се наоѓа во истражен затвор или на издржување на казната затвор — за времето додека се наоѓа таму.

Член 13

Ако парична помош прима еден член на семејството а тој се наоѓа на лекување во стационарна здравствена установа, му се исплатува паричната помош за првите 30 дена во ненамален износ, а за времето на лекување над 30 дена му се исплатуваат 50% од паричната помош.

Ако парична помош примаат два или повеќе членови на семејството, на еден од соуживателите на паричната помош се наоѓа на лекување во стационарна здравствена установа, се исплатува паричната помош во ненамален износ за сето време на лекувањето.

Член 14

На членовите на семејството што остваруваат здравствена заштита надвор од местото на постојаниот престој, им припаѓа надоместок на патните трошоци во височината и под условите што се предвидени со прописите за здравственото осигурување.

Член 15

Републиките со свој закон ги пропишуваат поблиските услови под кои се смета дека хранителот издржувал членови на семејството и дека членовите на семејството немаат доволно средства за издржување, ја пропишуваат височината на паричната помош и ги утврдуваат поблиските имотни услови за остварување на паричната помош, како и го пропишуваат обемот на здравствената заштита.

Сојузниот извршен совет може да го пропише минималниот износ на паричната помош.

III. Постапка за остварување на помошта

Член 16

Членовите на семејството ја остваруваат помошта според овој закон кај надлежниот општински орган на управата.

За решавање за помошта е месно надлежен општинскиот орган на управата на чие подрачје членовите на семејството имале живеалиште во моментот на заминувањето на хранителот на задолжителна воена служба.

Член 17

Наод и мислење за потполна неспособност за стопанисување даваат лекарските комисии кои даваат наод и мислење за неспособноста за стопанисување во постапката за остварување на инвалидските права според Законот за воените инвалиди од војните.

IV. Преодни и завршни одредби

Член 18

Помошта предвидена со овој закон припаѓа од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Додека со републички прописи не се регулираат имотните услови за остварување на паричната помош, како и додека не се утврди височината на паричната помош и не се изврши преведување на паричните помошти на нови износи, ќе се исплатува како аконтација паричната помош во височината и под условите што се предвидени во прописите што важеле до денот на почетокот на применувањето на овој закон.

Член 19

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат: Одлуката за определување височината на паричната помош на членовите на фамилиите чии хранители се на задолжителна воена служба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 19/59, 50/59, 10/61 и 53/61) и Одлуката за зголемување на парич-

ната помош на членовите на фамилиите чии хранители се на задолжителна воена служба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 42/64).

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

256.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА И ФИНАНСИРАЊЕТО НА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 11 март 1965 година и на седницата на Социјално-здравствениот собор од 12 март 1965 година.

П. Р. бр. 210
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА И ФИНАНСИРАЊЕТО НА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 22/62) називот на законот се менува и гласи: „Основен закон за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување“.

Член 2

Во членот 1 зборовите: „им се обезбедуваат на лицата осигурени според прописите за социјалното осигурување“ се заменуваат со зборовите: „лицата осигурени според прописите за социјалното осигурување си обезбедуваат“.

Член 3

Во членот 3 став 1 зборот: „сојузен“ се брише, а зборовите: „нивните професионални организации“ се заменуваат со зборовите: „организациите што ги претставуваат“.

Ставот 2 се брише.
Досегашниот став 3 станува став 2.

Член 4

Членот 5 се менува и гласи:

„(1) Во рамките на социјалното осигурување можат на доброволна основа да се обезбедуваат одделни видови заштита односно права што не се утврдени со закон.

(2) Во рамките на доброволното осигурување се овозможува вклучување во осигурување и на граѓани што не се опфатени со задолжителното осигурување.“

Член 5

Во членот 6 ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Правата од социјалното осигурување се определуваат во согласност со начелото за распределба според трудот, со вложувањето во фондовите и со другите општествени мерила.“

Член 6

Во членот 7 зборовите: „со средствата и службата на социјалното осигурување“ се бришат.

Член 7

Во членот 9 на почетокот се додава ознаката: „(1)“, а по зборовите: „(во понатамошниот текст: заводите)“ запирката и текстот до крајот се бришат.

Се додаваат нови ст. 2 до 4, кои гласат:

„(2) Заводите се установи.

(3) Заводите:

1) ги вршат сите работи во врска со остварувањето на правата на осигурените лица и се грижат за законитото, правилното и благовременото остварување на овие права, им даваат на осигурените лица потребна стручна помош во остварувањето на правата и во заштитата на нивните интереси во областа на социјалното осигурување обезбедувајќи полно почитување на личноста на осигуреното лице;

2) ракуваат согласно со законот и со одлуките на собранјата на заедниците со средствата наменети за социјално осигурување, се грижат за редовната наплата на придонесот за фондовите и за извршувањето на другите обврски спрема заедниците;

3) го обезбедуваат приготвувањето на седниците на собранјата на заедниците на социјалното осигурување и нивните органи, ги извршуваат односно го обезбедуваат извршувањето на нивните одлуки и заклучоци и ги вршат другите работи од името на заедниците согласно со одредбите од овој закон.

(4) Работите што ги вршат заводите претставуваат дејност од посебен општествен интерес.“

Член 8

Членот 10 се менува и гласи:

„(1) Средствата за обезбедување на правата на осигурениците се остваруваат со придонесите од осигурениците и со други приходи.

(2) Придонесите за социјално осигурување ги уплатуваат работните и други организации и државните органи (во понатамошниот текст: организациите) односно приватните работодавци — за работниците што се запослени кај нив, како и лицата што вршат самостојни дејности и другите лица што самите се обврзници за уплата на придонесите.

(3) Од средствата остварени со придонеси и други приходи се формираат фондот на здравственото осигурување и фондот на инвалидското и пензиското осигурување.

(4) Заедниците се должни расположивите средства рентабилно да ги вложуваат заради остварување дополнителни приходи со фондовите со цел за унапредување на заштитата на осигурениците, стабилизирање на придонесите и намалување на оптоварувањето на осигурениците односно организациите со придонеси.“

Член 9

По членот 10 се додава нов член 10а, кој гласи:

„(1) Заедниците и заводите се должни пред донесувањето на општите акти со кои се регулираат правата на осигурените лица од социјалното осигурување или начинот на остварувањето на тие права, или со кои се утврдуваат обврските на осигурениците во врска со обезбедувањето на средствата за фондовите на социјалното осигурување, како и пред донесувањето на одлуките за начинот на користењето на расположивите средства на фондовите на заедниците и нивните резерви, да спроведат поширока консултација на осигурениците заради непосредно прибавување на нивните мислења и предлози. Со статутите на заедниците односно заводите поблиску се определува во кои случаи и на кој начин ќе се врши консултацијата на осигурениците во смисла на овој став.“

(2) Заедниците и заводите се должни своите општи акти во делот во кој се регулираат правата на осигурениците, начинот и условите за остварување на тие права, како и обврските односно должностите на осигурениците и организациите, да им ги сторат достапни на осигурениците и на организациите и за својата работа да ја известуваат јавноста, на начинот предвиден со статутот односно со деловникот.

(3) Предлозите и прашањата што групи осигуреници односно пензионери ќе им ги поднесат на заедниците односно на заводите во врска со правата од социјалното осигурување и со спроведувањето на социјалното осигурување се должни органите на управувањето на заедниците и на заводите да ги разгледаат со потребно внимание, да им дадат на подносителите потребни објасненија и да преземат мерки заради задоволување на оправданите предлози и барања во согласност со законот и со можностите на заедницата.“

Член 10

Членот 13 се менува и гласи:

„Државните органи вршат општествен надзор над работењето на заедниците и над работата на заводите и во вршењето на тој надзор ги имаат спрема заедниците и заводите правата определени со овој закон.“

Член 11

Членот 16 се менува и гласи:

„(1) Самоуправувањето на осигурениците со социјалното осигурување се организира во рамките на одделни заедници.

(2) Во рамките на одделни заедници се обезбедуваат и средства за нивните фондови.“

Член 12

Во членот 17 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Заедниците спогодбено ги обезбедуваат средствата потребни за остварување на определени задачи по работите од заеднички интерес за социјалното осигурување.“

Досегашниот став 2 станува став 3.

Член 13

Членот 18 се менува и гласи:

„(1) Заедниците имаат својство на правно лице.

(2) Секоја заедница има свој статут.“

Член 14

Во членот 19 ставот 1 се менува и гласи:

„(1) Осигурениците во рамките на заедницата го остваруваат самоуправувањето со социјалното осигурување преку собирањето на заедницата. Со статутот на заедницата се утврдуваат и другите видови на учество на осигурениците во самоуправувањето со социјалното осигурување.“

Член 15

Во членот 21 став 1 во точката 2 по зборот: „донесува“ се додаваат зборовите: „статут на заедницата и“, а во точката 3 зборовите: „режиски додаток за трошоците на службата“ се заменуваат со зборовите: „средства за службата“.

Точката 6 се менува и гласи:

„6) дава согласност на статутот на заводот и на именувањето на директорот на заводот.“

Во точката 10 по зборот: „спроведувањето“ се додаваат зборовите: „на доброволното и“.

Член 16

То членот 21 се додава нов член 21а, кој гласи:
„(1) Собранието на заедницата избира извршен одбор од редот на неговите членови.

(2) Извршниот одбор на собранието на заедницата ги врши особено овие работи:

1) се грижи за благовременото и правилното извршување на одлуките и заклучоците на собранието на заедницата;

2) му поднесува на собранието на заедницата предлог на програмата на дејностите на социјалното осигурување, предлози на финансиските планови и завршните сметки на фондовите на заедниците, предлози на општите акти што ги донесува собранието на заедницата, предлози на основите за склучување договори со здравствените установи и со организациите што учествуваат во спроведувањето на социјалното осигурување, како и предлози за донесување на одлуки за склучување на договори со одделни здравствени установи;

3) се грижи за правилното остварување на правата на осигурените лица;

4) се грижи за извршувањето на финансиските планови во поглед на остварувањето на приходите и за наменското и рационалното вложување и користење на средствата на фондовите на заедницата и нивните резерви, согласно со заклучоците и насоките на собранието на заедницата;

5) поднесува предлози за склучување на договорите за социјално осигурување на лицата што вршат самостојни дејности;

6) го разгледува планот и програмата за работа на заводот;

7) поднесува предлог за склучување на спогодбата со заводот во поглед на надоместоците за работата на заводот;

8) се грижи за свикувањето на седниците на собранието и за свикувањето и работата на одборите и комисиите на собранието на заедницата.

(3) Извршниот одбор врши и други работи определени со статутот на заедницата или со одлуките и заклучоците на собранието на заедницата.“

Член 17

Членот 22 се менува и гласи:

„Составот и начинот на изборот на собранието на заедницата и неговиот извршен одбор се утврдуваат со статутот на заедницата, согласно со законот.“

Член 18

Во членот 27 на почетокот се става ознаката: „(1)“.

Во ставот 1 точката 3 се менува и гласи:

„3) ги разгледува програмите и мерките за развој и унапредување на здравствената заштита на осигурените лица на подрачјето на заедницата, како и прашањата за обезбедување средства за здравствена превентива и општ развиток на здравствената служба;“.

По точката 3 се додаваат нови точ. 4 до 6, кои гласат:

„4) одлучува за склучување договори со одделни здравствени установи;

5) ги разгледува мерките во областа на рехабилитацијата и запослувањето на инвалиди на трудот;

6) одлучува за формирање комунален завод;“.

Досегашната точка 4 станува точка 7.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Собранието може да овласти свој одбор или комисија да одлучи од името на собранието за склучување на договор со одделна здравствена установа или со група здравствени установи.“

Член 19

Во членот 28 зборовите: „соодветните органи на работните колективи“ се заменуваат со зборовите: „советите на работните заедници на установите од-

носно на соодветните органи на работните заедници“.

Член 20

Членот 29 се менува и гласи:

„(1) Комуналната заедница се формира за територија на една или повеќе општини што имаат заеднички интереси, а на која постојат услови за самостојно спроведување на здравственото осигурување.

(2) Комуналната заедница ја формира општинското собрание.“

Член 21

Членот 30 се менува и гласи:

„(1) Условите што мораат да бидат исполнети за формирање на комунална заедница, како и случаите на соединување односно издвојување на комунални заедници, се определуваат со републички прописи.

(2) Со републички прописи се определува и начинот на регулирање на меѓусебните односи на општините за кои е формирана заедничка комунална заедница.“

Член 22

Чл. 31 до 34 се бришат.

Член 23

Во членот 35 став 1 зборовите: „можат да се формираат одбори или“ се заменуваат со зборовите: „се формираат“.

Во ставот 2 првата реченица, се бришат зборовите: „одборите или“, а во втората реченица се бришат зборовите: „одборите односно“.

Во ставот 3 зборовите: „Одборите односно советите“ се заменуваат со зборот: „Советите“.

По ставот 3 се додава нов став 4 кој гласи:

„(4) Во одделни работни организации можат да се формираат одбори на осигурениците.“

Член 24

Во членот 36 став 1 по зборовите: „опфатени со прописите“ се додаваат зборовите: „и со договорите“, а по зборовите: „односно пензиското осигурување“ текстот до крајот се брише.

Член 25

Во членот 37 на почетокот се додава ознаката: „(1)“.

Во ставот 1 точката 1 се менува и гласи:

„1) донесува во согласност со законот општи акти за спроведувањето на инвалидското и пензиското осигурување, као што се одлуките за усогласување на пензиите со економските движења, за утврдувањето на валоризационите коефициенти заради валоризација на личните доходи што влегуваат во пензискиот основ, за утврдувањето на граничниот износ на најнискиот пензиско примање заради определување на заштитниот додаток, за определувањето на највисокиот износ на пензискиот основ;“.

Во точката 4 на почетокот се додаваат зборовите: „донесува во согласност со закон општи акти за спроведувањето на здравственото осигурување и“.

По точката 4 се додава нова точка 5, која гласи: „5) одлучува за воведувањето и спроведувањето на доброволното инвалидско и пензиско осигурување;“.

Точката 5, која станува точка 6, се менува и гласи:

„6) одлучува за склучувањето на договори за социјално осигурување на лица што вршат самостојни дејности.“

По ставот 1 се додаваат три нови става, кои гласат:

„(2) Собранијата на републичките заедници можат да се спогодат за склучувањето на договорите за социјално осигурување на лицата што вршат

определена самостојна дејност да одлучува собранието на Југословенската заедница на социјалното осигурување.

(3) Договорите за воведувањето односно спроведувањето на социјално осигурување на лицата што вршат самостојни дејности му се доставуваат на претходно разгледување на републичкото собрание односно на Сојузната скупштина

(4) Склучените договори се објавуваат во службениот весник во кој се објавуваат републичките односно сојузните прописи “

Член 26

Во членот 38 став 2 зборовите: „Со прописите предвидени во членот 22 став 2 на овој закон“ се заменуваат со зборовите: „Со статутот на републичката заедница“.

Член 27

Во членот 39 зборовите: „за заедничкиот фонд на резервата на социјалното осигурување“ и записката пред нив се бришат.

Член 28

Во членот 40 по точката 1 се додава нова точка 2, која гласи:

„2) ја разгледува материјалната положба и животниот стандард на пензионерите во врска со општите економски движења и потребата од повремено усогласување на нивото на сите пензии, и ги утврдува основите, условите и мерилата за таквото усогласување на пензиите;“.

Досегашните точ. 2 и 3 стануваат точ. 3 и 4.

Во новата точка 3 зборовите: „определени со сојузен закон“ се бришат.

Досегашната точка 4, која станува точка 5, се менува и гласи:

„5) одлучува за склучувањето на договори за социјално осигурување на лица што вршат самостојни дејности, во случаите од членот 37 став 2 на овој закон“

Член 29

Во членот 41 став 2 зборовите: „Со прописите предвидени во членот 22 став 2 на овој закон“ се заменуваат со зборовите: „Со статутот на Југословенската заедница“.

Член 30

Во членот 42 став 1 зборовите: „самостојните земјоделски производители (во понатамошниот текст: земјоделците)“ се заменуваат со зборот: „земјоделците“.

Член 31

Во членот 43 став 1 зборовите: „формирани за определени подрачја“ се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Заводите вршат работи за спроведување на социјалното осигурување за заедниците на осигурениците — работници и за заедниците на осигурениците — земјоделци на подрачјето за кое се формирани.“

Член 32

Во членот 44 ставот 1 се менува и гласи:

„(1) Комунален завод се основа за подрачје на една или повеќе комунални заедници на социјалното осигурување на работниците.“

Член 33

Членот 45 се брише.

Член 34

Членот 46 се менува и гласи:

„(1) Секој завод има свој статут и други општи акти со кои се регулира работењето. внатрешната организација и распределбата на доходот на заводот.“

(2) Статутот на заводот му се поднесува на согласност на собранието на соодветната заедница, и тоа: статутот на комунален завод — на собранието на комуналната заедница што го основала заводот, статутот на републички завод — на собранието на републичката заедница, а статутот на Сојузниот завод — на собранието на Југословенската заедница. Пред конечното усвојување статутот му се поднесува на разгледување на собранието на соодветната општествено-политичка заедница.“

Член 35

Во членот 47 ставот 1 се менува и гласи:

„(1) Заводот ракува со средствата на заедниците врз основа на законот, согласно со одлуките и насоките на собранијата на заедниците“

Во ставот 4 зборот: „сојузни“ се брише.

Член 36

Во членот 49 став 1 ознаката: „(1)“ се брише.

Ставот 2 се брише.

Член 37

Во членот 50: точката 2 се брише, точката 3 станува точка 2, точката 4 се брише, а точ. 5 до 7 стануваат точ. 3 до 5.

Член 38

Над членот 51 се додава нов пододдел, кој гласи: „б) Органи на управувањето“.

Член 39

Членот 51 се менува и гласи:

„(1) Со заводот управуваат членовите на работната заедница непосредно и преку органите на управувањето што ги избираат тие.“

(2) Органи на управувањето во заводите се совет на заводот, управен одбор и директор.

(3) Составот и делокругот на советот на заводот и на управниот одбор, траењето на мандатот на членовите на тие органи, начинот на нивното избирање и работа и нивната одговорност пред работната заедница се уредуваат со статутот и со другите општи акти на заводот, во согласност со законот.

(4) Во заводите со помал број работници во кои, според статутот на заводот, не се формира совет на заводот, работната заедница ги врши функциите на совет, а ако не се формира ниту управен одбор — работната заедница ги врши и функциите на управен одбор.“

Член 40

По членот 51 се додаваат нов наслов и нов член 51а, кои гласат:

„Работна заедница

Член 51а

(1) Работната заедница е носител на самоуправувањето со заводот и одлучува:

1) за основите и мерилата за распределба на средствата на заводот и личните доходи на работниците на заводот;

2) за користењето на средствата наменети за заедничка потрошувачка на работниците на заводот;

3) за основањето и укинувањето на филијалите на заводот и за положбата и правата на работните заедници во филијалите;

4) за сите други прашања од суштествено значење за положбата на работниците на заводот, кога е тоа предвидено со статутот на заводот.

(2) Со статутот на заводот поблиску се определуваат работите на управување со заводот што непосредно ги врши работната заедница, како и начинот на донесувањето на одлуките за одделни прашања.“

Член 41

По новиот член 51а се додава нов наслов и нов член 51б, кои гласат:

„Совет на заводот

Член 51б

(1) Работната заедница во согласност со статутот избира од својата средина совет на заводот.

(2) Советот на заводот се грижи за правилното извршување на работите за спроведување на социјалното осигурување од делокругот на заводот во смисла на одредбите од чл. 75 до 82 на овој закон, за законитото ракување со фондовите на заедниците, како и за извршувањето на одлуките и заклучоците на собранијата на заедниците и нивните извршни одбори, и е должен да им укажува на појавите и резултатите во работењето на фондовите формирани за одделни заедници.

(3) Советот на заводот во управувањето со заводот ги врши особено следните работи:

1) донесува статут на заводот, правилник за распределба на средствата на заводот, правилник за распределба на личните доходи и правилник за работните односи на работниците на заводот;

2) донесува план и програма за работа на заводот и се грижи за нивното извршување;

3) ја утврдува внатрешната организација на заводот и систематизацијата на работните места во заводот;

4) го договара со заедницата надоместокот за работата на заводот;

5) донесува финансиски план и завршна сметка за средствата за службата на заводот;

6) врши распределба на средствата на заводот и одлучува за формирањето и користењето на фондовите што се формираат од средствата за службата на заводот согласно со статутот и правилникот на заводот;

7) презема мерки за стручно усовршување на работниците на заводот и други мерки за унапредување на работата и за рационално и економично работење на заводот;

8) решава за работните односи на работниците на заводот во случаите и на начинот како што е тоа предвидено со статутот или со правилникот за работните односи на заводот;

9) ги формира комисиите предвидени со прописите за здравственото односно инвалидското осигурување.

(4) Статутот на заводот пред конечното усвојување му се поднесува на согласност на собранието на заедницата (член 46 став 2), а планот и програмата за работата на заводот — на разгледување на извршниот одбор на собранието на заедницата (член 21а став 2 точка 6)

(5) Со статутот на заводот можат определени права на работната заедница и на советот на заводот да се пренесат врз работната заедница на работна единица, односно врз органите на управувањето на работната заедница на работната единица утврдени со статутот

Член 42

Членот 52 се менува и гласи:

„Управниот одбор на заводот се грижи за правилното спроведување на одлуките и заклучоците на советот на заводот, ги утврдува предлозите за решавање на одделни прашања од надлежноста на советот на заводот и врши други работи определени со статутот и со одлуки на советот на заводот.“

Член 43

Чл. 53, 54 и 55 се бришат.

Член 44

Во членот 56 ставот 1 се менува и гласи:

„(1) Директорот непосредно ја раковои работата на заводот врз основа на прописите, статутот на заводот и правилниците на заводот, општите акти на собранијата на заедниците и заклучоците на нивните извршни одбори и органите на управувањето на заводот.“

Во ставот 2 зборовите: „управниот одбор на заводот и на советот на работниот колектив на заводот“ се заменуваат со зборовите: „нивните извршни одбори и советот на заводот“.

Член 45

Во членот 58 ставот 1 се менува и гласи:

„(1) Директорот на заводот, согласно со статутот на заедницата, ја застапува заедницата:

1) во имотните и други односи што произлегуваат од дејноста на заводот во врска со ракувањето со средствата на фондовите на заедниците и нивните резерви;

2) во односите што настануваат во врска со работите околу склучувањето на договори со здравствените установи и со организациите што учествуваат во спроведувањето на социјалното осигурување;

3) во другите односи — кога е овластен за тоа со заклучок на собранието на заедницата или на неговиот извршен одбор.“

Се додава нов став 2, кој гласи:

„(2) Директорот согласно со статутот на заводот го застапува заводот во сите имотни и други односи што произлегуваат од работењето на заводот.“
Досегашниот став 2 станува став 3.

Член 46

Во членот 59 став 1 точката 4 се менува и гласи:

„4) склучува договори согласно со заклучоците на собранието на заедницата;“.

Во точката 5 по зборот: „заедниците“ се става запирачка, а зборовите: „и на управниот одбор на заводот“ се заменуваат со зборовите: „нивните извршни одбори и на органите на управувањето на заводот“.

Во точката 8 зборовите: „управниот одбор“ се заменуваат со зборовите: „органите на управувањето“.

Член 47

Во членот 60 став 1 по зборовите: „собранијата на заедниците“ се додаваат зборовите: „и нивните извршни одбори“.

Во ставот 2 по зборовите: „односно на негов“ се додаваат зборовите: „извршен одбор или друг“.

Ставот 3 се менува и гласи:

„(3) Ако директорот не бил во можност непосредно на собранието односно на извршниот одбор или на друг одбор или комисија на собранието на заедницата да им укаже на незаконитоста на нивен акт, или ако овие и по укажувањето останат при својата одлука, тој е должен за тоа да му обрне внимание на органот надлежен за надзор во смисла на одредбите од главата V на овој закон.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„(4) Директорот има право и долженост да учествува во работата на седниците на собранието на заедницата и на неговиот извршен одбор, без учество во одлучувањето.“

Член 48

Во членот 61 став 1 зборовите: „на управниот одбор или на советот на работниот колектив е незаконит“ се заменуваат со зборовите: „односно дека општи акти на советот на заводот или на управниот одбор на заводот се незаконити“, а зборовите: „не е“ се заменуваат со зборовите: „не се“.

Ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Ако органот на управувањето (став 1) и по обрнатото внимание од страна на директорот остане при донесениот заклучок односно општиот акт, директорот ќе го запре извршувањето на актот и за тоа во рок од три дена од денот на запирањето на актот ќе го извести органот што врши надзор над законитоста на работата на заводот.“

Во ставот 3 зборовите: „управниот одбор односно на советот на работниот колектив“ се заменуваат со зборовите: „на советот на заводот или на управниот одбор“.

Во ставот 4 зборовите: „на политичко-територијалната единица“ се бришат.

Член 49

Во членот 62 ст. 1 и 2 се менуваат и гласат:

„(1) Директорот на заводот се именува врз основа на конкурс. Во конкурсната комисија, покрај претставниците на советот на заводот влегуваат и претставници на собранието на заедницата и на собранието на соодветната општествено-политичка заедница.

(2) Директорот на заводот го именува, на предлог од конкурсната комисија, советот на заводот, во согласност со собранието на заедницата.“

Во ставот 3 зборот: „назначува“ се заменува со зборот: „менува“, а зборот: „назначен“ — со зборот: „именуван“.

Во ставот 4 зборот: „назначување“ се заменува со зборот: „именување“.

Член 50

Во членот 63 став 2 зборовите: „организациите што ја вршат својата дејност како самостојни установи“ се заменуваат со зборот: „установите“.

Член 51

Чл. 64 и 65 и насловот над членот 64 се бришат.

Член 52

Во пододделот над членот 66 ознаката: „б)“ се заменува со ознаката: „в)“.

Член 53

Во членот 67 се додава нов став 1, кој гласи:

„(1) Заводот самостојно управува со приходите на заводот, врз основа на законот и другите прописи, статутот и правилниците на заводот.“

Досегашните ст. 1 и 2 стануваат ст. 2 и 3.

Член 54

Во членот 68 став 1 точката 1 се менува и гласи:

„1) средствата обезбедени за неговата работа а остварени на име надоместоци за извршените работи, врз основа на спогодби со заедниците за кои вршат работи за спроведување на осигурувањето;“.

Во ставот 2 по зборовите: „влегува и надоместокот што“ се додаваат зборовите: „тие заводи го остваруваат за работите што ги вршат“, а текстот до крајот се брише.

Член 55

Членот 69 се менува и гласи:

„(1) Височината на надоместокот за работата на заводот се определува со спогодба помеѓу заводот и заедницата, според видот и обемот на работите што ги врши заводот за заедницата, а во зависност од програмата и резултатите на работата;

(2) Надоместокот за работата на заводот содржи средства за лични доходи со придонеси, трошоци на работењето вклучувајќи го и одржувањето на инвентарот и опремата, како и средства за формирање на фондските на заводот.“

Член 56

Членот 70 се менува и гласи:

„(1) Заради покривање на трошоците за вршење работи од заеднички интерес за сите заедници, вклучувајќи ги и средствата потребни за работата на Сојузниот завод, со одлука на собранието на Југословенската заедница се утврдува придонесот од републичките заедници за тие потреби, за секоја деловна година.

(2) Височината на надоместокот за работата на Сојузниот завод се определува согласно со членот 69 од овој закон.“

Член 57

Членот 71 се менува и гласи:

„На заводите во поглед на работењето, ако со овој закон не е определено поинаку, се применуваат прописите со кои е регулирано работењето на установите.“

Член 58

Чл. 72 до 74 се бришат.

Член 59

Членот 75 се менува и гласи:

„(1) Комунален завод се основа за подрачје што опфаќа една или повеќе комунални заедници на кое постојат услови за самостојна организација и рационално работење на службата за спроведување на социјалното осигурување.

(2) Комунален завод се основа со одлука на собранието на комуналната заедница.

(3) Со републички прописи можат да се определат условите што мораат да бидат исполнети за формирање на комунален завод.“

Член 60

Во членот 76 став 1 точката 6 се менува и гласи:

„6) поднесува годишен извештај за своето работење и за работењето на фондските со кои ракува собранието на комуналната заедница, до надлежното општинско собрание и до републичкиот завод;“.

Член 61

Во членот 78 ставот 2 се менува и гласи:

„(2) За основањето и за укинувањето на филијала одлучува работната заедница на заводот. Овие одлуки се утврдуваат со статутот на заводот.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„(4) Со статутот на комуналниот завод се определува составот и начинот на изборот на органите на управувањето на филијалата на заводот, нивниот делокруг и односите спрема органите на управувањето на комуналниот завод“

Член 62

Членот 79 се менува и гласи:

„(1) Во вршењето на работите од својот делокруг определен со статутот на заводот, филијалата има положба на самостојна организациона единица.

(2) Со статутот на комуналниот завод се определуваат:

1) функциите на работната заедница, на советот и управниот одбор на комуналниот завод што, во рамките на делокругот на филијалата определен со статутот (член 78 став 3), ги вршат самостојно органите на управувањето на филијалата;

2) начинот на кој посебно се определува делот на доходот на заводот кој отпаѓа на филијалата, со оглед на обемот и видот на работите што ги врши филијалата и резултатите на работата на филијалата;

3) самостојните права што ги имаат органите на управувањето на филијалата во поглед на делот на доходот на заводот кој отпаѓа на филијалата, како и во поглед на распределбата на личните доходи на работниците на филијалата.

(3) Во случаите предвидени во ставот 2 точ. 2 и 3 на овој член, начинот на остварувањето на правата на органите на управувањето на филијалата поблиску се регулира со правилникот за распределба на средствата на заводот и со правилникот за распределба на личните доходи на заводот.“

Член 63

Во членот 80 став 1 точка 1 зборовите: „им определуваат од својот режиски додаток надоместоци“ се заменуваат со зборовите: „ги утврдува спогодбено со нив надоместоците“.

Во точката 3 по зборот: „заводи“ се додаваат зборовите: „односно филијалите и организациите“.

Во точката 8 зборовите: „кога е за тоа овластен согласно со законот“ се заменуваат со зборовите: „согласно со одлуките на собранието на републичката заедница“.

Точката 9 се менува и гласи:

„9) поднесува годишен извештај за своето работење и за работењето на фондските со кои ракува собранието на републичката заедница до републичкиот собрание, републичкиот извршен совет и Сојузниот завод;“.

Во ставот 2 на почетокот се додаваат зборовите: „Согласно со републички прописи,“ а зборовите: „и е одговорен за правилното насочување“ се заменуваат со зборовите: „заради правилно насочување“.

Член 64

Во членот 82 точката 1 се менува и гласи:

„1) спроведува задолжително реосигурување на определени ризици на инвалидското и пензиското осигурување и доброволно реосигурување на определени ризици во сите гранки на осигурувањето и ракува со фондвите на тие реосигурувања;“.

Точ. 6 и 7 се менуваат и гласат:

„6) се грижи за спроведувањето и правилната примена на меѓународните спогодби за социјално осигурување;

7) склучува во случаите од членот 37 став 2 на овој закон договори за социјално осигурување на лица што вршат самостојни дејности — согласно со одлуките на собранието на Југославенската заедница;“.

Се додава нова точка 10, која гласи:

„10) им поднесува годишен извештај за своето работење на собранието на Југославенската заедница, на Сојузната скупштина и на Сојузниот извршен совет;“.

Точката 10 станува точка 11.

Член 65

Членот 83 се брише.

Член 66

Во главата III одделот: „1. Општи одредби за финансирањето на здравственото, инвалидско и пензиското осигурување на работниците“ (со чл. 84 до 105) се заменува со нов оддел, кој гласи:

„1. Финансирање на здравственото осигурување

а) Придонеси за здравствено осигурување

Член 84

(1) Средствата потребни за здравственото осигурување и неговиот развиток се утврдуваат во програмата на дејностите, што ја донесува собранието на комуналната заедница за една или повеќе години.

(2) Во согласност со потребите утврдени според ставот 1 од овој член се определуваат стопите на придонесите за здравствено осигурување.

(3) Средствата потребни за здравствено осигурување за одделна година се утврдуваат и се распоредуваат со финансискиот план на фондот на здравственото осигурување.

(4) За извршувањето на финансискиот план се составува завршна сметка, со која конечно се утврдуваат приходите и расходите на фондот на здравственото осигурување за секоја година.

Член 85

(1) Средствата за здравствено осигурување се обезбедуваат со придонеси и други приходи утврдени со закон.

(2) Придонесите за здравствено осигурување се определуваат така што со средствата што се остваруваат со придонесите, заедно со другите приходи на фондот, да се обезбедуваат правата на осигурените лица на здравствена заштита и на парични примања од здравственото осигурување, да се овозможува унапредување на здравствената заштита со примена на современите научни медицински методи и средства, да се формира пропишаната резерва и да се подмируваат трошоците за спроведувањето на осигурувањето во оваа гранка.

Член 86

(1) Придонесите за здравствено осигурување се пресметуваат по определените стопи од пропишаните основи за пресметување на придонесите.

(2) Придонесот за здравствено осигурување, ако со овој закон не е определено поинаку, се пресметува од истиот основ од кој се пресметува придонесот за инвалидно и пензиско осигурување.

(3) Собранието на републичката заедница може за одделни категории осигуреници да ги определи придонесите за здравствено осигурување во постојани износи. Придонес во постојан износ за опре-

делени категории осигуреници може да определи и собранието на Југославенската заедница кога е тоа предвидено со овој закон.

Член 87

(1) Придонесите за здравствено осигурување се основни и додајни.

(2) Стопите на придонесите за здравствено осигурување ги определува собранието на комуналната заедница, во согласност со општинското собрание. Одлуките за стопите на придонесите мораат да бидат донесени и согласностите на нив дадени пред почетокот на онаа календарска година во која започнува примената на стопите определени со односните одлуки. Ако до тој рок не се донесени одлуките, односно не се дадени согласностите, и во новата година се применуваат стопите што важеле во претходниот период.

(3) Републичкото собрание, ако го бара тоа општиот интерес на работните луѓе во областа на општествено-економските односи во републиката и остварувањето на целите предвидени со општествениот план, ќе ја пропише највисоката граница до која собранјата на комуналните заедници можат да ја определат стопата на основниот придонес за здравствено осигурување. Со тој пропис се определува и начинот на покривање на делот на обврските што би останал непокриен поради пропишувањето на највисоката граница за стопата на придонесот.

Член 88

(1) Основниот придонес за здравствено осигурување се определува врз основа на определениот просечен ризик и просечните трошоци во спроведувањето на здравственото осигурување.

(2) Основниот придонес го уплатуваат сите организации и другите обврзници за уплата на придонесот по иста стопа.

(3) Основниот придонес го уплатуваат организациите од средствата од кои ги исплатуваат личните доходи на работниците, ако со закон за одделни категории осигуреници не е определено поинаку.

(4) За работниците запослени кај приватни работодавци основниот придонес го плаќаат работодавците од своите средства.

Член 89

Додајниот придонес за здравствено осигурување служи за покривање на трошоците кои во организациите на одделни групации го надминуваат определените просек на трошоците на тоа осигурување на подрачјето на комуналната заедница.

Член 90

(1) Додајниот придонес според членот 89 на овој закон се определува кога во организациите од одделни гранки, групи односно подгрупи на дејности на подрачјето на комуналната заедница трошоците на здравственото осигурување ќе ја надминат граничната височина на просекот на трошоците што го утврдува собранието на комуналната заедница.

(2) Републичкото собрание определува во кои гранки, групи односно подгрупи на дејности може да определи додаен придонес за здравствено осигурување и ги утврдува критериумите за определување на височината на додајниот придонес во случаите од ставот 1 на овој член.

(3) Собранието на комуналната заедница, кога ќе настапат околностите од ставот 1 на овој член, определува согласно со ставот 2 од овој член во кои гранки, групи односно подгрупи на дејности на подрачјето на заедницата додајниот придонес ќе го плаќаат сите, а во кои само одделни организации.

(4) Ако настани познателна промена во условите поради кои е определен додајниот придонес за здравствено осигурување, собранието на комуналната заедница, на предлог од комуналниот завод, ќе одлучи за измена на стопата на додајниот придонес односно за престанок на обврската за плаќање на тој придонес.

(5) Ако според одлуката на собранието на комуналната заедница додајниот придонес се применува само за одделни организации, за измената на стопата односно за престанокот на обврската за плаќање на тој придонес одлучува комуналниот завод по службена должност или на предлог од заинтересираната организација.

Член 91

(1) Стопата на додајниот придонес за здравствено осигурување не може да биде поголема од една половина од стопата на основниот придонес пропишана за здравствено осигурување на подрачјето на заедницата.

(2) Вкупните средства што се остваруваат со додајниот придонес за здравствено осигурување на подрачјето на заедницата не можат да надминат 25% од вкупниот износ на средствата што се остваруваат на подрачјето на таа заедница со основниот придонес.

Член 67

Називот на одделот: „2. Финансирање на здравственото осигурување“ над членот 106 се брише, а ознаката: „а) во пододелот: „Фонд на здравственото осигурување“ се заменува со ознаката: „б)“.

Член 68

Во членот 106 став 2 точка 1 запирката и текстот до крајот на оваа точка се бришат.

Се додаваат нови точ. 5 и 6, кои гласат:

„5) средствата на остварениот вишок на приходите над расходите од изминатата година по одлука на собранието;“

6) вложените средства што му се враќаат на фондот и интересите на вложените средства на фондот и на резервата.“

Досегашната точка 5 станува точка 7.

Во ставот 3 точка 1 на крајот се додаваат зборовите: „и за унапредување на здравствената заштита“, а во точката 3 точката се заменува со точка и запирка и по тоа се додава нова точка 4, која гласи:

„4) за надоместоците на заводите за вршење на работите за спроведување на здравственото осигурување.“

Член 69

Во членот 107 се додава нов став 1, кој гласи:

„(1) Во рамките на фондот на здравственото осигурување на комуналната заедница се формира резерва на фондот на здравственото осигурување.“

Досегашните ст. 1 и 2 стануваат ст. 2. и 3.

Во новиот став 2, во точката 2 зборовите: „најмалку 50%“ се заменуваат со зборовите: „многу 50%“.

Во новиот став 3 се додава на крајот нова реченица, која гласи: „Средствата на резервата се формираат постепено, така што резервата да ја достигне предвидената гранична височина најрано во рок од 5 години.“

По новиот став 3 се додаваат нови ст. 4 и 5, кои гласат:

„(4) Средствата на резервата на фондот можат да се користат во текот на годината како обртни средства за извршување на текуштите обврски на фондот.

(5) Средствата на резервата на фондот кои не се користат како обртни средства можат да се вложуваат во орочени депозити до една година или во благајнички записи.“

Член 70

Во членот 109 став 2 зборовите: „Републичкото народно собрание ги определува“ се заменуваат со зборовите: „Со републички прописи се определуваат“.

Се додаваат нови ст. 3 и 4, кои гласат:

„(3) Ако во рок од три месеци по доставувањето на согласност на одлуката за определување на стопата на вонредниот придонес општинското собрание не одлучи за согласност, одлуката на собранието на заедницата со која се определува стопата на вонредниот придонес станува полноважна и извршна и без добивањето на согласност.“

(4) Ако општинското собрание ја одбие согласноста на одлуката за определување на стопата на вонредниот придонес, а собранието на заедницата не се согласи со разлозите поради кои е одбиена согласноста, собранието на заедницата може заради добивање согласност да му се обране на републичкото собрание.“

Член 71

Членот 112 се менува и гласи:

„Осигурените лица непосредно учествуваат во поднесувањето на трошоците на определени видови заштита по основот на социјалното осигурување, кога е тоа определено односно предвидено со закон и со прописи донесени врз основа на закон.“

Член 72

По членот 112 се додава нов член 112а, кој гласи:

„(1) Средствата кои според завршната сметка ќе се утврдат како расположиви средства на фондот на здравственото осигурување, заедниците ги вложуваат како депозит кај банката или им ги даваат како наменски кредити на здравствените установи, на општествено-политичките заедници и на другите носители на општествени средства за намените што служат за унапредување на здравствената служба, превентивната и друга здравствена заштита на осигурениците.

(2) Условите во поглед на интересот и роковите за враќање на кредитите ги утврдуваат заедниците.

(3) За определени видови превентивни акции и мерки предвидени во програмата за унапредување на здравствената заштита на осигурениците, заедниците можат на носителите на тие акции и мерки да им даваат кредити без интерес.

(4) Ако настапат потреби да се спроведат вонредни акции и мерки за превентивна здравствена заштита, а средствата што се обезбедени врз основа на договор помеѓу заедницата и установата која ги спроведува акциите и мерките не бидат доволни, заедниците можат на носителите на тие акции и мерки да им обезбедат, без враќање, потребни средства за завршување на преземените акции односно мерки.“

Член 73

Во пододелот над членот 113 ознаката: „б)“ се заменува со ознаката: „в)“.

Член 74

Во членот 113 став 3 на крајот точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „како и ризиците што настануваат поради елементарни несреќи.“

Член 75

Во членот 114 ставот 3 се брише.

Член 76

Во членот 115 став 1 по зборот: „реосигурување“ се брише запирката и зборовите: „по издвојувањето на режискиот додаток.“

Во ставот 2 на крајот се додаваат зборовите: „и надоместоците за работата на заводите“.

Член 77

Во пододелот над членот 121 ознаката: „в)“ се заменува со ознаката: „г)“.

Член 78

Во пододелот над членот 122 ознаката: „г)“ се заменува со ознаката: „д)“.

Член 79

Во поднасловот над членот 127 ознаката: „д)“ се заменува со ознаката: „б)“.

Во членот 127 по ставот 1 се додаваат нови ст. 2 и 3, кои гласат:

„(2) Договорите склучени помеѓу комуналниот завод и здравствените установи на неговото подрачје важат во поглед на договорените надоместоци за здравствени услуги, за сите заводи односно заедници чии осигуреници ги користат услугите на тие установи.“

(3) Собранието на републичката заедница на социјалното осигурување или органот што ќе го овласти тоа може да одлучи претходно да го разгледа склучувањето на договорите од ставот 2 на овој член со здравствената установа која според видот и значењето на својата дејност им обезбедува здравствени услуги на осигурениците од поширокото подрачје.“

Досегашниот став 2 станува став 4.

По новиот став 4 се додаваат нови ст. 5 до 7, кои гласат:

„(5) Заради воспоставување правилни односи помеѓу заедниците односно заводите и здравствените установи, заводите се должни да ги запознаат здравствените установи, здравствените центри и заедницата на здравствените установи со основите на кои одделни заедници ќе склучуваат договори со здравствените установи односно со одделни видови здравствени установи.

(6) Здравствените установи, ако по одделни прашања не можат да постигнат согласност со заводот што го врши договорањето, имаат право да бараат своите ставови односно предлози да ги изнесат и образложат преку свои претставници на седницата на извршниот одбор на собранието или на собранието на заедницата со која се врши договорањето.

(7) Ако помеѓу здравствената установа и собранието на комуналната заедница или негов овластен орган односно завод што го врши договорањето не се постигне спогодба по одделни прашања, по барање на една од договорните страни, за спорното прашање одлучува општинското собрание надлежно според седиштето на здравствената установа, а по постапката предвидена во Основниот закон за установите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65).“

Член 80

Во членот 128 став 1 зборовите: „Републичкиот извршен совет или органот што ќе го определи тој“ се заменуваат со зборовите: „Органот определен со републички прописи“.

Во ставот 2 зборовите: „Републичкиот извршен совет го определува“ се заменуваат со зборовите: „Со републички пропис се определува“.

Член 81

По членот 128 се додава нов пододдел и нов член 128а, кои гласат:

„е) Проширено осигурување

Член 128а

(1) Проширено здравствено осигурување може да се воведи со одлука на собранието на комуналната заедница.

(2) Со одлука на собранието на комуналната заедница се определуваат: видовите на заштита односно правата и погодностите што се обезбедуваат со проширеното осигурување, височината на придонесот за проширено осигурување, условите и начинот на пристапување кон проширено осигурување и начинот на работењето на проширеното осигурување.

(3) За спроведување на проширеното осигурување се формираат посебни фондови, чие работење се води одвоено од работењето на другите фондови.“

Член 82

Во одделот над членот 129 ознаката: „3“ се заменува со ознаката: „2“.

Член 83

Под називот на новиот оддел 2 се додаваат нов пододдел и девет нови членови, кои гласат:

„а) Придонеси за инвалидско и пензиско осигурување

Член 128б

(1) Средствата потребни за инвалидско и пензиско осигурување и за нивниот развој се утврдуваат во програмата што ја донесува собранието на републичката заедница за периодот за кој се донесуваат среднорочните општествени планови на стопанскиот развој.

(2) Средствата потребни за одделна година се утврдуваат и се распоредуваат со финансискиот план на фондот на инвалидското и пензиското осигурување.

(3) За извршувањето на финансискиот план се составуваат завршни сметки со кои конечно се утврдуваат приходите и расходите на фондот на инвалидското и пензиското осигурување за секоја година.

Член 128в

(1) Средствата за инвалидското и пензиското осигурување се обезбедуваат со придонесите и со другите приходи утврдени со закон.

(2) Придонесите за инвалидско и пензиско осигурување се определуваат така што со средствата што се остваруваат со придонесите, заедно со другите приходи на фондот, да се обезбедуваат правата на осигурените лица од инвалидското и пензиското осигурување и другите права што им припаѓаат на уживателите на пензии врз основа на социјалното осигурување, да се формираат наменски резерви кои служат за усогласување на пензиите со економските движења и за стабилизирање на стопите на придонесите, како и да се подмируваат трошоците за спроведувањето на овие осигурувања.

Член 128г

(1) Придонесите за инвалидско и пензиско осигурување се основни и додајни.

(2) Придонесите за инвалидско и пензиско осигурување се пресметуваат според определените стопи од пропишаните основи за определување на придонесите.

(3) Стопите на придонесите за инвалидско и пензиско осигурување ги определува собранието на републичката заедница, во согласност со републичкото собрание. Одлуките за стопите на придонесите мораат да бидат донесени и согласностите на нив дадени пред почетокот на онаа календарска година на која почнува примената на стопите определени со односните одлуки. Ако до тој рок не се донесени одлуките односно не се дадени согласностите се применуваат и во новата година стопите што важеле во претходниот период.

(4) Стопите на основниот придонес за инвалидско и пензиско осигурување се утврдуваат за периодот на среднорочниот општествен план на стопанскиот развој за кој е утврдена програмата за развојот на инвалидското и пензиското осигурување (член 128б став 1).

Член 128д

(1) Придонесот за инвалидско и пензиско осигурување се пресметува од личниот доход и од другите примања што служат за утврдување на пензискиот основ според посебни прописи односно од единствените основи за определување на правата и придонесите утврдени со закон или со договор.

(2) Собранието на републичката заедница може за одделни категории осигуреници да ги определи придонесите за инвалидско и пензиско осигурување во постојани износи. Придонесот во постојан износ за определени категории осигуреници може да го определи и собранието на Југословенската заедница кога е тоа предвидено со овој закон.

Член 128ѓ

(1) Основниот придонес за инвалидско и пензиско осигурување се определува како еден придонес за обете гранки на осигурувањето, врз основа на просечниот ризик и просечните трошоци во спроведувањето на овие осигурувања, предвидени за периодите за кои се утврдуваат стопите на придонесот.

(2) Основниот придонес го уплатуваат сите организации и другите обврзници за уплата на придонесот по иста стопа.

(3) Основниот придонес го уплатуваат организациите од средствата од кои ги исплатуваат личните доходи на работниците, ако со закон за одделни категории осигуреници не е определено поинаку.

(4) За работниците запослени кај приватни работодавци основниот придонес го плаќаат работодавците од своите средства.

Член 128е

Додајниот придонес за инвалидско и пензиско осигурување служи:

1) за покривање на трошоците на инвалидското осигурување што го надминуваат определените прасек на трошоците на тоа осигурување на подрачјето на републичката заедница;

2) за покривање на зголемените обврски на инвалидското и пензиското осигурување што настануваат поради сметањето на стажот на осигурување се наголемено траење и поради намалувањето на старосните граници за осигурениците на определени работни места односно работи.

Член 128ж

(1) Собранието на републичката заедница определува во кои гранки, групи односно подгрупи на дејности може да се определи додајниот придонес од членот 128е точка 1 на овој закон и ги утврдува критериумите за определување на височината на тој додаен придонес.

(2) Собранието на републичката заедница определува во кои гранки, групи односно подгрупи на дејности додајниот придонес од членот 128е точка 1 на овој закон ќе го плаќаат сите, а во кои само одделни организации според определените критериуми.

(3) Ако настапи позначителна промена во условите односно околностите поради кои е определен додајниот придонес во смисла на ст. 1 и 2 на овој член, собранието на републичката заедница, на предлог од републичкиот завод, ќе одлучи за измена на стопата на додајниот придонес односно за престанокот на обврската за плаќање на тој придонес.

(4) Ако според одлуката на собранието на заедницата додајниот придонес се применува само врз одделни организации (став 2), за измена на стопата односно за престанок на обврската за плаќање на тој придонес поради позначително изменетите услови односно околности кај одделни организации, одлучува комуналниот завод по службена должност или на предлог од заинтересираната организација.

Член 128з

(1) Додајниот придонес од членот 128е точка 2 на овој закон се определува во сразмера со оптоварувањето што настанува поради здобивање со право на пензија под посебни услови во однос на општите услови за здобивање со правото на пензија.

(2) Додајниот придонес од членот 128е точка 2 на овој закон се плаќа за работниците на оние работни места за кои со закон е определено времето поминато на такви работи да се смета во стаж на осигурување со наголемено траење, а старосната пензија се здобива со намалена старосна граница.“

Член 84

Називот на пододделот над членот 129 и членот 129 се менуваат и гласат:

„б) Фонд на инвалидското и пензиското осигурување

Член 129

Од придонесите остварени за инвалидското и пензиското осигурување се формира фондот на инвалидското и на пензиското осигурување на републичката заедница.“

Член 85

Членот 130 се менува и гласи:

(1) Во фондот на инвалидското и пензиското осигурување се внесуваат средствата остварени:

- 1) со основниот придонес;
- 2) со додајните придонеси;
- 3) со надоместоците од фондот на инвалидското и пензиското реосигурување;
- 4) со други приходи.

(2) Во обезбедувањето на средствата за фондовите на инвалидското и пензиското осигурување учествуваат федерацијата и републиките, заради покривање дел на обврските на инвалидското и пензиското осигурување што настануваат со признавањето и определувањето на пензии под поповолни услови, и тоа:

1) федерацијата — за делот на пензиите со кои учесниците на Народноослободителната војна се здобиваат под поповолни услови врз основа на сојузни прописи, за пензиите што Сојузниот извршен совет ги определува како признание за особени заслуги, односно за делот на тие пензии што ја надминува законската обврска на фондовите, како и за пензиите што би се остварувале врз основа на меѓународни договори а кои не претставуваат односно ја надминуваат законската обврска на фондовите;

2) републиките — за пензиите што републичкиот извршен совет ги определува како признание за особени заслуги односно за делот на тие пензии што ја надминува законската обврска на фондовите.

(3) Височината на средствата со кои федерацијата односно републиките учествуваат во покривањето на обврските на фондовите се пресметува еднаш годишно. Начинот на пресметувањето и покривањето на овие обврски се утврдува спогодбено помеѓу Сојузниот односно републичкиот завод и сојузниот односно републичкиот орган надлежен за работите на буџетот.“

Член 86

Членот 131 се менува и гласи:

„Делот на основниот придонес и делот на додајниот придонес од членот 128е точка 1 на овој закон остварени за фондот на инвалидското и пензиското осигурување, што ќе ги определи собранието на републичката заедница, им припаѓаат на комуналните заедници на име надоместок за фондовите на здравственото осигурување за трошоците на професионалната рехабилитација и запослувањето на инвалидите на трудот.“

Член 87

Членот 132 се менува и гласи:

„(1) Од фондот на инвалидското и пензиското осигурување се подмируваат расходите за:

1) исплата на пензиите, инвалидните и другите обврски од инвалидското и пензиското осигурување;

2) придонесите за здравствена заштита на пензионерите и другите корисници на правата на кои според законот здравствената заштита им се обезбедува на товар на фондот на инвалидското и пензиското осигурување;

3) придонесите за додатокот на деца на пензионерите;

4) премиите на реосигурувањето;

5) надоместоците на заводите за вршење на работите за спроведување на инвалидското и пензиското осигурување;

6) другите обврски определени со закон.

(2) Пензиите и инвалидните се исплатуваат трајно како обврска на фондот на оваа републичка заедница кај која е остварено правото и врз нив се применуваат одлуките на собранието на таа заедница, без оглед на промените на живеалиштето настанати по остварувањето на правото. Исто така, фондот на чиј товар е признаено правото на старосна или инвалидска пензија ја поднесува и исплатата на семејната пензија по смртта на уживателот на старосна односно инвалидска пензија.

(3) Уживателот на пензија односно инвалиднина што ќе го промени живеалиштето со преселување на подрачје од друга комунална заедница ги користи правата од здравственото осигурување како осигуреник на комуналната заедница на чие подрачје има ново живеалиште. Придонесот за здравствено осигурување на уживателот на пензија односно ин-

валидна во тој случај го плаќа фондот што ја исплатува пензијата односно инвалиднината, и тоа по стопата односно во износот што бажат за подрачјето на кое уживателот го има новото живеалиште.

(4) Собранието на Југословенската заедница, во соработка со соодветните органи односно организации ги регулира и другите прашања од интерес за положбата и правата на уживателите на пензија односно инвалиднина во врска со промената на живеалиштето, а се овластува и прашањето за надоместокот за здравствена заштита на овие уживатели да го реши на основите на заемност и пребивање на меѓусебните обврски, наместо плаќање на придонесот според ставот 3 од овој член.“

Член 88

Членот 133 се менува и гласи:

„(1) Во рамките на фондот на инвалидското и пензиското осигурување се формираат резерви, и тоа:

- 1) сигурносна резерва;
- 2) валоризациона резерва.

(2) Резервите на фондот на инвалидското и пензиското осигурување (став 1) се формираат:

1) со издвојување на определен процент од средствата стварени со придонесите за инвалидско и пензиско осигурување;

2) од вишокот на приходите над расходите утврден со завршната сметка на фондот на инвалидското и пензиското осигурување.

(3) Собранието на републичката заедница ја определува:

- 1) височината на задолжителното издвојување за резервите според ставот 2 точка 1 на овој член;
- 2) распоредот на вишокот на приходите над расходите на сигурносната и валоризационата резерва.“

Член 89

Членот 134 се менува и гласи:

„(1) Сигурносната резерва служи за обезбедување на делот на средствата потребни за извршување на обврските на фондот на инвалидското и пензиското осигурување што ќе стасуваат по периодите за кои е утврдена стопата на придонесите за инвалидско и пензиско осигурување, за стабилизација на придонесите во определен временски период, како и за покривање на вишокот на расходите над приходите на фондот на инвалидското и пензиското осигурување утврден со завршната сметка односно со билансот на фондот.

(2) Валоризационата резерва служи за обезбедување на средствата потребни за усогласување на пензиите со движењето на животноста трошоци и со порастот на животниот стандард на запослените лица и за повремено усогласување на нивото на сите пензии, како и за обезбедување на средствата за валоризирање на личните доходи што влегуваат во пензискиот основ, во смисла на прописите за пензиското и инвалидското осигурување.

(3) Средствата на валоризационата резерва можат да се користат како обртни средства за извршување на текуштите обврски на фондот.“

Член 90

Членот 135 се менува и гласи:

„Расположивите средства на фондот и на резервата на инвалидското и пензиското осигурување ги вложуваат заедниците на укамување кај банката — по сопствен избор, а можат да им ги даваат и како наменски кредити на општествено-политичките заедници и на другите носители на општествени средства — за инвестициите што служат за унапредување на заштитата на осигурениците и корисниците на пензии, ако интересите и враќањето на средствата се обезбедени под исти услови како што се обезбедуваат со вложувањето кај банките.“

Член 91

Членот 136 се брише.

Член 92

Во пододделот над членот 137 ознаката: „б)“ се заменува со ознаката: „в)“.

Во членот 137 ставот 3 се менува и гласи:

„(3) Собранието на Југословенската заедница може со одлука да утврди и други ризици на инвалидското и пензиското осигурување што задолжително се реосигуруваат и услови под кои се признава дека настапил случај кој дава право на надоместок од реосигурувањето.“

Член 93

По членот 140 се додаваат нов пододдел и еден нов член, кои гласат:

„Г) Доброволно инвалидско и пензиско осигурување

Член 140а

(1) Републичките заедници можат да воведат доброволно инвалидско и пензиско осигурување.

(2) Во рамките на доброволното осигурување им се овозможува вклучување во инвалидско и пензиско осигурување и на граѓани што не се опфатени со задолжителното осигурување.

(3) Со одлуката на собранието се определуваат видовите на заштитата односно на правата и погодностите што се обезбедуваат со доброволното осигурување, височината на придонесот за доброволно осигурување, условите и начинот на пристапување кон доброволно осигурување и начинот на спроведување на доброволното осигурување.

(4) Средствата на доброволното инвалидско и пензиско осигурување се водат одвоено од средствата на фондовите на задолжителното пензиско осигурување, како посебен фонд.“

Член 94

По членот 140а се додаваат нов оддел и три нови члена, кои гласат

„3. Заеднички одредби

Член 140б

(1) Ако со закон или со меѓународен договор бидат установени обврски на фондовите на заедниците што не се предвидени со законите за социјалното осигурување, за покривање на таквите обврски мораат да се обезбедат посебни средства односно извори на средства. Во тие случаи со закон се определуваат и средствата односно изворите на средства за покривање на така установените обврски.

(2) Одредбата од ставот 1 на овој член важи и за случаите кога со меѓународен договор на странски државјани им се обезбедува здравствена заштита за време на пивниот престој во Југославија, а таа заштита се остварува на товар на фондовите на здравственото осигурување. Во тие случаи, со законот со кој се определуваат изворите на средствата за покривање на настанатите обврски се регулираат и прашањата на материјалната положба на оние комунални заедници чии фондови се посебно оптоварени со обврските по овој основ.

Член 140в

Ако го бара тоа општ интерес на работните луѓе и на работните организации или одржувањето на основните материјални односи утврдени со општествениот план на Југославија, Сојузната скупштина може со свој пропис да ја определи највисоката граница до која вкупно можат да се определат стопите на основните придонеси за сите гранки на социјалното осигурување според овој закон. Со тој пропис се определува и начинот на покривање на делот на обврските кој би останал непокриен поради определување на највисоката граница за збирот на стопите на придонесите.

Член 140г

Средствата за студиски и научноистражувачки работи за потребите на унапредувањето на социјалното осигурување за кои се ангажираат од општествени службени стручни соработници на избор од

водот ги обезбедува заедницата како посебни наменски средства.“

Член 95

Пододделот над членот 141 и чл. 141 и 142 се бришат.

Член 96

Во членот 143 став 1 точка 4 по зборовите: „завршната сметка“ се додаваат зборовите: „и билансот“.

Член 97

Во членот 144 ст. 1, 2 и 3 по зборот: „проширеното“ се додаваат зборовите: „и доброволното“.

Член 98

Во членот 145 точка 4 зборот: „сојузни“ се брише.

Член 99

Во членот 149 по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„(4) За лица кои врз основа на упат од надлежниот орган се запослени во странство кај странски работодавци и за тоа време се осигурени кај југословенски носители на социјално осигурување придонесите ги утврдува собранието на Југословенската заедница.“

Член 100

Во членот 151 ставот 2 се менува и гласи:

„(2) Придонесите му припаѓаат на фондот на заедницата на чие подрачје исплатителот на личниот доход ја врши дејноста од која произлегува обврската за плаќање на придонесите. Ако исплатителот на личниот доход ја врши таа дејност надвор од подрачјето на заедницата на кое го има своето седиште, придонесите за работниците што ги упатува на вршење тие работи ги упатува и понатаму во корист на фондот на заедницата кај која веќе се осигурени тие работници.“

Член 101

Во членот 152 став 4 по зборот: „проширено“ се додаваат зборовите: „и доброволно“.

Член 102

Во членот 161 став 1 точка 3 зборовите: „управниот одбор“ се заменуваат со зборот: „советот“.

Чл. 103

Чл. 163 до 169 се бришат.

Член 104

Во членот 179 став 3 зборовите: „управниот одбор“ се заменуваат со зборот: „совет“.

Член 105

Во членот 180 став 1 зборовите „општинските акти и заклучоците на собранието на комуналната заедница и статутот на комуналниот завод“ се заменуваат со зборовите: „статутите и другите општи акти на комуналната заедница и комуналниот завод, како и одлуките и заклучоците на нивните органи на управувањето“.

Ст. 2 и 3 се менуваат и гласат:

„(2) Ако општинскиот орган на управата надлежен за работите на социјалното осигурување утврди дека општ акт на комуналната заедница односно на комуналниот завод не е во согласност со важечките прописи или со статутот на заедницата односно заводот, тој е должен на општинското собрание да му предложи да го запре извршувањето на тој акт.

(3) Општинското собрание може на предлог од надлежниот орган на управата привремено да го запре извршувањето на актот од ставот 2 на овој член, до одлука на надлежниот уставен суд. Општинското собрание е должно да го запре извршувањето на актот од ставот 2 на овој член ако најде дека извршувањето би можело да предизвика материјална штета за фондвите на заедницата или

неоправдани оптоварувања на осигурениците и организациите.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„(4) Ако органот на управата на општинското собрание надлежен за работите на социјалното осигурување утврди дека одделен акт на орган на управувањето на комуналната заедница односно на комуналниот завод донесен вон управната постапка не е во согласност со важечките прописи или со статутот на заедницата односно на заводот и дека со него ѝ се нанесува штета на заедницата односно на заводот или на општествената заедница, тој е должен на јавното обвинителство да му предложи да поднесе до судот надлежен за решавање во управен спор тужба за укинување односно поништување на тој акт.“

Ставот 4, кој станува нов став 5, се менува и гласи:

„(5) Ако е комуналната заедница формирана за подрачјето на град поделен на општини, со републички закон се определува органот кој ги врши правата и должностите од ст. 1 до 4 на овој член.“

Член 106

Во членот 181 ставот 1 се брише.

Досегашниот став 2 станува нов став 1.

Ставот 3, кој станува нов став 2, се менува и гласи:

„(2) Одредбата од ставот 1 на овој член важи согласно и кога комуналната заедница е формирана за подрачјето на град поделен на општини.“

Член 107

Членот 182 се менува и гласи:

„(1) Правата односно должностите од членот 180 ст. 1, 2 и 4 на овој закон ги има органот определен со републички пропис — во поглед на актите на органите на управувањето на републичката заедница и на републичкиот завод односно актите на органите на управувањето на комуналната заедница и на комуналниот завод, а сојузниот секретар за труд — во поглед на актите на органите на управувањето на Југословенската заедница односно на Сојузниот завод.

(2) Органот определен со републички пропис ги има правата од членот 180 став 3 и членот 181 на овој закон — спрема собранието на републичката заедница и собранието на комуналната заедница, како и во поглед на актите на органите на управувањето на тие заедници односно на републичкиот завод и комуналниот завод. Правата од членот 181 на овој закон спрема собранието на Југословенската заедница, односно правата од членот 180 на овој закон во поглед на актите на таа заедница и Сојузниот завод, ги врши Сојузната скупштина.“

Член 108

Во членот 185 став 3 зборовите: „Законот за работните односи и Законот за јавните службеници“ се заменуваат со зборовите: „прописите за работните односи“.

Член 109

Во членот 191 став 2 на крајот се додаваат зборовите: „кој ѝ одговара на просечната вредност на оптоварувањето што настанува за фондвите поради предвременото здобивање со инвалидска односно семејна пензија во овие случаи“.

Член 110

Називот на одделот над членот 192 и чл. 192 до 199 се бришат.

Член 111

Членот 202 се менува и гласи:

„(1) Стопата на придонесот за додаток на деца ја определува собранието на републичката заедница во согласност со републичкото собрание, според потребите утврдени за одделна година.

(2) Придонесот за додаток на деца се пресметува според определената стопа од истиот основ од кој се пресметуваат и придонесите за социјално осигурување (чл. 86 став 2 и 128г став 2).“

Член 112

Членот 203 се брише.

Член 113

Членот 204 се менува и гласи:

„(1) Од средствата остварени со придонесот за додаток на деца се формира фондот за додаток на деца. Во тој фонд се внесуваат и другите за него остварени приходи.

(2) Фондот за додаток на деца се формира за територијата на републиката, при републичкиот завод.

(3) Од фондот за додаток на деца се подмируваат расходите за:

1) исплата на додатокот на деца на осигурениците и уживателите на правата од социјалното осигурување — според посебни прописи;

2) надоместоците на заводите за вршење на работите во врска со решавањето за правото на додаток на деца и со исплата на тој додаток;

3) другите обврски на фондот определени со закон.“

Член 114

Во членот 206 став 2 зборовите: „републичкиот извршен совет“ се заменуваат со зборовите: „републичкото собрание“.

Ставот 3 се брише.

Досегашниот став 4 станува став 3.

Член 115

Во членот 209 ставот 3 се менува и гласи:

„(3) Републичкиот завод ја договара со комуналните заводи височината на надоместокот за работите што ги вршат тие заводи во остварувањето на правото на додаток на деца.“

Член 116

Во членот 210 став 4 зборовите: „чл. 165 до 167 на овој закон“ се заменуваат со зборовите: „чл. 200 до 204 на Основниот закон за пензиското осигурување“.

Член 117

Во членот 212 став 1 зборовите: „Државниот секретаријат за работите на народната одбрана“ се заменуваат со зборовите: „Државниот секретаријат за народна одбрана“.

Член 118

Пред членот 214 се додава нов член 213а, кој гласи:

„Додајни придонеси за здравствено, инвалидско и пензиско осигурување плаќаат:

1) организациите што работат според прописите за стопанските организации — како трошок на своето работење;

2) организациите што не работат според прописите за стопанските организации — на товар на материјалните трошоци;

3) приватните работодавци — од своите средства.“

Член 119

Членот 214 се менува и гласи:

„(1) Сојузниот секретар за финансии, во согласност со сојузниот секретар за труд, донесува посебни прописи за начинот на кој се врши пресметувањето и плаќањето на придонесите според овој закон.

(2) Собранието на републиката заедница може за одделни категории осигуреници да определи постојани основици од кои ќе се пресметуваат придонесите по утврдените стопи.

(3) До определувањето на новите постојани основици и придонесите во постојан износ во смисла на овој закон, ќе се применуваат прописите за постојаните основици за пресметување на придонесите и прописите за придонесите во постојан износ што важат на денот на почетокот на применувањето на овој закон, ако собранието на републиката заедница не одлучи за одделни категории од тие осигуреници да се укинуваат постојаните основици за пресметување на придонесите односно придонесите

во постојан износ определени со важечките прописи.“

Член 120

Чл. 215 и 216 се бришат.

Член 121

Во членот 8 став 1, чл. 11, 14, 37 точка 2, членот 38 став 1, членот 44 став 2, членот 178 став 2 и членот 207 став 2 зборовите: „народна република“ се заменуваат со зборот: „република“ во соодветно членување.

Во членот 17 став 3, чл. 25, 176, 177 став 1 и членот 185 став 3 зборовите: „политичкотериторијална единица“ се заменуваат со зборовите: „општествено-политичка заедница“ во соодветно членување.

Во членот 23 став 2, членот 29 став 3, членот 109 став 1, членот 155 став 2, членот 177 став 2, членот 178 ст. 1 и 5 и членот 180 став 1 зборовите: „народен одбор“ односно зборовите: „општински народен одбор“ односно зборовите: „надлежен општински народен одбор“ се заменуваат со зборовите: „собрание“ односно со зборовите: „општинско собрание“ односно со зборовите: „надлежно општинско собрание“ во соодветно членување.

Во членот 122 став 4 членот 123 став 1 зборовите: „работен колектив“ се заменуваат со зборовите: „работна заедница“ во соодветно членување.

Во членот 77 став 3 зборовите: „Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за трудот“ се заменуваат со зборовите: „Сојузниот секретар за труд“, во чл. 121 и 212 став 2 зборовите: „Државниот секретаријат за работите на народната одбрана“ се заменуваат со зборовите: „државниот секретар за народна одбрана“, во членот 146 став 3 зборовите: „Државниот секретаријат за работите на народната одбрана“ се заменуваат со зборовите: „Државниот секретаријат за народна одбрана“, а во членот 143 став 2 и членот 150 зборовите: „Државниот секретаријат за работите на финансии“ се заменуваат со зборовите: „сојузниот секретар за финансии“.

Во членот 124 став 1 зборовите: „собротот на производителите на општинскиот народен одбор“ се заменуваат со зборовите: „собротот на работните заедници на општинското собрание“.

Во членот 181 став 1 зборовите: „општинскиот народен одбор, на седници на обата собора,“ се заменуваат со зборовите: „општинското собрание“.

Член 122

Се овластува Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина да го утврди пречистениот текст на Основниот закон за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување, како и во согласност со измените и дополненијата што ги содржи овој закон да изврши потребно усогласување на називите на органите и на изразите употребени во законот.

Член 123

Се овластува собранието на Југословенската заедница на социјалното осигурување да го определи начинот и роковите за формирање и воведување во функциите на новите органи на управувањето на заедниците и заводите согласно со одредбите од овој закон, за донесување на статутите на заедниците, за склучување на спогодбите за надоместоците за работата на заводите, како и да ги определи потребните мерки за обезбедување на редовното функционирање на службата за спроведување до денот определен за почеток на применувањето на овој закон.

Одредбите од овој закон ќе се применуваат од 1 јули 1965 година, освен одредбата на ставот 1 од овој член и одредбите на овој закон што се однесуваат на формирањето и користењето на резервите и употребата на расположивите средства на фондовите и резервите (чл. 69, 72, 88, 89 и 90), што ќе се применуваат од денот на влегувањето во сила на овој закон.

По исклучок од одредбата на ставот 2 од ово член, од 1 април 1965 година, придонесите за здравствено, инвалидско и пензиско осигурување и за додаток на деца ќе се пресметуваат и ќе се плаќаат од основите утврдени во смисла на одредбите од чл. 86 став 2, 128д став 2 и 202 став 2 на Законот за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување и одредбите од Одлуката за личниот доход кој служи за утврдување на пензискиот основ и плаќање на придонесот („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65).

Член 124

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

257.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈАТА

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за експропријацијата, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 11 март 1965 година и на седницата на Организационо-политичкиот собор од 13 март 1965 година.

П. Р бр 220
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

Согласно со членот 8 од Уставниот закон за спроведување на Уставот, Законот за експропријацијата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 12/57 и 53/62) се усогласува со Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во него се вршат измени и дополненија, кои гласат:

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈАТА

Член 1

Во Законот за експропријацијата во членот 2 зборовите: „општествени организации“ се заменуваат со зборовите: „општествено-политички организации“.

Член 2

Во членот 7 зборовите: „политичко-територијална единица, на установа што има својство на правно лице, на стопанска организација, на задружна и друга општествена организација, како и на здружение“ се заменуваат со зборовите: „општествено-политичка заедница, работна и друга самоуправна организација, општествено-политичка организација и здружение на граѓани“.

Член 3

Членот 12 се брише.

Член 4

Членот 13 се менува и гласи:
„Општиот интерес за изградба на определен објект се смета дека е утврден со инвестиционата програма за изградба на тој објект, што ја донесло

собранието односно извршниот совет на општествено-политичката заедница или Државниот секретаријат за народна одбрана, ако е со таа програма утврдена потесната локација која го опфаќа земјиштето што треба да се експроприра.

Ако е донесен урбанистички план или одлука што го заменува тој план, потесната локација мора да биде во согласност со тој план или одлука.

За работата на истражување на рудно и друго богатство се смета дека е утврден општиот интерес со тоа што надлежниот државен орган дал дозвола за работа на истражување на определено место.“

Член 5

Во членот 14 ставот 1 се менува и гласи:

„Се смета дека е утврден општиот интерес и ако зградата во граѓанска сопственост, за која се предлага експропријација, се наоѓа на земјиште во потесен градежен реон на град или населба од градски карактер, кое е со урбанистичкиот план или одлуката што го заменува тој план определено за станбена изградба, за изградба на јавни површини или за изведување други работи за комуналните потреби.“

Во ставот 2 зборовите: „народниот одбор“ се заменуваат со зборовите: „собранието на општината“.

Ставот 3 се менува и гласи:

„Одредбите на ст. 1 и 2 од овој член не се применуваат ако е во прашање таква зграда која, според урбанистичкиот план или одлуката на собранието која го заменува тој план, може да постои на местото на кое се наоѓа, а е во таква состојба што да не е потребно нејзино уривање.“

Член 6

Членот 15 се брише.

Член 7

Во членот 16 ст. 2 и 3 се бришат

Член 8

Членот 17 се менува и гласи:

„Ако инвестиционата програма за изградба на определен објект ја донесол органот на работна или друга организација, решение за тоа дека изградбата на објектот е од општ интерес и дека може да се пристапи кон експропријација донесува собранието на општината на чија територија се наоѓа земјиштето за кое се има намера да се предложи експропријација.

Против решението донесено според претходниот став не може да се изјави жалба.

Со поднесување тужба со која против тоа решение се поведува управен спор не се запира постапката по предлогот за експропријација.

Решението за експропријација донесено пред окончувањето на управниот спор не може да се изврши и престанува да важи ако е со пресуда донесена во тој спор поништено или укинато решението со кое се утврдува дека е изградбата на објектот од општ интерес и дека може да се пристапи кон експропријација.“

Член 9

Членот 18 се брише.

Член 10

Во членот 20 став 2 зборовите: „народниот одбор на околицјата“ се заменува со зборовите: „собранието на општината“.

Член 11

Во членот 22 ставот 2 се брише.

Член 12

Во членот 24 став 1 зборовите: „политичко-територијална единица, установа што има својство на правно лице, стопанска организација, задружна или друга општествена организација или здружение“ се заменуваат со зборовите: „општествено-политичка заедница, работна или друга самоуправна организација, општествено-политичка организација или здружение на граѓани“.

Во ставот 2 зборовите: „управниот орган на народниот одбор на околицата надлежен за работите на финансиите“ се заменуваат со зборовите: „општинскиот орган на управата надлежен за имотно-правните работи“.

Во ставот 3 зборовите: „политичко-територијалните единици“ се заменуваат со зборовите: „општествено-политичките заедници“.

Во ставот 4 зборовите: „одобрената инвестициона програма (член 13), на урбанистичкиот план или на одлуката на народниот одбор која тој план го заменува (член 14)“, се заменуваат со зборовите: „инвестиционата програма, на урбанистичкиот план или на одлуката која тој план го заменува“.

Ставот 5 се менува и гласи:

„Ако е општиот интерес утврден со решение на собранието на општината, предлог за експропријација може да се поднесе во рок од две години од денот на донесувањето на тоа решение.“

Член 13

Членот 26 се менува и гласи:

„Кон предлогот за експропријација мора да се поднесе:

1) извод од земјишните или други јавни книги во кои се запишува сопственоста на недвижностите, кој содржи податоци за недвижноста за која се предлага експропријација, а ако такви книги не постојат, катастарски и други податоци;

2) доказ дека предлагачот на експропријацијата има обезбедени средства за инвестициона изградба на објектот, како и средства од кои ќе го плати надоместокот за експропријацијата на недвижноста, било врз основа на договор склучен со банката, било во буџетот, било од други извори.

Ако се смета дека е општиот интерес за изградба на објектот утврден со инвестиционата програма (член 13 став 1) кон предлогот за експропријација се поднесува потврда од собранието односно извршниот совет на општествено-политичката заедница или од Државниот секретаријат за народна одбрана, кој ја донесол инвестиционата програма, дека со таа програма е утврдена потесната локација која го опфаќа земјиштето за кое се предлага експропријацијата.

Ако е општиот интерес утврден со дозвола од надлежниот државен орган за работа на истражување на рудно и друго богатство (член 13 став 3) кон предлогот за експропријација се поднесува таа дозвола.

Ако општиот интерес се смета за утврден врз основа на урбанистичкиот план или на одлуката која го заменува тој план (член 14) кон предлогот за експропријација се поднесува тој план или одлука и тоа во изводи што се однесуваат на границите на земјиштето и на целта за која тоа мора да биде употребено.

Ако е општиот интерес утврден со решение на надлежниот орган (чл. 16 и 17) кон предлогот за експропријација се поднесува тоа решение.“

Член 14

Во членот 27 став 1 зборовите: „управниот орган на народниот одбор на околицата надлежен за работите на финансиите“ се заменуваат со зборовите: „општинскиот орган на управата надлежен за имотно-правните работи“.

Член 15

Во членот 28 став 1 зборовите: „управниот орган на народниот одбор на околицата надлежен за работите на финансиите“ се заменуваат со зборовите: „општинскиот орган на управата надлежен за имотно-правните работи“.

Член 16

Членот 30 се менува и гласи:
„Против решението на општинскиот орган на управата надлежен за имотно-правните работи што е донесено по предлогот за експропријација може да му се изјави жалба на надлежниот републички орган.

Во случаите во кои општиот интерес се смета за утврден според самиот закон (член 13 ст. 1 и 3 и член 14) жалбата против решението на надлежниот општински орган со кое се усвојува предлогот за експропријација сопственикот на недвижноста може да ја заснове и врз причина дека потврдата на надлежниот орган со која се докажува постоењето на општиот интерес за изградба на објектот (член 26 став 2) содржи неточен факт, како и врз причина дека со инвестиционата програма (член 13 став 1), урбанистичкиот план, одлуката која го заменува тој план (член 13 став 2) или дозволата на надлежниот орган за работа на истражување на рудно или друго богатство не е опфатена неговата недвижност или дека тој план, одлука односно дозвола (член 13 став 3) не е донесена од надлежен орган и во пропишана постапка.“

Член 17

Во членот 33 се додава нов став 5, кој гласи:
„Ако е против решението на собранието на општината со кое се утврдува дека изградбата на објектот е од општ интерес и дека може да се пристапи кон експропријација поведен управен спор (член 17 став 2), недвижноста за која е донесено решение за експропријација пред окончувањето на тој спор не може да му се предаде во посед на корисникот на експропријацијата додека тој спор не биде окончан.“

Член 18

Во членот 34 став 5 зборовите: „редовен суд“ се заменуваат со зборовите: „суд од општа надлежност“.

Член 19

Во членот 35 став 2 зборовите: „народниот одбор на околицата“ се заменуваат со зборот: „републиката“.

Член 20

Во членот 36 зборовите: „народниот одбор на околицата“ се заменуваат со зборот: „републиката“.

Член 21

Во членот 41 во ставот 3 зборовите: „по пропишаната цена“ се бришат.

Член 22

Во членот 42 ставот 3 се менува и гласи:
„Против решението од претходниот став може да му се изјави жалба на надлежниот републички орган.“

Член 23

Во членот 45 зборовите: „зграда со најмногу два стана“ се заменуваат со зборовите: „семејна станбена зграда“.

Член 24

Во членот 46 зборовите: „станбена зграда со најмногу два стана“ се заменуваат со зборовите: „семејна станбена зграда“.

Член 25

Во членот 47 зборовите: „народниот одбор на околицата со согласност од републичкиот извршен совет“ се заменуваат со зборот: „републиката“.

Член 26

Во членот 54 став 1 зборовите: „народниот одбор“ се заменуваат со зборовите: „собранието на општината“.

Член 27

Во членот 55 став 1 зборовите: „извршниот совет на народната република ќе ја пропише“ се заменуваат со зборовите: „собранието на републиката ќе ја пропише“.

Член 28

Во членот 59 ставот 1 се менува и гласи:
„Комисија за определување на надоместокот за експропријација имот формира собранието на општината.“

Член 29

Во членот 63 ст. 3 и 4 зборот: „околицкиот“ се заменува со зборот: „општинскиот“.

Член 30

Називот на главата VI и чл. 67 до 81 се бришат.

Член 31

Во членот 82 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Општиот интерес за пренос на право за користење на земјиште во потезен градежен реон на град или населба од градски карактер, се утврдува на начинот на кој се утврдува општиот интерес за експропријација на згради во граѓанска сопственост која се наоѓа на такво земјиште (член 14).“

Член 32

Во членот 83 ст. 1 и 2 зборовите: „стопанската организација, политичко-територијалната единица или установата“ се заменуваат со зборовите: „работната организација, друга самоуправна организација или општествено-политичка заедница“.

Член 33

Во членот 84 став 4 зборовите: „политичко-територијална единица или установа“ се заменуваат со зборовите: „општествено-политичка заедница“.

Член 34

Членот 85 се менува и гласи:
„Надоместокот за пренос на право за користење или друго право оди во корист на општественото правно лице од кое се пренесува тоа право.“

Член 35

Во членот 86 став 1 зборовите: „стопанска организација, политичко-територијална единица или установа што има својство на правно лице“ се заменуваат со зборовите: „работна организација, друга самоуправна организација или општествено-политичка заедница“.

Член 36

Во членот 87 став 2 зборовите: „политичко-територијална единица, на установа што има својство на правно лице или на стопанска организација“ се заменуваат со зборовите: „работна организација, друга самоуправна организација или општествено-политичка организација“.

Член 37

Во членот 88 став 1 зборовите: „советот на народниот одбор на општината надлежен за работите на финансиите“ се заменуваат со зборовите: „собранието на општината“.

Ставот 2 се бришат.

Во ставот 3 зборовите: „управниот орган на народниот одбор на околицата надлежен за работите на финансиите“ се заменуваат со зборовите: „општинскиот орган на управата надлежен за имотно-правните работи“.

Член 38

Во членот 89 став 2 зборовите: „политичко-територијална единица“ се заменуваат со зборовите: „општествено-политичка заедница“.

Член 39

Називот на главата VIII и чл. 90 до 109 се бришат.

Член 40

Во членот 115 став 1 зборовите: „Сојузниот извршен совет и извршните совети на народните републики“ се заменуваат со зборовите: „собранијата на републиките“, а зборовите: „народниот одбор“ — со зборовите: „собранието на општината“.

Член 41

Во членот 117 став 1 зборовите: „народните собранија на народните републики“ се заменуваат со зборовите: „собранијата на републиките“, а зборовите: „народниот одбор“ — со зборовите: „собранието на општината“.

Член 42

Чл. 118, 120 и 122 се бришат.

Член 43

Во членот 17 став 2, членот 41 став 3 и членот 55 став 1 зборовите: „народната република“ се заменуваат со зборот: „републиката“.

Член 44

Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина ќе го утврди пречистениот текст на Законот за експропријацијата.

Член 45

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

258.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ЗАДРУГИ**

Се прогласува Основниот закон за земјоделските задруги, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 11 март 1965 година и на седницата на Стопанскиот собор од 11 март 1965 година.

П. Р. бр. 198
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН**ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ЗАДРУГИ****I. Општи одредби****Член 1**

Заради организирање соработка на работните луѓе што работат со свои или здружени средства за работа во областа на земјоделството, рибарството и шумарството и заради нивната производна и друга стопанска соработка како и поврзување со работните организации во областа на земјоделството, шумарството, прехранбената индустрија и друго општествено стопанство; заради поопштествување, развивање и унапредување на општествено-организираното земјоделско производство, зголемување на доходот на земјоделците и развивање на социјалистичките општествени односи на село, се основаат земјоделски односно селскостопански задруги (задруги) како стопански организации.

Член 2

Членството во задругата е доброволно.
Членовите на задругата и работниците во задругата ја управуваат задругата.

Член 3

Задругата се основа за определено подрачје, во согласност со закон.

Подрачјето за кое се основа задругата се утврдува така што да се обезбеди успешно и рентабилно работење на задругата и што пошироко поврзување на земјоделците и другите работни луѓе во производството и во други дејности на задругата.

Член 4

Задругите се занимаваат со земјоделско производство, со организирање и унапредување на ова производство, како и со доработка, преработка и промет на земјоделски производи.

Унапредувањето на земјоделското производство се остварува особено со организирање на општественото производство, со воспоставување стопанска и друга деловна соработка со земјоделците (кооперација), со зголемување на производството и продуктивноста и со порационално користење на средствата за работа со цел за интензивирање на земјоделското стоковно производство.

Член 5

Задругите се занимаваат и со снабдување на производителите во земјоделството со средства за производство, со примање штедни влогови и со други дејности.

Член 6

Задругата може да има погони и други работни единици за вршење на своите дејности.

Задругата може, во согласност со закон, да основа претпријатија и други работни организации кои првенствено ќе вршат дејности од интерес за задругата, како и да ги утврди своите односи со тие работни организации, во согласност со закон.

Член 7

Задругата може да се спои со друга задруга или претпријатие или да ѝ се припои на друга задруга или претпријатие.

Друга работна организација може да ѝ се припои на задругата.

Задругата може да се организира во здружено претпријатие или здружена задруга.

Задругата во состав на здружено претпријатие го задржува начинот на управување предвиден го овој закон.

Ако се организира во здружено претпријатие односно здружена задруга, задругата го задржува правото непосредно да ги врши сите дејности за чие вршење била регистрирана. Со договорот за организирање на здруженото претпријатие односно здружената задруга задругата може да го пренесе правото за вршење на тие дејности или дел од тоа право врз други организации во состав на здруженото претпријатие односно здружената задруга што ги исполнуваат условите за вршење на тие дејности.

Во случај на припојување на задругата кон претпријатие правото за вршење на дејностите што ги имала задругата се пренесува врз тоа претпријатие.

Член 8

Задругата воспоставува трајна стопанска соработка со стопанските организации и го унапредува производството заради порационално заедничко стопанисување.

Член 9

Задругите можат според посебен закон да се здружуваат — нивните економски интереси кога тоа го бараат.

Член 10

Имотот на задругата што ќе преостане по престанокот на задругата ќе ѝ се отстапи на земјоделската организација или друга работна организација која спред стопанската дејност ѝ е најсродна на задругата која престанала со работа, во согласност со закон.

Отстапувањето на имотот од ставот 1 на овој член ќе се изврши во спогодба со земјоделската организација односно со работната организација на која ѝ се отстапува имотот.

Член 11

Одредбите од овој закон се однесуваат и на земјоделците и другите работни луѓе што работат со свои или здружени средства за работа во шумарството и рибарството, ако со закон не е определено поинаку.

Член 12

Одредбите на сојузните закони и другите сојузни прописи за претпријатијата се применуваат и на задругите, ако со овој закон не е определено поинаку.

II. Основање на задругите**Член 13**

Задруга можат да основат најмалку 30 земјоделци и други работни луѓе што работат во областа на земјоделството.

Иницијатива за основање задруга можат да поведат и заинтересирани работни организации со заинтересирани земјоделци и други работни луѓе. Во тој случај бројот на основачите може да биде и помал од 30.

Со закон можат да се пропишат посебни услови за основање задруга.

Член 14

За основање задруга одлучува основачко собрание.

Основачкото собрание:

- 1) донесува акт за основање на задругата;
- 2) донесува привремен статут на задругата;
- 3) избира привремен задружен совет и
- 4) го определува рокот за формирање (избор)

односно именување на редовните органи на управувањето во задругата.

Привремениот задружен совет избира привремен управен одбор и именува привремен директор на задругата.

Со актот за основање на задругата се утврдува и подрачјето за кое се основа задругата.

Член 15

Задругата се смета за основана и се здобива со својство на правно лице со денот на запишувањето во регистарот на стопанските организации.

III. Членство во задругата**Член 16**

Членови на задругата можат да бидат полнолетни земјоделци и други работни луѓе, што ќе се обврзат дека со задругата трајно стопански ќе соработуваат или ќе произведуваат во определен обем барем во една од дејностите на задругата.

Член 17

Со статутот на задругата и со договорот склучен помеѓу задругата и нејзин член се определува обемот на задолжителната стопанска соработка (кооперација) на членот на задругата со задругата.

Како обем на задолжителната стопанска соработка може да се предвиди особено:

- 1) соработка во растително производство на опретелена површина;
- 2) соработка во сочарството со определен број добиток за гоеење или приплод;

3) договарање производство и испорака на производи во определена количина или вредност;

4) прифаќање определен обем на услуги на задругата во механизација, стручна служба, купување на репродукционен материјал и во спроведување на агроинимумот и заштитата на растенијата, зооминимумот и заштитата на добитокот, — со цел за унапредување на производството и зголемување на испораката на стоки;

5) соработка во производството на предмети на домашната ракотворба, во собирање на шумски производи и сл. — во определена количина и вредност;

6) вложување определен паричен износ кај задругата за набавка на техничка опрема на задругата или за определени инвестиции, заради нивното трајно користење;

7) соработка во користење на задружни средства за производство.

Член 18

Со статутот на задругата може, согласно со закон, да се предвиди, работната заедница на задругата да може да прими во работен однос земјоделец кој како член на задругата ќе ѝ даде на задругата во долгорочен закуп поголем дел од своето земјиште и земјоделски згради и кој во производната соработка со задругата остварува производство и работа во обемот што го остваруваат работниците во работен однос со задругата.

Се овластува сојузниот секретар за финансии да донесе, во согласност со сојузниот секретар за труд и со сојузниот секретар за земјоделство и шумарство, поблиски прописи за тоа кои лични примања на земјоделците од ставот 1 на овој член се сметаат како личен доход кој служи како основица за плаќање придонеси и врз основа на кој се остваруваат правата од работниот однос.

IV. Управување на задругата

Член 19

Работната заедница на задругата ја сочинуваат работниците и членовите на задругата.

Работната заедница на погон односно на друга единица на задругата која не врши стопанска соработка со членовите на задругата ја сочинуваат работниците на тој погон односно на таа единица.

Работната заедница на погон односно на единица на задругата што врши стопанска соработка со членовите на задругата ја сочинуваат работниците на тој погон односно на таа единица и членовите на задругата кои со тој погон односно со таа единица стопански соработуваат.

Член 20

Со задругата, нејзин погон и друга работна единица управуваат членовите на работната заедница непосредно и преку органите на управувањето.

Членовите на работната заедница го остваруваат непосредното управување на собири на членовите на работната заедница, со референдум и по пат на други форми на непосредно управување.

Член 21

Со статутот на задругата може да се предвиди за определени прашања на задругата да може да се одлучи само врз основа на референдум на работната заедница на задругата.

Со статутот на задругата се определуваат и прашањата што мораат претходно да се претресат на работни состаноци на работната заедница по погони, по други работни единици, или по одделни делови од подрачјето на задругата, во согласност со законот.

Задружниот совет е должен да ги разгледа предлозите поднесени на работните состаноци од ставот 2 на овој член и по нив да заземе став.

Член 22

Органи на задругата се задружен совет, управен одбор и директор.

Член 23

Задружниот совет на задругата се состои од најмалку 15 членови избрани од редот на членовите на работната заедница на задругата.

Управниот одбор на задругата се состои од најмалку 5 членови избрани од редот на членовите на работната заедница на задругата.

Со статутот на задругата, во согласност со закон, се определува односот на бројот на работниците и на бројот на членовите на задругата во

задружниот совет и во управниот одбор, според нивното учество во вкупниот доход на задругата и според другите мерила определени со закон.

Член 24

Задружниот совет, управниот одбор и директорот на задругата ги имаат правата и должностите според прописите што важат за работничкиот совет, управниот одбор и директорот на претпријатието.

V. Подрачје и дејности на задругата

Член 25

Дејностите на задругата се утврдуваат со статутот, во согласност со закон.

Задругата може да почне да врши одделни дејности кога ќе ги исполни условите пропишани за вршење на тие дејности.

Член 26

Задругата производно соработува со земјоделци и ги откупува нивните производи од подрачјата за кои е основана.

Задругата може, врз основа на договор склучен со земјоделци од друго подрачје, да соработува производно со нив и да ги откупува нивните производи, во согласност со закон.

VI. Имотни односи во задругата

Член 27

Имотните односи помеѓу задругата и нејзините членови се уредуваат со договор помеѓу задругата и нејзини членови, во согласност со закон и со статутот на задругата.

Договорот за имотните односи помеѓу задругата и нејзини членови мора да се склучи писмено.

Член 28

За односите што не се уредени со договор важат одредбите од статутот на задругата што биле во сила во времето на склучувањето на договорот.

Ако статутот на задругата се измени или се дополни по склучување на договорот, за односите уредени со договорот остануваат во сила одредбите од договорот и статутот што важеле во времето на склучувањето на договорот, ако членот на задругата не се согласи тие измени односно дополненија во статутот на задругата да важат и за односите утврдени со договорот и со паранешните одредби на статутот.

Член 29

Договорот за закуп или послуга на земјиште, економски згради и други средства за работа помеѓу задругата и нејзин член, по правило, е долгорочен. Договорот за закуп или послуга од ставот 1 на овој член може да се откаже најмалку на шест месеци, а за земјиште најмалку една година пред истекот на закупот односно послугата.

Отказот на договорот од ставот 1 на овој член мора да биде составен по писмен пат.

VII. Преодни и завршни одредби

Член 30

Постојните земјоделски задруги се должни својата организација, работењето и правилата да ги сообразат кон одредбите на овој закон до 31 декември 1965 година.

Член 31

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат:

1) Уредбата за земјоделските задруги („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/61);

2) Уредбата за имотните односи и за реорганизација на селанските работни задруги („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/53 и 20/54);

3) Привремената одлука за условите и постапката за припојување претпријатија, дуќани и погони кон задружните деловни сојузи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 49/56 и 24/57);

4) Одлуката за условите и постапката за присодинување на селскостопански претпријатија и погони кон земјоделски задруги („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/60).

Член 32

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

259.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

З К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА ОД БОЛЕСТИ И ШТЕТНИЦИ

Се прогласува Основниот закон за заштита на растенијата од болести у штетници, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 11 март 1965 година и на седницата на Стопанскиот собор од 11 март 1965 година.

П. Р. бр. 197

15 март 1965 година

Белград

Претседател
на Републиката

Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,

Едвард Кардељ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН

1 НА РАСТЕНИЈАТА ОД БОЛЕСТИ И ШТЕТНИЦИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Како заштита на растенијата, во смисла на овој закон, се подразбираат мерките за спречување и сузбивање на растителните болести и штетници (заштита на растенијата).

Како растителни болести, во смисла на овој закон, се подразбираат заболувањата чии предизвикувачи се габички, бактерии, вируси и паразитни цветници, а како штетници се подразбираат штетните инсекти, пајаци, нематоди, полжави, штетни цицачи и штетни птици.

Растителните болести и штетници, во смисла на овој закон, според својата штетност се: карантински, економски штетни и други.

Одредбите на овој закон се однесуваат на: живите растенија и нивни делови, семето и посадниот материјал, растителните плодови, влакната од предливи растенија, амбалажата од растително потекло, режаната дрвена граѓа, сточната храна од растително потекло и други предмети од растително потекло со кои можат да се пренесуваат растителни болести и штетници.

Член 2

Сузбивањето и спречувањето на растителните болести и штетници кои поради лесното пренособување кон климатските услови, поради брзото

размножување и ширење, како и поради тешкоотиите во нивното сузбивање, предизвикуваат поголеми штети или чие присуство го исклучува прометот на растенија преку границата, се сметаат како работа од интерес за целата земја.

Член 3

Држателите (сопственици и корисници) на земјишта, растенија, простории за сместување и чување растенија и растителни преработки и средства за транспорт на растенија (држатели на растенија) се должни да ги применуваат потребните мерки за заштита на растенијата.

Општината е должна да им дава стручна и друга помош на држателите на растенија во примена на мерките за заштита на растенијата.

Мерките за заштита на растенијата ги наредуваат органите определени со закон во границите на своите права и должности.

Член 4

Трошоците за извршувањето на мерките за заштита на растенијата ги поднесуваат држателите на растенија.

Со закон на републиката може да се определи трошоците за извршувањето на мерките за заштита на растенијата од определени болести и штетници да ги поднесува делумно или во целина републиката или општината.

Член 5

Внатрешниот промет, увозот, извозот и провозот на одделни видови растенија може да се ограничи или забрани ако постои опасност со тоа растение да се прошири и карантинска или економски штетна растителна болест или штетник.

Член 6

Средства за заштита на растенијата можат да се пуштаат во промет само врз основа на дозвола од надлежниот орган.

Како средства за заштита на растенијата, во смисла на овој закон, се подразбираат хемиските средства со кои успешно се врши спречување на појава или сузбивање на растителни болести, штетници и плевели, средствата што им се додаваат на овие хемиски средства заради подобрување или продолжување на нивното дејство, како и биолошките средства што служат за заштита на растенијата.

II. СПРЕЧУВАЊЕ И СУЗБИВАЊЕ НА РАСТИТЕЛНИТЕ БОЛЕСТИ И ШТЕТНИЦИ

Член 7

Држателите на растенија се должни да преземаат мерки за спречување на појава и на ширење на растителни болести и штетници и да вршат нивно сузбивање.

Член 8

Држателите на растенија се должни да вршат постојан преглед на своето земјиште и растенијата, како и на просториите во кои се сместени растенија и растителни преработки, и во случај на појава на карантинска или економски штетна растителна болест или штетник да го известат за тоа надлежниот орган на управата или службата за заштита на растенијата која е должна за тоа веднаш да го известат надлежниот орган на управата.

Земјоделските, шумарските и други стручни служби се должни да го известат надлежниот орган на управата за појавата, ширењето или опасноста од лонгтамошно ширење на карантинска или економски штетна растителна болест односно штетник, за кои во својата работа ќе узнаат.

Член 9

Земјоделските посеви и шумските состојки за производство на семе и објектите за производство

на посадочен материјал подлежат на здравствена контрола и задолжителен здравствен преглед во текот на вегетацијата.

На здравствена контрола подлежат и растенијата во објектите за чување растенија (складови, силоси, ладилници, складови на дрвен материјал и др.) и тие објекти.

Задолжителен здравствен преглед на објектите за производство на посадочен материјал, посеви и шумски состоини вршат овластените стручни служби.

За вршење на задолжителниот здравствен преглед од ставот 1 на овој член плаќаат надоместок држателите на посеви и шумски состоини за производство на семе односно држателите на објекти за производство на посадочен материјал.

Член 10

За производство на растенија не смее да се употребува семе и посадочен материјал што се нападнати од карантинска или економски штетна растителна болест или штетник.

Семето односно посадочниот материјал мора пред употребата за сопствено производство односно пред пуштањето во промет да биде дезинфициран, односно дезинсектиран, ако на него се утврди растителна болест или штетник кој на тој начин може да се сузбие.

Член 11

Во случај на појава или сомневање дека се појавила карантинска или економски штетна растителна болест или штетник, надлежниот орган може да организира посебни стручни прегледи на земјишта и растенија заради откривање и сузбивање на таа болест односно штетник.

Член 12

Општинското собрание преку свои органи или по пат на стручна служба го организира следењето на појавите и движењата на растителните болести и штетници и за појавата и движењето на карантински и економски штетни растителни болести и штетници ги известува заинтересираните органи и организации.

Член 13

Кога држател на растение ќе утврди постоење на карантинска или економски штетна растителна болест или штетник, тој е должен веднаш да ги преземе сите потребни мерки за спречување на неговото ширење и за негово сузбивање.

Ако држателот на растенија не ги преземе веднаш потребните мерки, тие мерки ќе ги нареди надлежниот орган, а ако нив не ги нареди ниту надлежниот орган, нив може да ги нареди Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство.

Член 14

Ако постои опасност карантинската или економски штетната растителна болест или штетник да се прошири, потребните мерки можат да се наредат и со пропис на сојузниот секретар за земјоделство и шумарство.

Заради спречување ширењето или сузбивање на карантинска растителна болест или штетник можат со пропис на сојузниот или републичкиот секретар за земјоделство и шумарство да се наредат и посебни вонредни мерки за заштита на растенијата, и тоа:

1) забрана да се одгледуваат одделни видови земјоделски или шумски растенија за определено време и на определено подрачје.

2) ограничување или забрана на прометот на одделни видови растенија.

Член 15

Држателот на просториите за сместување на растенија и на средствата за превоз на растенија

во кои се наоѓало растение заразено со карантинска или економски штетна растителна болест или штетник, е должен да изврши дезинфекција односно дезинсекција на тие простории односно средства.

Член 16

Складовите и други простории за сместување растенија, определени врз основа на закон на републиката, мораат да имаат уреди за вршење дезинсекција и да исполнуваат други услови за спречување на појава и за сузбивање на растителни болести и штетници.

Надлежниот орган ќе ја забрани употребата на просториите што не ги исполнуваат условите од ставот 1 на овој член.

Член 17

Ако држателот на растенија не ги изврши пропишаните односно наредените мерки, надлежниот орган може извршувањето на тие мерки да ѝ го довери на земјоделска или друга работна организација, на трошок на држателот на растенијата.

Надлежниот орган може да одлучи извршувањето на наредените мерки за одделни држатели на растенија да ѝ се довери на земјоделска или друга работна организација, на трошок на држателот на растенијата, ако тоа го бара итноста или ефикасноста на мерката или порационалното користење на средствата, или ако држателите на растенијата не би можеле со своите технички средства да ги извршат тие мерки.

Трошоците од ст. 1 и 2 на овој член претходно ги поднесува органот што тие мерки ѝ ги доверил на работната организација.

Член 18

Мерки за уништување на растенија, амбалажа и материјали за пакување можат да се наредат само ако тие се заразени со карантинска растителна болест или штетник што не може да се сузбие на друг начин, а не можат да се искористат за други цели без опасност од ширење на карантинската болест или штетник, како и кога се одгледуваат растенија чие одгледување е забрането.

Држателот на растенијата нема право на надоместок за уништените растенија, амбалажа и материјал од ставот 1 на овој член ако општествено-политичката заедница не преземала таква обврска.

Член 19

Ако држателот на растенија — сопственик на земјиште спречува извршување на наредена мерка за заштита на растенија од карантинска растителна болест или штетник или ако одгледува растенија чие одгледување е забрането, неговото земјиште на кое требало да се изврши мерката може да се стави под присилна управа во смисла на одредбите од Основниот закон за искористувањето на селскостопанското земјиште.

Член 20

Научните установи што се занимаваат со заштита на растенија со цел за научно истражување, можат да се ослободат од спроведување одделни мерки за заштита на растенијата, под услов да преземат мерки за обезбедување за да не се прошири растителната болест односно штетник.

Научните и други установи, земјоделски станици и други земјоделски и шумарски установи се должни во рамките на своите задачи, на барање на органот на управата надлежен за земјоделството и шумарството и на работните и други организации, да вршат, со надоместок, лабораториски и други прегледи и да дават стручна помош при организирање и спроведување на мерки за заштита на растенијата.

III. ЗДРАВСТВЕНА КОНТРОЛА НА РАСТЕНИЈАТА ВО ПРОМЕТ

1. Здравствена контрола на растенијата во внатрешниот промет

Член 21

Растенијата во внатрешниот промет подлежат на здравствена контрола од надлежниот инспектор за заштита на растенијата.

Член 22

Растенијата можат да се пуштаат во промет само ако не се заразени со карантинска растителна болест или штетник.

Семето и посадочниот материјал можат да се пуштаат во промет само ако не се заразени со карантинска растителна болест односно штетник или со растителна болест односно штетник кој со сојузен или републички пропис е прогласен за економски штетен.

Член 23

По исклучок од одредбата на членот 22 став 1 на овој закон, растенијата заразени со карантинска растителна болест или штетник или за кои се сомнева дека се заразени со таа растителна болест или штетник можат под определени услови да се пуштаат во промет за индустриска преработка, непосредна потрошувачка или за научни цели.

Член 24

Растенијата од подрачјето заразено со карантинска растителна болест или штетник (заразено подрачје), со кои може да се пренесе карантинската растителна болест или штетник поради која тоа подрачје е прогласено за заразено, подлежат на задолжителен здравствен преглед пред отпраќањето во подрачје што не е заразено со таа растителна болест или штетник, или во друго заразено подрачје, ако превозот се врши преку незаразено подрачје.

Ако растенијата од ставот 1 на овој член не се заразени со карантинска растителна болест или штетник, на испраќачот му се издава уверение за здравствената состојба на растенијата, кое важи 15 дена од денот на издавањето, а ако се заразени — ќе се донесе решение за забрана да се пуштаат во промет.

Заразените подрачја се определуваат со пропис на сојузниот секретар за земјоделство и шумарство

Член 25

Сојузниот или републичкиот секретар за земјоделство и шумарство може да забрани да се изнесуваат од заразено подрачје одделни видови растенија и други предмети (земја, органско губре и др.) со кои може да се пренесува карантинска растителна болест или штетник со кој е заразено тоа подрачје.

Член 26

Во просториите во кои е утврдено постоење на карантинска или економски штетна растителна болест или штетник забрането е да се внесуваат растенија и други предмети (амбалажа и сл.) на кои растителната болест односно штетник може да се пренесе, односно забрането е од такви простории да се изнесуваат такви растенија и предмети — пред таа болест односно штетник да се сузбие со дезинфекција односно дезинсекција.

Член 27

Претпријатијата на железничкиот, поморскиот, речниот, воздушниот, друмскиот и поштенскиот сообраќај и други работни организации и граѓани не смеат да превезуваат растенија од заразено подрачје без уверение за здравствената состојба на растенијата кога издавањето на тоа уверение е задолжително (член 24 став 2).

2. Здравствена контрола на растенијата при увозот, извозот и провозот

Член 28

Растенија, земја и органско губре можат да се увезуваат само на определени гранични премини. Овие предмети подлежат на задолжителен преглед и мораат да бидат снабдени со уверение за здравствената состојба (сертификат) од надлежниот орган за заштита на растенијата на државата — извозница.

Ако предметите од ставот 1 на овој член не се снабдени со уверение за здравствената состојба (сертификат), или при задолжителниот преглед се утврди дека се заразени со карантинска растителна болест или штетник кој не може во потполност да се сузбие со дезинфекција односно дезинсекција на местото на увозот, органот на управата од членот 37 став 1 на овој закон ќе нареди да му се вратат на испраќачот или да се уништат ако постои опасност од ширење на заразата при нивното враќање.

Задолжителниот преглед од ставот 1 на овој член се врши на определени гранични премини, а во поштенскиот и авионскиот сообраќај на местото на царинењето.

Определените железнички станици, поморски и речни луки и воздухопловни пристаништа на кои се врши задолжителниот преглед од ставот 3 на овој член мораат да имаат уреди за дезинфекција и дезинсекција на растенија. Во противно, Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство ќе го забрани увозот, извозот и провозот на растенијата преку тие премини.

Член 29

Сојузниот секретар за земјоделство и шумарство може да го забрани увозот на семе и посадочен материјал ако постои опасност од внесување карантински растителни болести или штетници, или може да нареди увезениот материјал да се одгледува во определен рок на посебен објект под надзор на инспектор за заштита на растенијата пред да се употреби за размножување, производство односно подигање насади.

Член 30

Научните установи што се занимаваат со селекција, интродукција или заштита на растенија, како и научните установи што вршат колекционирање или изработка на збирки растенија, можат, со дозвола од Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство, да увезуваат растенија без уверение за здравствената состојба (сертификат).

На научните установи за заштита на растенијата може Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство заради истражување да им дозволи увезување на растенија заразени со карантинска растителна болест или штетник, живи култури (габички, бактерии и вируси) и живи инсекти, при определени мерки за спречување на шпрењето на таа болест односно штетник.

Член 31

Стоковни мостри на растенија можат да се увезуваат без уверение за здравствената состојба (сертификат), под услов тие да се користат само за утврдување квалитетот и по тоа да бидат уништени.

Член 32

За пратките на растенија, земја и органско губре што се увезуваат во слободните зони и кон-сигнациони лагери во Југославија ќе се применуваат одредбите што се однесуваат на увозот на растенија.

Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство може од оправдани причини да определи одделни пратки од ставот 1 на овој член да не мораат да ги исполнуваат условите определени за увоз на растенија.

Член 33

Растенијата, земјата и органското губре што се провозуваат преку територијата на Југославија (провоз на растенија) мораат да бидат снабдени со уверение за здравствената состојба (сертификат) издадено од надлежниот орган за заштита на растенијата на земјата-извозница и мораат да исполнуваат и други пропишани услови со кои се оневозможува ширењето на растителните болести и штетници.

Член 34

Пратките на растенија што се извезуваат мораат да им одговараат на барањата на земјата-увозница и на меѓународните обврски. Овие пратки подлежат на задолжителен здравствен преглед на натоварното место или граничниот премин и мораат да бидат снабдени со уверение за здравствената состојба (сертификат) со кое се потврдува дека растенијата не се заразени со растителна болест или штетник, ако со меѓународната спогодба не е определено поинаку.

Уверението од ставот 1 на овој член го издава републичкиот орган на управата надлежен за земјоделството односно шумарството.

Член 35

Транспортните претпријатија што вршат превоз со железница, брод, авион или со средства на друмскиот сообраќај и органите на царинската служба се должни за пристигањето на пратката од чл. 28, 32 и 33 од овој закон, да го известат граничниот инспектор за заштита на растенијата.

Пратката од ставот 1 на овој член не може да му се издаде на примателот ниту да се превезува понатаму без потврда од граничниот инспектор за заштита на растенијата дека не е заразена со карантинска растителна болест или штетник.

Член 36

Сојузниот секретар за земјоделство и шумарство може да го ограничи или забрани увозот или провозот на растенија од земјата односно од подрачјето на земјата во која се појавила карантинска растителна болест или штетник, ако постои опасност со увозот или провозот на растенијата тој да се внесе во Југославија.

Член 37

Здравствената контрола на растенијата во прометот преку границата, како работи од исклучивата надлежност на федерацијата, ја организира и ја раководи републичкиот орган на управата надлежен за земјоделството односно шумарството.

Трошоците на здравствената контрола од ставот 1 на овој член се подмируваат од средства на сојузниот буџет.

Против решението на републичкиот орган на управата во работите од ставот 1 на овој член може да му се изјави жалба на Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство.

3. Надоместок**Член 38**

Испракачите на растенија во внатрешниот промет, увозниците и извозниците на растенија се должни да плаќаат надоместок за задолжителен здравствен преглед на растенијата при отпраќањето, увозот односно извозот.

Член 39

Надоместокот што се плаќа за здравствен преглед на земјоделските посеви и шумските посеви за производство на семе, на објектите за производство на посадочен материјал и за преглед на растенијата во внатрешниот промет му припаѓа на органот односно организацијата чиј службеник ги извршил тие прегледи.

Височината на надоместокот од ставот 1 на овој член за прегледите што ги вршат инспекторите за заштита на растенијата се определува врз основа на законот на републиката.

Височината на надоместокот од ставот 1 на овој член за прегледите што ги вршат работните организации може да се опфати со контролата на цените.

Надоместокот за задолжителен преглед на растенијата при увозот и извозот се уплатува на посебна сметка на Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство и служи за подмирување на трошоците на задолжителната контрола на растенијата и спроведувањето на мерките при увозот, извозот и провозот.

Се овластува Сојузниот извршен совет да ја спредели височината на надоместоците од ставот 4 на овој член и начинот на нивното наплатување, како и трошоците на контролата и мерките, нивната височина и начинот на наплатувањето од средствата на надоместокот.

IV. КОНТРОЛА НА СРЕДСТВАТА ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА**Член 40**

Средствата за заштита на растенијата можат да се пуштаат во внатрешен промет или да се увезуваат само врз основа на дозвола од Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство.

Решението за издавање дозвола за пуштање на средства за заштита на растенијата во внатрешен промет го издава Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство, на предлог и позитивно мислење од стручната комисија, дадени врз основа на претходно хемиско, физичко биолошко и токсиколошко испитување на тоа средство во најмалку две установи што ќе ги определи сојузниот секретар за земјоделство и шумарство. Стручната комисија ја формира сојузниот секретар за земјоделство и шумарство.

За нови средства за заштита на растенијата што се испитани во странство Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство може да издаде привремена дозвола додека тие средства не се испитаат според ставот 2 од овој член, но најдолго за време од две години, чие важење престанува ако увозникот во рок од 30 дена од денот на добивањето на таа дозвола не поднесе барање за добивање на доволата од ставот 1 на овој член.

Дозволата од ставот 1 на овој член важи сè додека средството ги исполнува условите наведени во доволата.

За престанок на важењето на доволата решение донесува органот што ја издал доволата.

За одделни средства за заштита на растенијата може во доволата да се определи да подлежат по определено време на повторно одделно испитување од ставот 2 на овој член.

Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство е должен во „Службен лист на СФРЈ“ повремено да објави список на средствата за заштита на растенијата за кои е издадена дозвола за пуштање во внатрешен промет (ст. 1 и 3) односно за кои таа дозвола престанала да важи.

Член 41

Средствата за заштита на растенијата не смеат пред бербата односно жетвата да се употребуваат во рок во кој би можеле штетно да влијаат врз здравјето на луѓето.

Кон секое средство за заштита на растенијата ќе се пушта во промет мора да биде приложено упатство за негова употреба.

Во упатството за употреба на средствата за заштитата на растенијата мора да биде означен рокот од ставот 1 на овој член и начинот на употребата, така што да се одбегне штетното дејство врз луѓето и добитокот, а по можност и врз дивечот. Упатството мора да содржи и мерки што треба да се преземат во случај ако дојде до штетно дејство на тоа средства врз луѓето и добитокот.

Член 42

Трошоците на испитувањето на средствата за заштита на растенијата од членот 40 ст. 2 и 6 од овој закон ги поднесува работната организација што поднесла барање за дозвола да се пуштат средствата во промет.

Трошоците на испитувањето на средствата за заштита на растенијата што се извршени на барање на инспекторот за заштита на растенијата, ги поднесува држателот на средствата, ако со испитувањето се утврди дека средството не им одговара на условите определени во дозволата. Во противно-трошоците ги поднесува органот чиј инспектор го барал испитувањето.

V. ИНСПЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА**Член 43**

Надзор над спроведувањето на овој закон и другите прописи што се донесуваат на заштитата на растенијата вршат органите надлежни за работите на инспекцијата за заштита на растенијата.

Член 44

Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство се грижи за унапредувањето на службата на инспекцијата за заштита на растенијата на територијата на Југославија и за спроведувањето на меѓународните договори што се однесуваат на заштитата на растенијата, врши надзор над работата на инспекторите за заштита на растенијата и издава задолжителни стручни упатства — во работите од исклучивата надлежност на федерацијата или во работите од интерес за целата земја.

Член 45

Ако органот надлежен за работите на инспекцијата за заштита на растенијата од потесна општествено-политичка заедница не изврши некоја од работите од својата надлежност или не ја изврши во определен рок таа работа може да ја изврши сојузниот орган надлежен за работите на инспекцијата за заштита на растенијата на трошок на органот кој бил должен да ја изврши таа работа.

Член 46

Инспекторот за заштита на растенијата, покрај овластувањата што ги има според општите прописи за органите надлежни за работите на инспекцијата за заштита на растенијата, е овластен и:

1) да врши преглед на земјиштето и на растенијата на него, на растенијата во промет, на просториите за сместување на растенија и растителни преработки и на средствата со кои се превезуваат растенија, да зема мостри на растенија и на средства за заштита на растенијата и да контролира дали држателите на растенија ги применуваат сите потребни мерки;

2) да го забрани пристапот на место каде се појавила карантинска растителна болест или штетник и изнесувањето на растенија од тоа место, ако постои опасност по тој пат да може да се прошири карантинската растителна болест или штетник;

3) да врши здравствена контрола на пратките на растенија во прометот и да издава уверенија за здравствената состојба на пратката на растенија, односно да забрани да се пуштат во промет заразени растенија;

4) да го контролира спроведувањето на дезинфекцијата и дезинсекцијата на растенијата, на средствата за превоз на растенија и на просториите за сместување на растенија и растителни преработки, како и дератизацијата на просториите за сместување на растенија и растителни преработки;

5) да врши контрола на средствата за заштита на растенијата во производството и прометот и да нареди да се повлечат од промет оние количички средства за заштита на растенијата за кои ќе утврди дека не им одговараат на условите за пуштање во промет;

6) да нареди уништување на заразениите растенија и да ја контролира постапката за уништување на такви растенија,

7) да врши преглед на деловните книги и документи на држателите на растенија, што се однесуваат на спроведувањето на прописите за заштита на растенијата;

8) во итни случаи во кои би настапила штета по општиот интерес да нареди мерки за спречување на штетата;

9) да ги известува надлежните органи за забележаните неправилности и да бара нивна интервенција ако самиот не е овластен да постапува непосредно;

10) да собира податоци и известувања од одговорни лица, сведоци, вештаци и други лица, кога е тоа потребно;

11) да презема и други мерки и дејствија за кои е овластен со посебни прописи.

Работните организации, други правни лица и граѓани, чија работа подлежи на надзор на инспекторите за заштита на растенијата, се должни да им овозможат вршење надзор и да им ги даваат потребните податоци со кои располагаат.

Член 47

Кога инспекторот за заштита на растенијата или вршењето на надзор ќе утврди дека прописот или мерката не е никако или не е правилно применета, ќе нареди со решение утврдената неправилност да се отстрани во определен рок ако е тоа можно, односно ќе изрече управна мерка ако е за тоа овластен.

Жалбата против решението од ставот 1 на овој член не го задржува извршувањето на решението.

Инспекторот за заштита на растенијата против чие решение е изјавена жалба, може на образложено барање на подносителот на жалбата да го одложи извршувањето на решението ако со извршување на решението би се предизвикала штета која тешко би можела да се поправи.

Член 48

Кога инспекторот за заштита на растенијата ќе утврди дека со повредата на прописот е сторен прекршок, стопански престап или кривично дело, тој е должен без одлагање да поднесе барање за поведување прекршочна постапка, односно да му поднесе пријава на јавниот обвинител надлежен за поведување постапка поради стопански престап односно кривично дело.

Органот на кој му е поднесено барање за поведување прекршочна постапка односно органот на кој му е поднесена пријава за поведување постапка поради стопански престап или кривично дело, е должен за резултатот на постапката да го извести органот чиј инспектор го поднесол барањето за поведување постапка.

Против решението за прекршокот жалба може да изјави и органот чиј инспектор го поднесол барањето за поведување постапка.

Член 49

Инспекторот за заштита на растенијата мора да ја има пропишаната стручна спрема и да исполнува и други пропишани услови.

Инспекторот за заштита на растенијата мора да има легитимација со која се утврдува неговото својство на инспектор за заштита на растенијата.

Стручната спрема и други услови (став 1) за сојузен инспектор за заштита на растенијата, како и образецот на легитимацијата за тој инспектор, ги пропишува сојузниот секретар за земјоделство и шумарство.

VI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ**Член 50**

Работна организација или друго правно лице ќе се казни за стопански престап со парична казна до 5.000.000 динари:

1) ако не ги изврши мерките што била должна да ги изврши врз основа на прописот на надлежниот орган (член 14 став 1);

2) ако одгледува одделни видови земјоделски или шумски растенија, чие одгледување е забрането (член 14 став 2 точка 1);

3) ако, противно на забраната или ограничувањето, пушта во промет растенија чиј промет е забранет односно ограничен (член 14 став 2 точка 2);

4) ако, противно на забраната, употребува склад или други простории за сместување на растенија, што немаат пропишани уреди за вршење дезинсекција или не исполнуваат други пропишани услови (член 16);

5) ако го спречува извршувањето на наредените мерки за заштита на растенијата од карантинска растителна болест или штетник (член 19);

6) ако пушти во промет растенија заразени со карантинска растителна болест или штетник (член 22 став 1), освен случајот од членот 23 на овој закон;

7) ако пушти во промет семе или посадочен материјал заразен со карантинска или економски штетна растителна болест или штетник (член 22 став 2);

8) ако од заразено подрачје отпреми посадочен материјал во подрачје што не е заразено со таква растителна болест или штетник (член 24 став 3);

9) ако растенија или други предмети изнесува од заразено подрачје, кога е такво изнесување забрането со пропис на надлежниот орган (член 25);

10) ако растенија и други материи што подлежат на задолжителен преглед увезува или провозува надвор од определените гранични премини (член 28 став 1) или без потврда од граничниот инспектор за заштита на растенијата дека не се заразени со карантинска растителна болест или штетник (член 35 став 2);

11) ако увезе семе или посадочен материјал заради размножување, производство односно подигање насади, противно на одредбата на членот 29 од овој закон;

12) ако пушти во промет или увезе средство за заштита на растенијата што не ги исполнува определените услови (член 40 став 1).

За стопанскиот престап од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација или во другото правно лице со парична казна до 200.000 динари.

Член 51

Работна организација или друго правно лице ќе се казни за стопански престап со парична казна до 3.000.000 динари:

1) ако употреби за производство или пушти во промет определено семе или посадочен материјал без претходна дезинфекција односно дезинсекција, кога на него е утврдена растителна болест или штетник кој на тој начин може да се сузбие (член 10 став 2);

2) ако не изврши дезинфекција односно дезинсекција на своите простории и средства за превоз, во кои се наоѓале растенија заразени со карантинска или економски штетна растителна болест односно штетник (член 15);

3) ако внесува или изнесува растенија или други предмети, со кои болеста односно штетникот може да се пренесе, во простории односно од простории во кои е утврдено постоење на карантинска или економски штетна растителна болест или штетник, кој не можел да биде сузбиен со претходна дезинфекцијата односно дезинсекција (член 26).

За стопанскиот престап од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација или во другото правно лице со парична казна до 100.000 динари.

Член 52

Работна организација или друго правно лице ќе се казни за прекршок со парична казна до 1.000.000 динари:

1) ако од заразено подрачје отпреми растенија без уверение за здравствената состојба (член 24 став 2);

2) ако без дозвола пушти во промет или увезе средство за заштита на растенијата (член 40 став 1);

3) ако пушти во промет средство за заштита на растенијата без упатство или ако упатството не ги содржи сите потребни податоци (член 41 ст. 2 и 3).

Ако е прекршокот од ставот 1 на овој член сторен заради здобивање со материјална корист може да се изрече парична казна до 2.000.000 динари

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 40.000 динари, а за прекршокот од ставот 2 на овој член до 75.000 динари и одговорното лице во работната организација или во другото правно лице

Член 53

Работна организација или друго правно лице ќе се казни за прекршок со парична казна до 1.000.000 динари:

1) ако не го извести надлежниот орган на управата за појава на карантинска или економски штетна растителна болест или штетник на своите растенија или во своите простории односно средства за превоз на растенија (член 8 став 1);

2) ако не ги преземе потребните мерки за спречување на ширењето и за сузбивање на карантинската или економски штетната растителна болест или штетник утврден на своите растенија или во своите простории и средства за превоз (член 13);

3) ако стоковни мостри на растенија увезени без здравствено уверение, користи за други цели а не за утврдување на квалитетот, или не ги уништи по тоа (член 31);

4) ако не му овозможи на инспекторот за заштита на растенијата вршење надзор или не му ги даде потребните податоци со кои располага (член 46 став 2);

5) ако не постапи според писмено решение на инспекторот за заштита на растенијата со кое се наредува отстранување на недостатоците или неправилностите, преземање определена мерка или забрана на чинење (член 47 став 1).

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација или во другото правно лице со парична казна до 50.000 динари.

Член 54

Работна организација (научна установа за заштита на растенијата) ќе се казни за прекршок со парична казна до 1.000.000 динари:

1) ако не преземе мерки за обезбедување растителната болест односно штетник да не се прошири, кога е ослободена од должност за спроведување на одделни наредени мерки (член 20);

2) ако не преземе определени мерки за спречување ширењето на карантинска растителна болест или штетник од растенијата чиј увоз е дозволен под услов да ги преземе тие мерки (член 30 став 2).

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација со парична казна до 50.000 динари.

Член 55

Претпријатие на железничкиот, поморскиот, речниот, воздушниот, друмскиот или поштенскиот сообраќај или друга работна организација ќе се казни за прекршок со парична казна до 500.000 динари ако превезе растенија од заразено подрачје без уверение за здравствената состојба на растенијата (член 27).

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во претпријатието или во другата работна организација со парична казна до 30.000 динари.

Член 56

Граѓанин ќе се казни за прекршок со парична казна до 300.000 динари ако стори некоја од повре-

дите означени во членот 50 став 1, членот 51 став 1, членот 53 став 1 и членот 55 став 1 на овој закон.

ВИИ. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 57

Дозволите за пуштање во внатрешен промет и увоз на средства за заштита на растенијата издадени пред денот на влегувањето во сила на овој закон важат и понатаму.

Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство може за одделни средства од ставот 1 на овој член да определи повторно да се испитаат тие (член 40 став 2).

Член 58

Сојузниот извршен совет ќе ги определи растителните болести и штетници чие спречување и сузбивање е од интерес за целата земја.

Член 59

Се овластува сојузниот секретар за земјоделство и шумарство да донесе поблиски прописи: за начинот на известување на заинтересираните органи и организации за појавата и движењето на растителните болести и штетници (чл. 8 и 12); за начинот на вршење здравствена контрола на објектите за производство на посадочен материјал, земјоделски посеви и шумски состоини за производство на семе (член 9); за условите за пуштање во промет на заразени растенија (член 23); за граничните премини и начинот на вршење здравствена контрола на растенијата, земјата и органското губре при увозот, извозот и провозот и за мерките за спречување на ширењето и за сузбивање на растителните болести и штетници (чл. 28, 33 и 34); за условите за увоз, начинот на контрола и постапката со стоковни мостри на растенија што се увезуваат (член 31); за условите што мораат да ги исполнуваат растенијата при провозот (член 33); за условите и постапката за издавање дозвола за пуштање во промет на средства за заштита на растенијата (член 40); за контролата на квалитетот и начинот на пакување и декларирање на овие средства; за рокот во кој средства за заштита на растенијата не смеат да се употребуваат пред бербата односно жетвата (член 41 став 1), како и за начинот за спречување и сузбивање на растителните болести и штетници.

Член 60

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат:

- 1) Основниот закон за заштита на растенијата од болести и штетници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 26/54 и 52/61);
- 2) Уредбата за отклонување на губарот („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 29/49 и 56/51), со Напатствието за спроведување на Уредбата за отклонување на губарот („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 50/49);
- 3) одредбите на точката 6 став 1 и точ. 7 до 9 од Одлуката за надометоците за вршење здравствена контрола на растенијата при увозот, извозот и внатрешниот промет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/61);
- 4) Наредбата за сузбивање компировата златица („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 42/47), со Напатствието за спроведување Наредбата за сузбивање компировата златица („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 50/47);
- 5) Наредбата за обврската за прибавување одобренија за увоз хемиски средства за заштита на растенијата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 11/53);
- 6) Наредбата за условите за пуштање во промет овошје заразно со калифорниска штитеста вошка, со праскина мрва и со ппаскин штитувач („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 37/55 и 39/55);
- 7) Правилникот за надоместокок на лицата што вршат здравствена контрола на растенијата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 29/62).

Член 61

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

260.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ЗДРАВСТВЕНИОТ НАДЗОР НАД ПРЕХРАНБЕНИТЕ ПРОДУКТИ

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените продукти, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 11 март 1965 година и на седницата на Социјално-здравствениот собор од 12 март 1965 година.

П. Р. бр 209
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

Согласно со одредбата на членот 8 од Уставниот закон за спроведување на Уставот, Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените продукти („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/56 и 52/61) се усогласува со Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и во него се вршат измени и дополненија, кои гласат:

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ЗДРАВСТВЕНИОТ НАДЗОР НАД ПРЕХРАНБЕНИТЕ ПРОДУКТИ

Член 1

Во Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените продукти („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/56 и 52/61) во членот 2 по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Под здравствена исправност на прехранбените продукти во смисла на овој закон се подразбира хигиенската исправност на прехранбените продукти и исправноста на нивниот состав кој е од влијание врз биолошката вредност на прехранбените продукти.“

Член 2

Членот 4 се менува и гласи:

„Работите на здравствениот надзор над производството, увозот и прометот на прехранбени продукти во поглед на нивната здравствена исправност се работи од интерес за целата земја.“

Член 3

По членот 4 се додава нов член 4а, кој гласи:
„Прехранбените продукти, кои во поглед на здравствената исправност ги исполнуваат условите предвидени со прописите на републиката на чија територија се произведени, можат да бидат во промет во целата земја.“

Член 4

Називот на главата II се менува и гласи:

„I. Услови за здравствена исправност на прехранбените продукти во производството и во прометот“

Називот на поглавјето I на главата II се менува и гласи:

„1. Здравствена исправност на прехранбените продукти и на суровините“

Член 5

Во членот 5 став 1 точка 1 зборовите: „за квалитетот на прехранбените продукти“ се бришат.

Ставот 2 се менува и гласи:

„Забрането е да се пуштаат во промет и прехранбени производи што не се декларирани или што се неточно односно непотполно декларирани, кога е според овој закон или според посебни прописи задолжителна декларацијата на тие прехранбени производи.“

Член 6

Членот 6 се менува и гласи:

„Прописи за здравствената исправност на прехранбените производи што можат да се произведуваат и да се пуштаат во промет на домашниот пазар, како и за поблиските услови за производство и промет на хигиенските исправни прехранбени производи донесува сојузниот секретар за здравство и социјална политика, во согласност со сојузниот секретар за индустрија и трговија и со сојузниот секретар за земјоделство и шумарство.“

Ако за одделен прехранбен продукт здравствената исправност не е посебно пропишана, согласно важи она што е пропишано за исправноста на сродните прехранбени производи.“

Член 7

Во членот 7, членот 13 став 1, членот 14 став 4, членот 15 став 2, членот 16 став 1, членот 17 став 2, членот 18 став 2, членот 23 и членот 30, членот 36 став 1 зборот: „квалитетот“ се заменува со зборовите: „здравствената исправност“.

Член 8

Во членот 9 став 1 на крајот точката се заменува со записка и се додава нова точка 9, која гласи:

„9) кога се контаминирани со радиоактивни материји или кога се озрачени, преку границата определена со посебни прописи.“

Член 9

Во членот 10 по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Прехранбените производи што се сметаат расипани затоа што им истекол рокот за употреба означен во нивната декларација, можат по одобрание од надлежниот орган на управата за работите на санитарната инспекција да се употребат како суровини за производство на прехранбени производи, ако со нивното испитување се утврди дека како суровини не се расипани и дека не се штетни за здравјето.“

Член 10

Во членот 11 зборовите: „квалитетот пропишан“ се заменуваат со зборовите: „условите пропишани“.

Член 11

Во членот 13 став 3 по зборовите: „како бојосани“ се става точка а зборовите: „ако потрошувачот поради нивниот изглед би можел да биде доведен во заблуда во поглед на квалитетот на продуктите“ се бришат.

По ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„Забрането е бојосување на прехранбени производи со цел за прикривање на нивната здравствена неисправност.“

Член 12

Во членот 14 по ставот 5 се додава нов став 6, кој гласи:

„Забрането е конзервирање на прехранбени производи и секоја друга постапка со продуктите со цел за прикривање на нивната здравствена неисправност.“

Член 13

Во членот 17 став 1 зборовите: „за регистрацијата и“ се бришат.

Член 14

Чл. 19 и 20 се бришат.

Член 15

Членот 21 се менува и гласи:

„Рекламирањето, огласувањето и друго понудување на продажба на прехранбени производи мора

во сè да им одговара на податоците од декларацијата“

Забрането е рекламирање на лековитото дејство на прехранбени производи, како и рекламирање на прехранбени производи со употреба на слики, цртежи, знаци и изрази кои потрошувачот би можеле да го доведат во заблуда во поглед на составот или другите својства на продуктите.“

Член 16

По членот 22 се додава нов член 22а, кој гласи: „Забрането е да се врши производство и промет на прехранбени производи во простории:

- 1) што се употребуваат за живеење;
- 2) што се во непосредна близина на објекти, простории или уреди кои по својата употреба можат неповолно да влијаат врз здравствената исправност на продуктите;
- 3) што не се споени со водовод и канализација, ако овие постојат во местото;
- 4) во кои прехранбените производи не можат да се заштитат од глодачи, инсекти и секое друго штетно влијание од околината;
- 5) во кои се држат стоки што можат да ги загадаат прехранбените производи со нечистотија, патогени микроби или паразити или со својата непријатна миризма односно кои можат да пренесат на прехранбените производи отровни материји или други материји штетни за здравјето.

Продажба на прехранбени производи надвор од просториите и јавните места определени за продажба на прехранбени производи може да се врши само под услови што обезбедуваат хигиенско постапување со прехранбените производи и можност за здравствен надзор над прометот на прехранбени производи, во согласност со републичките прописи.“

Член 17

Членот 26 се менува и гласи:

„Лицата кои на своите работни места во производството или во прометот на прехранбени производи доаѓаат во непосреден допир со прехранбени производи мораат да имаат основни знаења за хигиената на прехранбените производи и за личната хигиена.“

Трошоците за обучување на лицата од ставот 1 на овој член настанати во врска со здобивањето со основни знаења за хигиената на прехранбените производи и за личната хигиена ги поднесува работната или друга организација односно работодавецот.“

Член 18

Во членот 27 по ставот 2 се внесуваат два нови става, кои гласат:

„Работните облека и обувки, потребни заради хигиенска заштита на прехранбените производи е должен да ги набави и да ги одржува на свој трошок производителот на продуктите односно оној што го врши прометот на продуктите.“

Сојузниот секретар за здравство и социјална политика донесува поблиски прописи за работните облека и работните обувки, потребни заради хигиенска заштита на прехранбените производи.“

Член 19

Членот 28 се менува и гласи:

„За здравствениот надзор над прехранбените производи се одговорни и го вршат органите на управата надлежни за работите на санитарната инспекција, а во поглед на прехранбените производи од животинско потекло и органите на управата надлежни за работите на ветеринарната инспекција.“

Надзор над производството и прометот на прехранбени производи во поглед на означувањето на составот и другите податоци, рекламирањето, техничките услови на опремањето односно пакувањето на прехранбените производи, како и во други случаи кога е тоа во интерес на економската заштита на потрошувачите, вршат органите на управата надлежни за работите на пазарната инспекција“

Член 20

Во членот 29 ставот 1 се брише.

Член 21

Членот 31 се брише.

Член 22

Членот 33 се менува и гласи:

„Работните организации што произведуваат прехранбени продукти на индустриски начин се должни:

- 1) пред почетокот на производството на прехранбени продукти за пазар да извршат испитување на суровините заради проверување на нивната исправност во смисла на членот 12 од овој закон;
- 2) пред пуштањето во промет да вршат испитување на своите производи, заради проверување дали тие им одговараат на прописите во поглед на здравствената исправност;
- 3) да водат евиденција за извршените испитувања.

Работните организации од ставот 1 на овој член мораат да го обезбедат вршењето на потребните испитувања, преку сопствена служба или преку овластени установи за контрола и испитување на прехранбени продукти. Организацијата што го врши испитувањето на прехранбените продукти преку сопствена служба мора да има соодветна опрема, стручни лица и да исполнува други пропишани услови.

Другите работни организации што произведуваат прехранбени продукти за пазар се должни да вршат испитување на своите производи преку сопствена служба или преку установи што се овластени за вршење испитување на прехранбени продукти, во обемот и во роковите што со свое решение ќе ги определи општинскиот орган на управата надлежен за работите на здравствената инспекција.

Сојузниот секретар за здравство и социјална политика донесува поблиски прописи за условите и начинот на испитување на прехранбените продукти и суровините, како и за начинот на водење евиденција за извршените испитувања.“

Член 23

По членот 35 се додаваат два нови члена, кои гласат:

„Член 35а

Увозникот на прехранбените продукти е должен да го извести надлежниот орган на санитарната инспекција за пристигањето на пратките на прехранбени продукти што ги увезува.

Органите на царината не можат да вршат царинење на прехранбените продукти и нивните суровини додека од надлежниот орган на управата за работите на санитарната инспекција не добијат потврда дека продуктите што се увезуваат им одговараат на условите што за таквите прехранбени продукти се пропишани во земјата. Ако увезените прехранбени продукти или суровини не подлежат на царинење, органите на царината се должни за пристигањето на такви пратки прехранбени продукти веднаш да го известат надлежниот орган на инспекцијата.

Член 35б

За здравствениот преглед на прехранбените продукти и нивните суровини што се увезуваат, увозниците плаќаат надоместок.

Износите на надоместоците наплатени според ставот 1 на овој член се уплатуваат во корист на посебна сметка на органот на управата надлежен за работите на санитарната инспекција кој врши здравствен преглед при увозот и служат за спроведување и унапредување на службата на здравствениот надзор на границата.

Сојузниот извршен совет со овој пропис ја определува височината на надоместоците за вршење здравствени прегледи при увозот на прехранбените продукти и нивните суровини како и начинот на потрошокот на средствата остварени со вршење здравствени прегледи.“

Член 24

Во членот 36 став 1 зборовите: „се тие хигиенски исправни и дали одговараат на прописите за квалитетот“ се заменуваат со зборовите: „им одговараат на прописите за здравствената исправност“.

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи: „Сојузниот секретар за здравство и социјална политика донесува поблиски прописи за начинот на земање мостри и за постапка за вршење анализи и суперанализи на одделни видови прехранбени продукти“

Член 25

Во членот 36 став 2 зборот: „стопанските“ се заменува со зборот: „работните“, а во членот 39 став 1, членот 45 став 2, членот 46 став 1 и членот 47 став 2 зборот: „стопанската“ се заменува со зборот: „работната“.

Член 26

Во членот 37 ставот 5 се менува и гласи:

„Со прописи на надлежниот републички орган се определува во кои здравствени и други установи на територијата на републиката може да се врши испитување на здравствената исправност на прехранбените продукти.“

Член 27

Во членот 38 зборовите: „за квалитетот и исправноста“ се заменуваат со зборовите: „за здравствената исправност“

Член 28

Во членот 39 ставот 4 се менува и гласи:

„Сојузниот секретар за здравство и социјална политика ги определува здравствените и други установи во кои може да се вршат суперанализи на прехранбените продукти и на нивните суровини во поглед на здравствената исправност.“

Член 29

Во членот 41 став 1 зборовите: „стопанската организација, на установата“ и во членот 43 став 3 зборовите: „стопанската организација, установата“ се заменуваат со зборовите: „работната и друга организација“, а во членот 43 став 2 зборовите: „Стопанските организации, установите“ — со зборовите: „Работните и други организации“.

Член 30

Членот 42 се брише.

Член 31

Во членот 44 ставот 4 се брише.

Член 32

Во членот 45 ставот 3 се брише.

Член 33

По членот 45 се додава нов член 45а, кој гласи: „Овластените инспектори можат при вршење инспекциски преглед да издадат и усна наредба за извршување на определени мерки на обезбедување:

- 1) кога опасноста за здравјето или животот на луѓето бара да се преземе веднаш, без никакво одлагање определена мерка на обезбедување;
- 2) кога постои опасност од прикризање, замена или уништување на предмети или докази, ако мерката на обезбедување не се преземе без одлагање;
- 3) кога се во прашање прехранбени продукти што самостојни производители, односно лица што самостојно учествуваат во прометот, ги пуштаат во промет на пазари или други јавни места на кои е дозволена продажба на прехранбени продукти.“

Член 34

Во членот 46 став 1 зборовите: „квалитетот или дека се хигиенски неисправни или“ се заменуваат со зборовите „здравствената исправност или дека се“.

Член 35

По членот 47 се додава нов член 47а, кој гласи: „Ако за неисправен прехранбен продукт може да се претпостави дека се наоѓа во промет на пошироко подрачје, органот на управата за работи на инспекцијата кој ја утврдил неисправноста на

прехранбените продукти е должен да ги извести за тоа надлежните органи на инспекцијата на тоа подрачје.

Во случаите од ставот 1 на овој член, надлежните органи на управата за работи на инспекцијата се должни на својата територија да применат соодветна мерка на обезбедување во поглед на ист прехранбен продукт.“

Член 36

Во членот 48 став 1 по зборот: „фалсификувани“ се додаваат зборовите: „или дека во поглед на составот не им одговараат на прописите“.

Член 37

Во членот 49 ставот 2 се брише.

Член 38

Членот 50 се менува и гласи:

„Ако органот надлежен за работите на инспекцијата со прегледот на прехранбените продукти или суровините што се увезуваат утврди дека тие не им одговараат на прописите во поглед на нивната здравствена исправност, ќе го забрани нивниот увоз во земјата за какви и да било цели и ќе му нареди на увозникот неисправните прехранбени продукти да му ги стави на располагање на инспекцијата, определувајќи го и рокот во кој таа наредба мора да се изврши.“

Член 39

Во членот 51 став 1 по зборовите: „таквите прехранбени продукти“ се брише заликата, а зборовите: „а во определени случаи“ се заменуваат со зборот: „и“.

Ставот 2 се брише.

Член 40

Во членот 53 по ставот 2 се додава нов став 3 кој гласи:

„По исклучок, ако поради утврдените недостатоци постои непосредна опасност за здравјето на потрошувачите, органот на управата надлежен за работите на инспекцијата може веднаш да ја забрани употребата на оние објекти, простории односно уреди што предизвикуваат таква опасност.“

Член 41

Во членот 54 се додава нов став 2, кој гласи: „На лице кое во смисла на ставот 1 од овој член ќе биде отстрането од работа му припаѓа за време на спреченоста за работа надместок според прописите за здравственото осигурување.“

Член 42

Членот 55 се брише.

Член 43

Во членот 56 став 2, членот 57 став 3 и членот 58 став 1, зборовите: „политичко-територијална единица“ во различно членување се заменуваат со зборовите: „општествено-политичка заедница“ во соодветно членување.

Во членот 58 став 2 зборовите: „државните службеници“ се заменуваат со зборовите: „стручните лица во државните органи“

Член 44

Членот 59 се менува и гласи:

„Работна или друга организација што врши стопанска дејност ќе се казни за стопански престап со парична казна од 1,000.000 до 5,000.000 динари:

1) ако пушта во промет прехранбени продукти кои во поглед на својот состав не им одговараат на прописите, кои се штетни по здравјето или расипани (чл. 6, 9 и 10);

2) ако произведува прехранбени продукти од суровини штетни по здравјето или расипани (чл. 9 и 10);

3) ако пушта во промет фалсификувани прехранбени продукти (член 11);

4) ако за бојосување на прехранбените продукти употребува бон што се штетни по здравјето или содржат опасни штетни по здравјето или бојоса прехранбени продукти со цел за прикривање на нивната здравствена исправност (член 13);

5) ако ги конзервира прехранбените продукти со хемиски средства што не се дозволени за конзервирање на прехранбени продукти или ги конзервира прехранбените продукти со цел за прикривање на нивната здравствена неисправност (член 14);

6) ако употребува материјали за пакување што доаѓаат во непосреден допир со прехранбените продукти, кои содржат состојки штетни по здравјето (член 16);

7) ако овозможи прехранбените продукти чија употреба или преработка е дозволена само за други цели (член 46), да бидат употребени за исхрана на луѓето.

За престапот од ставот 1 на овој член покрај паричната казна ќе се изрече и заштитната мерка одземање на имотната корист, ако таа е стечена со извршениот престап.

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 100 000 динари и одговорното лице во работната или друга организација“

Член 45

По членот 59 се додава нов член 59а, кој гласи:

„Работна или друга организација ќе се казни за стопански престап со парична казна до 1,000 000 динари:

1) ако пушти во промет недеklarирани односно неточно или непотполно декларирани прехранбени продукти кои пред пуштањето во промет подлежат на задолжителна декларација, или ако пушти во промет источно декларирани прехранбени продукти што не подлежат на задолжителна декларација (чл. 13, 15, 17 и 18);

2) ако при рекламирањето, огласувањето или понудувањето на продажба на прехранбените продукти наведува податоци што не им одговараат на податоците од декларацијата или ако при рекламирањето го истакнува лекоитото дејство на прехранбениот продукт односно ако употреби слики, цртежи, знаци или изрази што потрошувачот би можеле да го доведат во заблуда во поглед на својството на прехранбените продукти (член 21),

3) ако постои претивно на наредбите односно на решенијата за примена на мерките за обезбедување во поглед на пуштањето во промет, увозот, располагањето или уништувањето на прехранбените продукти (чл. 46, 47 и 49 до 51).

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице во работната или друга организација со парична казна до 50 000 динари.“

Член 46

Во членот 60 став 1 по зборовите: „до 500.000 динари“ се става точка, а зборовите: „или со казната затвор до 30 дена или и со едната и со другата казна, доколку ова дејствие не претставува кривично дело“ се бришат.

Во ставот 2 зборот: „општествена“ се брише, по зборовите: „до 50.000 динари“ се става точка, и зборовите: „или со казната затвор до 30 дена, или и со едната и со другата казна, доколку дејствието не претставува кривично дело“ се бришат.

Член 47

Членот 61 се менува и гласи:

„Работна или друга организација ќе се казни за прекршок со парична казна до 1,000 000 динари:

1) ако за производство или за промет на прехранбени продукти употребува простории, постројки, мебел, прибор или други уреди што не им одговараат на пропишаните услови (чл. 22 и 23);

2) ако врши производство или промет на прехранбени продукти во простории чија употреба е забранета за таа цел или продава прехранбени продукти надвор од просториите и јавните места определени за продажба на прехранбени продукти спротивно на прописите за тоа (член 22а);

3) ако врши превоз на прехранбени продукти во начини кои не се обезбедува нивната хигиенска

исправност или ако специјални превозни средства и специјална амбалажа наменета за превоз односно пренос на определени прехранбени продукти употреби за друга цел (член 24);

4) ако на работното место каде што работникот доаѓа во непосреден допир со прехранбените продукти, запосли лице за кое се знае дека според членот 25 од овој закон не смее да биде запослено на такво работно место,

5) ако не врши испитување на исправноста на прехранбените продукти кога е должна за тоа, или ако за ова испитување не води евиденција на начинот определен со прописите на надлежниот орган (член 33);

6) ако не ги уништи прехранбените продукти или нивните суровини чие уништување е наредено или ако не ги онеспособи за човечка исхрана прехранбените продукти чие онеспособување е наредено (член 47).

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни за прекршок со парична казна до 50.000 динари и одговорното лице во работната или друга организација.

Член 48

Во членот 62 став 1 износот: „50.000“ се заменува со износот: „100.000“, а втората реченица во овој став се брише.

Ставот 2 се брише.

Член 49

Членот 63 се менува и гласи:

„Работна или друга организација што врши стопанска дејност или лице што е самостоен производител на прехранбени продукти или што самостојно учествува во прометот на прехранбени продукти ќе се казни за прекршок со парична казна до 100.000 динари:

1) ако при конзервирањето на прехранбените продукти употреби поголеми количини хемиски средства за конзервирање отколку што е со прописите дозволено (член 14);

2) ако материјалите за пакување, што непосредно доаѓаат во допир со прехранбените продукти, ги бојоса со бои што не се дозволени а не се ни штетни по здравјето, или ако употреби такви материјали за пакување на прехранбени продукти (член 16);

3) ако му додава на материјалот за пакување на прехранбени продукти заштитни средства што не се дозволени а не се штетни по здравјето (член 16);

4) ако не обезбеди за лицата што во производството или прометот на прехранбени продукти доаѓаат во непосреден допир со прехранбените артикли да носат посебни работни облека односно работни обувки или ако не ја спречи употребата на работните облека или обувки надвор од работните простории (член 27).

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни за прекршок со парична казна до 20.000 динари и одговорното лице во работната или друга организација.“

Член 50

Членот 64 се брише.

Член 51

Во членот 65 зборовите: „одговорното лице во стопанска или друга организација или во установа или“ се бришат.

Член 52

Членот 66 се брише.

Член 53

Во членот 67 став 3 зборовите: „народниот одбор на општината“ се заменуваат со зборовите: „општинското собрание“.

Член 54

Во членот 68-став 1 зборовите: „од 500 до 1 000“ се заменуваат со зборовите: „од 2 000“, зборовите: „до 2 000“ се заменуваат со зборовите: „од 5 000“, а зборовите: „стопанска или друга организација или во установа со самостојно финансирање“ се заме-

нуваат со зборовите: „работна или друга организација“.

Во ставот 2 зборовите: „во членот 141 од Основниот закон за прекршоците“ се заменуваат со зборовите: „во Основниот закон за прекршоците“.

Член 55

Чл. 69, 70, 71 и 72 се бришат.

Член 56

По членот 68 се додава нов член 68а, кој гласи: „Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Уредбата за спроведување на Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените продукти („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/56).“

Член 57

Се овластува Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина да го утврди пречистениот текст на Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените продукти, како и во согласност со измените и дополненијата што ги содржи овој закон да го изврши погребното усогласување на називите на органите и изразите употребени во законот.

Член 58

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

261.

Брз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА СЕМЕТО

Се прогласува Основниот закон за семето, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 11 март 1965 година и на седницата на Стопанскиот собор од 11 март 1965 година.

П. Р. бр. 199

15 март 1965 година

Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН

ЗА СЕМЕТО

І. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

За потребите на земјоделското и шумското производство работните организации можат да произведуваат, да користат за сопствени потреби и да пуштаат во промет само семе што му одговара на квалитетот и на другите услови што се определени со закон и со прописи донесени врз основа на закон.

Како семе, во смисла на овој закон, се подразбираат делови од земјоделски и шумски билки што служат за сејба и размножување и кои се означени како семе.

Член 2

Одредбите на овој закон се однесуваат на семето од: жита; индустриско, крмно, градинарско, лековито и ароматично растение; овошје; винова

лоза и цвеќе (земјоделско семе) и на семето од шумски дрвја (шумско семе).

Член 3

Земјоделското семе може да биде сортно и несортно, а шумското семе — селекционирано и нормално.

Како сортно семе се подразбираат категориите семиња од определени признаени и регистрирани сорти и хибриди.

Сето друго земјоделско семе и хибридите се сметаат како несортно семе.

Како селекционирано семе се подразбира семето од шумски дрвја добиено со контролирано крстосување на признаени елитни стебла или плус-стебла или од признаени семски плантажи.

Како нормално семе се подразбира семето добиено од признаени семски состоини.

Член 4

Квалитетот на земјоделското и шумското семе за потребите на производството се определува според чистотата, никулчавоста или виталноста, влагата, здравствената состојба и други особини на семето.

Член 5

Признавање на новосоздадени сорти земјоделско семе или на селекционирано шумско семе, како и одобрување на интродукција на земјоделско и шумско семе врши Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство на предлог од стручна комисија.

Член 6

Со производство, доработка и промет на семе можат да се занимаваат работните организации што исполнуваат определени услови.

Работните организации произведуваат семе под стручна контролна на определена стручна служба.

Семето што го произведе работните организации мора со доработка да се оспособи за пуштање во промет односно за сопствена употреба.

Забранет е прометот на недоработено земјоделско и шумско семе.

Член 7

Семе за кое не е пропишан југословенски стандард може да се пушти во промет и работните организации можат да го користат за сопствени потреби, ако одговара на пропишаниот квалитет и на другите пропишани услови.

Како промет на земјоделско и шумско семе, во смисла на овој закон, не се смета продажбата на недоработено семе на работната организација заради доработка, ако тоа семе го произвел продавачот.

Како промет на земјоделско семе, во смисла на овој закон, не се смета ниту продажбата на основно и оригинално семе кое што исклучиво ќе се употреби за понатамошно умножување на семето.

Член 8

Надзор над спроведувањето на овој закон и прописите донесени врз основа на него, како и контрола на квалитетот на семето вршат органите надлежни за работите на земјоделската односно шумарската инспекција.

II. ПРОИЗВОДСТВО И ДОРАБОТКА НА СЕМЕ

1. Производство на семе

Член 9

Со производство на семе можат да се занимаваат работните организации запишани во регистарот на производителите на семе.

Во регистарот на производителите на семе може да се запише работна организација која исполнува определени услови во поглед на објектите, опремата и стручниот кадар за производство на семе и која обезбедила стручна контрола над производ-

ството на семе по пат на своја или заедничка стручна служба или посебна научна или стручна установа, кои исполнуваат определени услови.

Член 10

Работните организации за производство на семе можат да се занимаваат со производство на семе сами или во соработка со друга работна организација или со индивидуални производители.

Член 11

Категориите на земјоделското сортно семе се:

1) основно семе (елита) произведено од признаена и регистрирана сорта семе;

2) оригинално семе произведено од основно семе;

3) семе од прва сортна репродукција произведено од оригинално семе;

4) семе од втора сортна репродукција произведено од семе од прва сортна репродукција;

5) признаено сортно (производно) семе без оглед на бројот на репродукциите, зависно од сортната чистота;

6) семе од самооплодни линии создадено со повеќегодишно контролирано самооплодување;

7) семе на прости меѓулиниски хибриди произведено со контролирано крстосување на две самооплодни линии;

8) семе на двојни хибриди од прва генерација, произведено со контролирано крстосување на два прости хибриди;

9) семе на тројни односно повеќекратни хибриди произведено со комбинација на прост хибрид и самооплодна линија.

Член 12

За производство на семе може да се употреби само здрав семски материјал.

За производство на сортно семе може да се употреби само здрав семски материјал кој ѝ одговара на една од категориите од членот 11 на овој закон.

Член 13

Со стручната контрола над производството на земјоделско сортно семе се утврдува категоријата, чистотата на сортата и здравствената состојба на семскиот посев како и присуството на плевели, а кај несортно семе — чистотата на видот и здравствената состојба на семскиот посев, како и присуството на плевели.

Со стручната контрола над производството на шумско семе се утврдуваат потеклото на семето, примената на определена метода за производство на селекционирано и нормално семе, чистотата на видот и здравствената состојба.

Стручната служба што вршела контрола над производството на земјоделско односно шумско семе издава за земјоделско семе уверение за признавањето на семски посев (уверение за апробација) а за шумско семе — уверение за потеклото (член 3 ст. 4 и 5).

Стручната контрола над производството на земјоделско и шумско семе се врши по единствена метода за определен вид семе.

2. Доработка на семе

Член 14

Со доработка на семе можат да се занимаваат работните организации запишани во регистарот на доработувачите на семе.

Во регистарот на доработувачите на семе можат да се запишат работни организации што имаат стручен кадар и опрема за вршење доработка на семе.

Член 15

Со доработка семето се оспособува за пуштање во промет односно за сопствена употреба.

Како доработка се подразбира сушењето, пречистувањето, сортирањето, обеззаразувањето, паку-

вањето, пломбирањето, сместувањето и чувањето на семе и др., а кај шумско семе — и трусењето.

Семето што ќе се употреби за сопствена употреба не мора да биде пакувано ниту пломбирано.

3. Квалитет на семето

Член 16

Квалитетот на семето мора да се утврди пред пуштањето во промет.

Член 17

Семето мора да им одговара на пропишаните норми за квалитетот.

По исклучок од одредбата на ставот 1 на овој член, сојузниот секретар за земјоделство и шумарство може за текуштата година да пропише да можат одделни видови семе да отстапат од пропишаните норми за квалитетот, ако нема доволно семе што му одговара на пропишаниот квалитет.

Член 18

Квалитетот на семето го утврдуваат работните организации што го доработиле семето или определени стручни служби од името на тие организации, ако за тоа имаат потребна опрема и стручен кадар

4. Признавање на новосоздадени сорти

Член 19

Стручната комисија од членот 5 на овој закон ја формира сојузниот секретар за земјоделство и шумарство.

На новосоздадена сорта семе која се разликува од познатите сорти семиња ѝ се признава својството на новосоздадена сорта семе.

Странска сорта семе може, со одобрение, да се воведува заради испитување на производните својства во еколошките услови на нашата земја (интродукција).

На признаена новосоздадена сорта семе односно хибрид ѝ се одзема својството на сортно семе, а на странска сорта односно хибрид за кои е одобрена интродукција — својството на сортно семе, ако престане да ги исполнува условите за сортно семе.

Член 20

Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство донесува решение за признавање новосоздадена сорта земјоделско семе или селектирано шумско семе, води регистар на новосоздадените сорти семе, одобрува интродукција на странски сорти семе, води евиденција за тие сорти, објавува во „Службен лист на СФРЈ“ список на сортите семе што се запишани односно бришани од регистарот на новосоздадените сорти семе и список на сортите семе чија интродукција е одобрена односно кои се бришани од евиденцијата за одобрената интродукција.

Решението за признавање новосоздадена сорта семе од ставот 1 на овој член има својство на признавање авторско право според Законот за авторското право („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/57).

Авторските права се определуваат со договор помеѓу создавачот на новосоздадената сорта и работната организација што ја користи таа сорта.

III. ПРОМЕТ НА СЕМЕ

Член 21

Со промет на семе можат да се занимаваат работните организации кои според одредбите на овој закон имаат право да произведуваат или доработуваат семе (чл. 9 и 14).

Другите организации можат да се занимаваат со промет на семе на мало, и тоа исклучиво во оригинално пакување на доработувачот.

Организациите од ст. 1 и 2 на овој член мораат да ги исполнуваат и општите услови за занимавање со трговска дејност.

Член 22

Во промет може да се пушта земјоделско семе од една сорта и вид односно од еден вид селектирано или нормално шумско семе, како и дозволена мешаница на разни сорти и видови земјоделско семе

Забранет е прометот на несортно семе односно шумско семе што не е селектирано или нормално.

Сојузниот секретар за земјоделство и шумарство може по исклучок, да дозволи пуштање во промет на одделни видови несортно семе односно одделни видови шумско семе што не е селектирано или нормално, ако нема доволно од тој вид сортно семе односно селектирано или нормално шумско семе.

Член 23

Семето што се пушта во промет мора да биде пакувано и пломбирано, освен семето во кесичиња до 250 g, а на амбалажата и коп фактурата мора да има пропишана декларација.

Како сортно односно селектирано не смее да се декларира семе што не е признаено како такво

Со републички закон може да се определи да не мора семето од кртоли да биде пакувано ниту пломбирано.

Член 24

Пакувањето и пломбирањето на семето го врши работната организација што го пушта семето во промет.

Член 25

Семето мора да му одговара на квалитетот означен во декларацијата.

Декларирањето на семето го врши работната организација што го пушта семето во промет.

За податоците означени во декларацијата се одговорни, и тоа:

1) за чистотата на сортата и за нејзиното потекло односно за потеклото на шумското семе — производителот на семето односно производителот и доработувачот ако семето го пуштил во промет доработувачот;

2) за другите квалитетни својства — работната организација што го пуштила семето во промет.

Член 26

Со увоз и извоз на семе можат да се занимаваат работните организации кои според одредбите на овој закон имаат право да се занимаваат со промет на семе (член 21).

Организациите од ставот 1 на овој член мораат да ги исполнуваат и општите услови за вршење надворешнотрговска дејност.

Член 27

Може да се увезува само сортно семе што ги исполнува условите пропишани за пуштање во внатрешен промет и што е снабдено со сертификат издаден од овластена установа на земјата извозница.

За квалитетот на увезеното семе одговара увозникот.

Член 28

Семето што се увезува мора да биде снабдено со сертификат од определена установа за испитување на квалитетот на семето.

Уставите од ставот 1 на овој член ги определува сојузниот секретар за земјоделство и шумарство.

Член 29

Забранет е извозот на недоработено семе, освен семето произведено по барање на странски купувач и од негов изворен материјал.

Член 30

Одредбите од овој закон за пакувањето, пломбирањето и декларирањето на семе (член 23) и одредбите од чл. 26 до 29 на овој закон не се одне-

суваат на семето што научните установи и установите за земјоделска, шумска или семска контрола го примаат или го праќаат за опитни цели или заради истражување.

IV. НАДЗОР И КОНТРОЛА НА КВАЛИТЕТОТ НА СЕМЕТО

Член 31

Надзор над спроведувањето на овој закон и на прописите донесени врз основа на него и контрола на квалитетот на семето вршат во поглед на земјоделското семе органите надлежни за работите на земјоделската инспекција, а во поглед на шумското семе — органите надлежни за работите на шумарската инспекција.

Член 32

Земјоделскиот односно шумарскиот инспектор покрај овластувањата што ги има според општите прописи за органите надлежни за работите на земјоделската односно шумарската инспекција, е овластен и:

1) да врши преглед на семето што се наоѓа кај работните организации што се занимаваат со производство, доработка, промет, увоз, извоз или провоз на семе, како и кај работните организации, други правни лица и граѓани, што користат семе во земјоделското односно шумското производство;

2) да прегледува дали определени стручни служби во вршењето на стручната контрола применуваат единствени методи;

3) да прегледува земјиште, објекти, опрема, деловни книги и документи на работните организации што се занимаваат со производство, доработка или промет на семе;

4) да зема мостри на семе од складови, превозни средства и од други места и да ѝ ги доставува на определена установа на анализа;

5) да нареди отстранување на неисправностите во поглед на квалитетот и другите услови што треба да ги исполнува семето, ако е тоа можно;

6) да нареди измена на декларацијата ако се утврди дека семето не е од деклариран квалитет, но дека му одговара на пропишаниот квалитет;

7) да го забрани пуштањето во промет односно употребата на семе, ако со анализа се утврди дека тоа не му одговара на пропишаниот квалитет;

8) да го запре извршувањето на незаконити дејствија;

9) да нареди во итните случаи во кои би настала штета по општиот интерес привремени мерки за спречување на штетата;

10) да собира податоци и известувања од одговорни лица, сведоци, вештаци и други лица, кога е тоа потребно;

11) да презема и други мерки и дејствија, за кои е овластен со посебни прописи.

Работните организации, други правни лица и граѓани, што користат семе за земјоделско односно шумско производство, можат да бараат земјоделскиот односно шумарскиот инспектор да земе мостри на семе заради доставување до овластената установа на анализа.

Работните организации, други правни лица и граѓани, чија работа подлежи на надзор на земјоделскиот односно шумарскиот инспектор се должни да му овозможат вршење надзор и да му ја укажуваат потребната помош.

Член 33

Кога земјоделскиот односно шумарскиот инспектор при вршењето на надзор ќе утврди дека прописот или мерката не е никако или не е правилно применета, тој со решение ќе нареди утврдената неправилност да се отстрани во определен рок ако е тоа можно, односно ќе изрече управна мерка ако е овластен за тоа.

Жалбата против решението од ставот 1 на овој член не го задржува извршувањето на решението.

Земјоделскиот односно шумарскиот инспектор против чие решение е изјавена жалба може, на образложено барање на жалителот, да го одложи извршувањето на решението ако со тоа извршување би се предизвикала штета која тешко би можела да се поправи.

Член 34

Анализата на семе ја вршат определени работни организации што имаат пропишана опрема и стручен кадар за вршење анализа на семе.

Со анализа на семето задолжително се контролираат здравствената состојба, чистотата, пикулчавоста или виталноста, влажноста и апсолутната тежина.

Анализата на семето се врши по единствена метода.

Член 35

Трошоците на определена работна организација за анализа на семето по барање на земјоделскиот односно шумарскиот инспектор, ги поднесува:

1) работната организација, друго правно лице односно граѓанин чие е семето — ако со анализата се утврди дека семето не е од декларираниот квалитет или дека не исполнува други пропишани услови;

2) органот надлежен за работите на земјоделската односно шумарската инспекција — ако со анализата се утврди дека семето е од декларираниот квалитет.

Трошоците од ставот 1 на овој член претходно ги поднесува органот на чие барање е вршена анализата.

Ако органот на инспекцијата ги доставил мострите на анализа по барање на работна организација, друго правно лице или граѓанин, трошоците на анализата ги поднесува работната организација, другото правно лице односно граѓанинот.

Член 36

Ако земјоделскиот односно шумарскиот инспектор смета дека со повредата на прописот е сторен прекршок, стопански престап или кривично дело, тој е должен без одлагања да поднесе барање за поведување прекршочна постапка односно пријава до јавното обвинителство за поведување постапка поради стопански престап односно кривично дело.

Органот на кој му е поднесено барање за поведување прекршочна постапка односно органот на кој му е поднесена пријава за поведување постапка поради стопански престап или кривично дело е должен за резултатот на постапката да го извести органот чиј инспектор го поднесол барањето односно пријавата за поведување на постапката.

Против решението за прекршокот жалба може да изјави и органот чиј инспектор го поднесол барањето за поведување постапка.

Член 37

Ако органот надлежен за работите на земјоделската односно шумарската инспекција од потесна општествено-политичка заедница не извршил некоја од работите од својата надлежност, таа работа може да ја изврши сојузниот орган надлежен за работите на земјоделската односно шумарската инспекција на трошок на органот што бил должен да ја изврши таа работа.

V. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 38

Со парична казна до 5,000.000 динари ќе се казни: за стопански престап работна организација или друго правно лице:

1) ако пушти во промет или користи за сопствени потреби како сортно односно селекционирано семе, што не е како такво признаено (чл. 5 и 20);

2) ако пушти во промет или користи за сопствени потреби семе кое не му одговара на пропишаниот квалитет или на други пропишани услови (член 7 став 1 и член 17);

3) ако се занимава со производство на семе, а не е запишана во регистарот на производителите на семе (член 9);

4) ако се занимава со доработка на семе, а не е запишана во регистарот на доработувачите на семе (член 14);

5) ако се занимава со промет, увоз или извоз на семе, а не ги исполнува пропишаните услови (чл. 21 и 26),

6) ако пушти во промет несортно семе или шумско семе што не е селекционирано или нормално, кога тоа не е дозволено, или мешаница на семиња која не е дозволена (член 22);

7) ако како сортно односно селекционирано декларира семе што не е признаено како такво (член 23 став 2);

8) ако пушти во промет семе што не му одговара на квалитетот означен во декларацијата (член 25);

9) ако увезе семе што не ги исполнува условите за пуштање во внатрешен промет, или без сертификат (член 27);

10) ако извезува семе што не е снабдено со сертификат или што не е доработено, кога тоа не е дозволено (чл. 28 и 29).

За стопанскиот престап од ставот 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 100.000 динари одговорното лице во работната организација или во другото правно лице.

Член 39

Со парична казна до 3.000.000 динари ќе се казни за стопански престап работна организација или друго правно лице:

1) ако пушти во промет или користи за сопствени потреби семе што не е доработено (член 7 став 2);

2) ако пушти во промет семе чиј квалитет не е утврден (член 16);

3) ако пушти во промет семе што не е пакувано и пломбирано, или е без пропишана декларација кога тоа не е дозволено (член 23).

За стопанскиот престап од ставот 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 75.000 динари одговорното лице во работната организација или во другото правно лице.

Член 40

Со парична казна до 1.000.000 динари ќе се казни за прекршок работна организација или друго правно лице:

1) ако за производство на семе употреби семски материјал кој не им одговара на условите од членот 12 на овој закон;

2) ако не врши стручна контрола над производството на семе по единствена метода (член 13);

3) ако неовластено издаде сертификат за семе кое се извезува (член 28);

4) ако како определена установа не ја врши анализата на семе по единствена метода (член 34);

5) ако на земјоделскиот односно шумарскиот инспектор не му овозможи вршење надзор или не му ги даде потребните податоци (член 32 став 3).

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се казни со парична казна до 30.000 динари одговорното лице во работната организација или во другото правно лице.

Член 41

Со парична казна до 300.000 динари ќе се казни за прекршок граѓанин ако стори некое од дејствјата од чл. 39 и 40 на овој закон.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 42

Се овластува сојузниот секретар за земјоделство и шумарство да донесе поблиски прописи за образецот на уверение за признавање семски посев од-

носно на уверение за потеклото на шумско семе и за единствените методи за вршење стручна контрола (член 13), за нормите на квалитетот за одделни видови семе (член 17), за методот и постапката за признавање новосоздадена сорта семе и новосоздадено селекционирано шумско семе (член 20), за дозволените мешаници на земјоделско семе (член 22), за начинот на пакување и пломбирање на семе и за податоците што мора да ги содржи декларацијата (член 23), за образецот на сертификат за семе што се извезува (член 28), за начинот на земање и доставување мостри на семе на анализа (член 32) и за единствената метода за вршење анализа на семе (член 34).

Член 43

Работните организации што се занимаваат со производство, доработка, промет, увоз и извоз на семе се должни во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да го приспособат своето работење кон одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него, во противно, го губат правото да се занимаваат со овие дејности.

Член 44

Семето произведено според Законот за прометот на семенската стока може да биде во промет една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 45

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат:

1) Законот за промет на семенската стока („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/54 и 52/61);

2) одделот II на членот 10 од Уредбата за пренесување работите во надлежност на сојузните и републичките органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/58, 18/59 и 9/61);

3) Одлуката за пренесување работите од Комисијата за признавање сорти на семиња на Сојузот на селско-стопанските комори на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/54);

4) Правилникот за организација и работење на Комисијата за признавање сорти семиња при Министерството на поделството на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 11/48).

Член 46

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

262.

Врз основа на членот 217 став 1 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ

Се прогласува Основниот закон за водите, што го усвои Сојузната скупштина на седницата на Сојузниот собор од 11 март 1965 година и на седницата на Стопанскиот собор од 11 март 1965 година.

П. Р. бр. 227
15 март 1965 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Сојузната скупштина,
Едвард Кардељ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Водите како општествена сопственост се добро од општ интерес и служат за задоволување на општите и поединечните потреби.

Член 2

Употребата, искористувањето и заштитата на водата и одбраната од водите се вршат според одредбите на овој закон.

За изградба и реконструкција на водостопански објекти и постројки, како и на други објекти и постројки што можат да предизвикаат промени во режимот на водите, мораат, покрај условите определени со општите прописи за изградбата на инвестициони објекти, да бидат исполнети и условите утврдени со овој закон.

Член 3

Одредбите од овој закон се однесуваат на текушките, изворските, подземните и стоечките води.

Одредбите од овој закон се однесуваат и на водите на крајбрежното море, ако со посебен сојузен закон не е определено поинаку.

Член 4

Природните водотеци, природните езера, природните извори, крајбрежното море, јавните бунари и јавните чешми се добро во општа употреба.

На водите од ставот 1 на овој член може врз основа на закон да им се определи посебна намена или да им се ограничи употребата.

Член 5

Вештачките водотоци, вештачките езера и други вештачки објекти за собирање вода, со објектите и постројките што им припаѓаат, се основни средства на водостопанските и други работни организации, што ги изградиле или по друг основ се здобиле со нив.

Другите организации, граѓански правни лица и граѓани можат средствата од ставот 1 на овој член и водите што со нив се зафатени да ги искористуваат односно употребуваат под условите определени со закон и со прописи донесени врз основа на закон, како и под условите утврдени со општиот акт на организацијата чии основни средства се тие донесен во согласност со закон.

Употребата и искористувањето на вештачките водотеци, вештачките езера, други вештачки објекти за собирање вода и припадните објекти и постројки се врши во согласност со нивната природа и намена, а врз основа на планот за употреба и искористување на тие објекти.

Член 6

На водите зафатени од вештачки објекти, постројки и други направи што не се основни средства на работни организации, има право за користење односно право на сопственост оној што тие објекти, постројки односно направи ги изградил или на друг начин се здобил со нив.

Член 7

Одржувањето и развојот на единствениот режим на водите на определен слив или дел од слив се регулираат со долгорочен план за одржување и развој на режимот на водите на тој слив односно дел од слив (водостопанска основа).

Водостопанските основи се остваруваат во согласност со насоките утврдени со општествениот план.

Општествено-политичките заедници меѓусебно соработуваат при изработката и донесувањето на водостопанската основа за сливот или дел од сливот кој се наоѓа на територијата од две или повеќе општествено-политички заедници.

Член 8

За употребата и искористувањето на водите за стопански, комунални и други посебни цели потребна е водостопанска дозвола која се издава во согласност со водостопанската основа.

Член 9

Заради заштита од штетното дејство на водите, заради употреба и искористување на водите и заради заштита на водите, се изградуваат водостопански објекти и постројки.

Како водостопански објекти и постројки, во смисла на овој закон, се сметаат објектите и постројките:

1) за заштита од поплави, за регулација на реки, за уредување на реки за пловидба, за уредување на порои и за заштита на земјиште од ерозија (заштитни објекти и постројки);

2) за одводнување и наводнување на земјиште (мелиорациони објекти и постројки);

3) за употреба и искористување на вода, за снабдување со вода и за пречистување загадени води (посебни водостопански објекти и постројки).

Член 10

Водостопанските објекти и постројки се изградуваат во согласност со општиот интерес, а на начин кој обезбедува единствен режим на водите и поврзан со хидросистемот на определено подрачје (водно подрачје).

Член 11

Општествено-политичките заедници се грижат за одржувањето, реконструкцијата и изградбата на заштитните објекти и постројки.

Одржувањето, реконструкцијата и изградбата на заштитни објекти и постројки општествено-политичката заедница може да ѝ ги довери на водостопанска или друга работна организација врз основата на склучен договор.

Член 12

Општествено-политичките заедници се грижат и за изградбата и реконструкцијата на мелиорациони и посебни водостопански објекти и постројки кога е со закон односно со одлука на собранieto на општината или околијата тоа определено.

Изградените мелиорациони и посебни водостопански објекти и постројки општествено-политичката заедница ѝ ги предава како основни средства на водостопанска или друга работна организација врз основа на склучен договор.

Член 13

Водостопанските и други организации, граѓански правни лица и граѓани вршат одржување, реконструкција и изградба на мелиорациони и посебни водостопански објекти и постројки за свои потреби и за вршење услуги на други организации, граѓански правни лица и на граѓани.

Водостопанските и други организации, граѓански правни лица и граѓани можат да вршат одржување, реконструкција и изградба на заштитни објекти и постројки кои првенствено им служат на нив.

Член 14

Средствата за финансирање на работите од чл. 11 и 12 на овој закон ги обезбедува, по правило, општествено-политичката заедница од своите општи приходи и од средствата што заинтересираните организации ќе ги издвојат од своите средства со кои слободно располагаат.

Во републиката се основа фонд на водите за финансирање на работите од чл. 11 и 12 на овој закон чие изведување е предвидено со закон на републиката.

Приходи на фондот на водите се водниот придонес определен со овој закон и други приходи што ќе ги определи републиката од своите општи приходи.

Член 15

Работите од членот 13 на овој закон водостопанските и други организации ги финансираат од

сопствени средства, кредити и дотации, а граѓанските правни лица и граѓаните — од сопствени средства.

Со договорот склучен помеѓу водостопанската или друга организација и фондот на водите може да се предвиди одржувањето, реконструкцијата и изградбата на заштитни објекти и постројки од членот 13 став 2 на овој закон да се финансираат делумно или во целина од средствата на фондот на водите.

Член 16

За вршење услуги со свои мелиорациони и посебни водостопански објекти и постројки водостопанските и други работни организации наплатуваат надоместок од корисниците на тие услуги.

Средствата добиени од надоместоците служат за покривање на трошоците за искористување и финансирање, одржување, реконструкција и изградба на објектите и постројките од ставот 1 на овој член.

Член 17

Искористувањето, одржувањето и реконструкцијата на мрежата на водотеките и водостопанските објекти и постројки на определено подрачје освен водостопанските објекти и постројки што се основни средства на работни и други организации или се во сопственост на граѓански правни лица или граѓани, ги вршат посебни работни организации (водостопански организации).

Општите прописи за стопанските организации се применуваат и на водостопанските организации, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 18

Водостопанските организации се основаат како водостопански претпријатија, водни заедници, водни задруги и други слични работни организации.

Дејноста што ја вршат водостопанските организации е од посебен општествен интерес.

При управувањето со определени работи на водостопански организации од посебен општествен интерес учествуваат, согласно со законот, и заинтересираните граѓани и претставници на заинтересираните организации и на општествената заедница.

Член 19

Водостопанска организација може да се основа за подрачје кое, со мрежата на природните и вештачките водотеци и со водостопанските објекти и постројки на него, сочинува природна, хидрографска и економска целина (водно подрачје) и обезбедува економски услови за самостојно работење на таа организација.

Водостопанската организација се основа, по правило, за едно водно подрачје.

Водостопанска организација може да се основа за две или повеќе водни подрачја, како и за дел на водно подрачје, ако се исполнети условите од ставот 1 на овој член.

Со актот за основање на водостопанска организација се определува, покрај другото, и подрачјето за кое се основа организацијата.

Со закон на републиката можат да се пропишат посебни услови за определување на подрачјата за кои може да се основа водостопанска организација и да се определи кој може да основе водостопанска организација за одделни подрачја.

Член 20

Со закон на републиката може да се предвиди обврска за задружување на земјоделците што работат со свои средства за работа, како и нивна доброволна или задолжителна соработка со водостопанска организација, земјоделска задруга или друга стопанска организација заради изведување мелиорациони работи, подобро искористување на мелиорационото земјиште, искористување на водите и заштита од штетното дејство на водите.

Член 21

Искористувањето и изградбата на водостопанските објекти и постројки што служат за снабдување на граѓани со вода за пиење, за санитарни

потреби, за комунални потреби, за потребите на народната одбрана и за искористување на лековити води, имаат првенство пред изградбата и искористувањето на други водостопански објекти и постројки.

Редот на првенство за изградба и искористување на други водостопански објекти и постројки се утврдува со водостопанските основи, во согласност со општествените планови.

Член 22

Работите на изградба на нови или реконструкција на постојните водостопански објекти и постројки, како и на други објекти и постројки што можат да предизвикаат промени во природниот или вештачки воспоставениот режим на водите, не можат да се изведуваат пред да се прибави водостопанска согласност, согласност од органот на управата надлежен за работите на санитарната инспекција, како и согласност од други заинтересирани органи, ако е тоа предвидено со посебни прописи.

Член 23

Усогласувањето на изведбата на водостопански објекти и постројки и други работи и усогласувањето на употребата и користењето на водите како и други мерки — со режимот на водите, го вршат органите на управата надлежни за водостопанството, по претходно прибавено мислење од заинтересираните органи и организации (од областа на здравството, индустријата, сообраќајот и др.).

Ако органот на управата надлежен за водостопанството не го усвои мислењето од заинтересираниот орган или организација, тој е должен да го известат за тоа.

Органот односно организацијата чие мислење не е усвоено може да бара за спорната работа да одлучи собранieto на општината односно надлежниот извршен совет.

Член 24

Издавањето на водостопанска согласност и водостопанска дозвола мора да биде во согласност со меѓународните обврски на Југославија.

Член 25

Со закон можат да се определат водите и водните подрачја на кои изградбата на водостопански објекти и постројки и искористувањето на земјиштето може од посебни воени, научни, културни, здравствени, стопански или туристички причини да се врши само под определени услови и на определен начин, односно на кои не можат да се градат водостопански објекти и постројки.

Член 26

Заради искористување, одржување, реконструкција и изградба на водостопански објекти и постројки, како и заради употреба и искористување на водите, можат на земјиштето, согласно со законот, да се установуваат службености и други ограничувања на правото на сопственост и правото за користење.

Член 27

За водите, водостопанските објекти и постројки, како и за други објекти и постројки што се од значење за режимот на водите, се води катастар на водите и на водостопанските објекти и постројки. Издадените водостопански согласности и водостопански дозволи се запишуваат во водната книга. Водната книга и катастарот на водите и на водостопанските објекти и постројки се јавни книги.

Член 28

Надзор над извршувањето на одредбите од овој закон и на прописите донесени врз основа на овој закон вршат органите на водостопанската инспекција.

Вршењето на водостопанската инспекција не ја исклучува работата на другите инспекции според посебни сојузни прописи (санитарни, градежни, сообраќајни и др.).

II. ВОДНИ ПОДРАЧЈА И ВОДОСТОПАНСКА ОСНОВА

Член 29

Заради обезбедување единствен режим на водите републиките ги определуваат водните подрачја.

Член 30

Водното подрачје опфаќа подрачје на еден или повеќе сливови, нивни делови или одделни потези на сливови, кои сочинуваат природна хидрографска и економска целина

За сливовите што се простираат на територијата од две или повеќе републики, тие републики можат спогодбено да определат едно водно подрачје.

Член 31

Водостопанска основа е долгорочен план за одржување и развој на режимот на водите на едно или повеќе водни подрачја.

Во водостопанската основа се прикажува особено постојаната состојба на режимот на водите и на водостопанските објекти и постројки на определено подрачје и се определуваат основните елементи и услови на режимот на водите со кои се обезбедуваат најповолни и најцелесообразни технички и економски решенија за заштитата од штетното дејство на водите, за заштита на водите и за искористување и употреба на водите на тоа подрачје за определено време.

Член 32

Водостопанската основа ја донесува, согласно со законот, собранieto на републиката или собранieto на општината на чија територија е водното подрачје за кое се донесува водостопанската основа.

Со закон на републиката се утврдува постапката за донесување на водостопанската основа во која ќе се обезбеди учеството на сите заинтересирани органи, организации и граѓани во донесувањето на водостопанската основа.

Член 33

Водостопанската основа за водно подрачје на кое е слив или дел од слив кој се простира на територијата од две или повеќе републики ја донесуваат спогодбено тие републики.

Кога републиките ќе постигнат спогодба за донесување на водостопанската основа и за искористување на водите може да се донесе посебен сојузен закон ако е регулирањето на определени односи во согласност со правата и должностите на федерацијата и со интересите на општествената заедница како целина, а трајните услови за извршување на спогодбата го бараат тоа.

Член 34

Водостопанската основа за водно подрачје на кое е слив или дел од слив а кое се простира преку државната граница се донесува во согласност со меѓународните обврски на Југославија.

Водостопанската основа од ставот 1 на овој член ја донесува републиката, по претходно прибавено мислење од Сојузниот извршен совет за тоа дали се исполнети условите во поглед на извршувањето на меѓународните обврски и правата на федерацијата.

Член 35

Заради обезбедување на правата и должностите на федерацијата во поглед на одбраната на земјата, другите права во работите од интерес за целата земја и во поглед на меѓународните односи, со сојузен закон можат да се пропишат услови и мерки што се задолжителни при изработката и донесувањето на водостопанските основи.

III. ВОДОСТОПАНСКА СОГЛАСНОСТ

Член 36

Одобрение за изградба на водостопански објекти и постројки, како и за изградба на објекти и постројки кои можат привремено, повремено или трајно да предизвикаат промена во природниот или вештачки воспоставениот режим на водите, може да се издаде само ако е претходно прибавена водостопанска согласност и согласност од органот на управата надлежен за работите на санитарната инспекција.

Водостопанската согласност се издава во согласност со водостопанската основа

Член 37

Водостопанската согласност ја издава републичкиот орган на управата надлежен за водостопанството.

Со закон на републиката може да се определат за определени објекти и постројки или видови објекти и постројки водостопанската согласност да ја издава општинскиот орган на управата надлежен за водостопанството.

Водостопанската согласност за изградбата на објекти и постројки кои можат да имаат влијание врз режимот и квалитетот на водите на друга република се дава со претходна согласност од собранieto на таа друга република односно органот што ќе го определи тоа собрание.

Водостопанската согласност за изградба на објекти и постројки на слив пресечен со државната граница се дава со претходна согласност од сојузниот орган на управата надлежен за водостопанството.

Член 38

Водостопанската согласност престанува да важи ако во рокот определен со републички закон не се започне со изградбата на објектот односно постројката за која е издадена.

IV. УПОТРЕБА И ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ВОДИТЕ

Член 39

Заради обезбедување на режимот на водите и задоволување на општите потреби утврдени со водостопанската основа, за употреба и искористување на водите во природните водотеци и природните објекти за собирање вода потребна е водостопанска дозвола.

Со водостопанската дозвола се определуваат намената, начинот и условите за употреба односно искористување на водите.

Член 40

Искористувањето на водите за пловидба и рибарство се врши без водостопанска дозвола, во согласност со важечките прописи за пловидбата односно рибарството.

Член 41

За употреба и искористување на водите во природните водотеци и природните објекти за собирање вода не е потребна водостопанска дозвола, кога тие води се употребуваат односно се искористуваат за пиење, капење, перење и напојување добиток, како и за залевање бавчи, спорт, рекреација и други лични потреби — ако со тоа не се загрозува режимот на водите или не им се ограничува односно не им се оневозможува употребата или искористувањето на водата на други лица на кои им е издадена водостопанска дозвола.

Со закон на републиката можат да се определат услови за употреба и искористување на водите без водостопанска дозвола во смисла на ставот 1 од овој член и да се пропише во кои други случаи водата во природните водотеци и природните објекти за собирање вода може да се употребува односно да се искористува без водостопанска дозвола.

Член 42

Употребата и искористувањето на водите за пиење, лековитите, термалните и минералните води се врши според посебни закони.

Член 43

Водата во вештачките водотеци и вештачките објекти за собирање вода се употребува и се искористува на начинот и под условите определени со водостопанската согласност што е издадена за изградба на тие објекти и со водостопанската дозвола за нивната употреба и за употреба односно искористување на водите во тие објекти.

Член 44

Водостопанската дозвола се издава во согласност со водостопанската основа која важи за водното подрачје на кое ќе се врши употребата или искористувањето на водите за кои се бара дозвола, како и во согласност со водостопанската согласност издадена за изградба на водостопанските објекти или постројки што се потребни за таа употреба односно искористување на водите.

Органот на управата надлежен за водостопанството е должен да издаде водостопанска дозвола, ако водостопанските објекти односно постројки од ставот 1 на овој член се изградени на начинот и под условите утврдени во водостопанската согласност.

Ако претходно прибавување на водостопанска согласност не е задолжително, водостопанска дозвола може да се издаде само ако со употребата односно со искористувањето на водите не би се предизвикале такви промени во режимот на водите кои би ја довеле во прашање можноста за употреба односно искористување на водите за задоволување на потребите од членот 21 на овој закон или употребата односно искористувањето на водите од страна на работната организација на која порано ѝ е издадена водостопанска дозвола односно ако издадената водостопанска дозвола на граѓанин би ја довела во прашање употребата и искористувањето на водите на друг граѓанин на кој порано му е издадена водостопанска дозвола.

Член 45

Водостопанската дозвола ја издава републичкиот орган на управата надлежен за водостопанството.

Со закон на републиката може по исклучок да се определи за определена употреба или искористување на водите водостопанската дозвола да ја издава општинскиот орган на управата надлежен за водостопанството.

Водостопанската дозвола за употреба или искористување на водите што може да има влијание врз режимот на водите надвор од границата на републиката чиј орган ја издава дозволата, се издава по претходно прибавена согласност од собранието на другата заинтересирана република односно органот што ќе го определи тоа собрание.

Водостопанската дозвола за употреба или искористување на водите на водно подрачје што опфаќа слив пресечен со државната граница, ја издава републичкиот орган на управата надлежен за водостопанството по претходно прибавена согласност од сојузниот орган на управата надлежен за водостопанството.

Член 46

Ако повеќе организации или лица бараат водостопанска дозвола, а поради ограничената количина на водата не можат да се задоволат потребите на сите баратели, при издавањето на водостопанската дозвола ќе се води сметка за првенството од членот 21 на овој закон.

Член 47

Водостопанската дозвола може да се издаде за определено или неопределено време.

Правото на употреба или искористување на водите здобиено врз основа на водостопанска дозвола не може да се пренесува без согласност од органот што ја издал дозволата.

Член 48

Правото на употреба или искористување на водите здобиено врз основа на водостопанска дозвола престанува:

1) кога ќе истече рокот на траењето на дозволата;

2) кога корисникот ќе се откаже од правата од дозволата;

3) кога правото не се врши без оправдани причини подолго од рокот определен со законот на републиката.

Решението за утврдување на престанокот на правата од точ. 2 и 3 на ставот 1 од овој член го донесува органот што ја издал водостопанската дозвола.

Член 49

Ако корисникот употребува или искористува вода на начинот или за цели противни на водостопанската дозвола, органот на управата што му ја издал дозволата е должен да го предупреди за тоа и да му определи рок во кој е должен употребата и искористувањето на водите да ги усогласи со водостопанската дозвола.

Ако корисникот во определениот рок не ја усогласи употребата односно искористувањето на водите со водостопанската дозвола, органот на управата ќе донесе решение за укинување на дозволата.

Органот од ставот 1 на овој член со решение ќе ја укине издадената дозвола или привремено ќе го запре вршењето на правата според таа дозвола ако поради виша сила или со вина на корисникот на дозволата се изменат условите под кои е дадена дозволата така што понатамошното вршење на тоа право да ги доведува во опасност животите или здравјето на луѓето или ако поради измена или дополнување на водостопанската основа издадената дозвола не е повеќе во согласност со водостопанската основа.

Член 50

Ако настџи недостиг на вода во толкава мера што да не можат да се задоволат сите потреби на корисниците на водите на определено подрачје, на одделни корисници може привремено да им се ограничи или запре употребата односно искористувањето на водите, водејќи сметка за првенството од членот 21 на овој закон.

V. ЗАШТИТА И ОДБРАНА ОД ПОПЛАВИ

Член 51

Заради спречување на штетното дејство од поплавите води се преземаат превентивни мерки, се врши изградба на објекти и се изведуваат работи за заштита од поплави (изградба на насипи, акумулации и ретензии, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија и др) и се преземаат определени мерки за одбрана од поплава.

Член 52

Мерките и работите потребни за одбрана од поплави на определено подрачје се утврдуваат со планот за одбрана од поплави.

Планот за одбрана од поплави го донесува републичкиот извршен совет односно собранието на општината.

Со закон на републиката ќе се пропишат обврски на работните организации и граѓаните при одбраната од поплави и постапка за донесување и извршување на плановите за одбрана од поплави, а може и да се определи за одделни подрачја на територијата на републиката планот за одбрана од поплави да го донесува општинското собрание.

Ако подрачјето за кое треба да се донесе план за одбрана од поплави се наоѓа на територијата од две или повеќе републики, планот за одбрана од

поплави на тоа подрачје го донесуваат спогодбено извршните совети на тие републики.

Сојузниот извршен совет може да определи за одделни подрачја плановите за одбрана од поплави да се донесуваат со негова претходна согласност, односно со согласност од органите што ќе ги определи тој.

Член 53

Планот за одбрана од поплави содржи особено: мерки што мораат да се преземат пред и во случај на опасност од поплави, податоци за опремата и материјалот што мораат да се приготват, распоред на должностите, одговорност и овластувања во поглед на преземањето на определени дејствија во врска со одбраната од поплави и сл.

Со планот за одбрана од поплави може да се предвиди во одбраната да учествуваат единици на Југословенската народна армија, граѓани и работни организации кога ќе настапи опасност од поплава во таков обем што со расположивите средства и работници да не може да се обезбеди одбрана од поплавата.

Планот за одбрана од поплави во поглед на учеството на единиците на Југословенската народна армија и употребата на нејзините средства се донесува во согласност со државниот секретар за народна одбрана.

Во одбраната од поплава граѓаните учествуваат со лична работа, опрема и превозни средства, а работните организации со своја опрема, материјал и потребни средства.

Учеството на граѓаните и работните организации во одбраната од поплава според ставот 4 од овој член се определува со наредба што ја издава органот определен со планот за одбрана од поплави.

Член 54

Ако мерките предвидени со планот за одбрана од поплави не се доволни за отстранување на непосредната опасност од поплава, органот определен со тој план може, согласно со законот, да нареди и други мерки неопходни за сузбивање на таквата опасност.

Во случајот од ставот 1 на овој член може да се определи и задолжително учество на граѓаните и работните организации во одбраната од поплава, чие учество не е предвидено со планот за одбрана од поплави.

Член 55

За учеството во одбрана од поплави (член 53 став 2 и член 54 став 2) на работните организации им припаѓа надоместок во височина на ефективните трошоци, а на граѓаните — во височина на ефективните трошоци и неостварени личен доход.

Со закон на републиката ќе се определи која општествено-политичка заедница е должна да го плати надоместокот од ставот 1 на овој член, како и постапка за утврдување на височината на тој надоместок.

Член 56

За извршувањето на плановите за одбрана од поплави се грижат органите на управата надлежни за водостопанството на подрачјето за кое е донесен планот.

Член 57

За време на траењето на опасноста од поплави органот определен со планот за одбрана од поплави е должен за сите појави и мерки што ги презема на своето подрачје, а кои се од значење за одбраната на другите подрачја од поплава, да ги известува надлежните органи за одбрана од поплави на тие подрачја.

На известувањата од ставот 1 на овој член сите служби за врска се должни да им дадат приоритет.

VI. ЗАШТИТА НА ВОДИТЕ

Член 58

Заштита на водите се презема заради спречување да се внесуваат во водите опасни и штетни материји во количини кои можат да предизвикаат неповолни промени на особините на водите.

Член 59

Материите во количини кои можат да ги доведат во опасност животите и здравјето на луѓето, рибите и добитокот (опасни материји) не смеат да се внесуваат во водите.

Сојузниот секретар за здравство и социјална политика ќе пропише кои материји се сметаат за опасни во смисла на ставот 1 од овој член.

Заради спречување на внесувањето во водите на материји од ставот 1 на овој член органот на управата надлежен за работите на санитарната инспекција може да нареди заштитни мерки според посебни прописи.

Член 60

Заради спречување на внесувањето во водите на материји кои можат да предизвикаат промена на физичките, хемиските или биолошките особини на водите (штетни материји) во мера која може да ја ограничи или оневозможи нивната употреба и искористување, републичкиот орган на управата надлежен за водостопанството ги определува следните заштитни мерки:

- 1) ограничување на испуштањето на загадени води;
- 2) забрана на испуштањето на загадени води;
- 3) изградба на објекти и уреди за ублажување на загаденоста или за пречистување на загадените води.

Со закон на републиката може да се пропише заштитните мерки од ставот 1 на овој член за одделни подрачја да ги определува собранието на општината.

Ако мерките од ставот 1 на овој член треба да се преземат во поглед на води за кои се заинтересирани две или повеќе републики, одлуката за определување на тие мерки спогодбено ја донесуваат органите определени со законите на тие републики.

Сојузниот орган на управата надлежен за водостопанството може да определи на водните подрачја на кои е слив или дел од слив пресечен со државната граница да се преземат заштитните мерки од ставот 1 на овој член.

Член 61

Заради заштита на водите на определено подрачје заинтересираните органи, организации и граѓани можат да му предложат на републичкиот орган на управата надлежен за водостопанството да донесе решение за определување на заштитните мерки од членот 60 на овој закон.

Член 62

Мерките за ограничување на испуштањето на загадените води ќе се изречат спрема корисниците на водите кои во водотечите или објектите за собирање вода испуштаат загадени води во таква количина или од таков степен на загаденост што тоа да ја доведува во опасност употребата и искористувањето на водите воопшто или на други корисници им ја оневозможува нивната употреба односно искористување.

Мерката за ограничување на испуштањето на загадените води може да се однесува на времето на испуштањето и на количината на испуштањето на загадена вода, како и на одделни материји што ги содржат таквите води.

Ако со мерката за ограничување на испуштањето на загадените води не би се обезбедил квалитет на водите кој овозможува употреба и искористување на тие води, ќе се изрече мерката забрана

на испуштањето на загадените води односно ќе се нареди изградба на објекти и уреди за пречистување на загадените води.

Член 63

Водостопанска согласност за изградба на објекти и постројки што испуштаат загадени води нема да се издаде ако со инвестиционата програма не е предвидена изградба на уреди за пречистување на водите.

По исклучок од одредбата на ставот 1 на овој член, со закон на републиката можат да се определат водните подрачја на кои издавањето на водостопанска согласност не мора да се обуслови со изградба на уреди за пречистување води, ако загаденоста на водата би се предизвикала само на тоа подрачје.

Член 64

Сојузните и републичките органи на хидрометеоролошката служба се должни да обезбедат постојано и систематско набљудување и испитување на квантитативните и квалитативните промени на водите.

Органите од ставот 1 на овој член се должни на органите на управата надлежни за водостопанството и на други заинтересирани органи и организации да им ги ставаат на располагање резултатите од набљудувањето и испитувањето на промените на водите, како и прогнозите на времето и на промените на водите.

Старешината на сојузниот орган на управата надлежен за водостопанството ќе ги пропише, на предлог од Сојузниот хидрометеоролошки завод, видовите и начинот за набљудување и испитување на водите во смисла на ставот 1 од овој член.

ВП. ОГРАНИЧУВАЊА НА ПРАВАТА НА КОРИСНИЦИТЕ ОДНОСНО СОПСТВЕНИЦИТЕ НА ЗЕМЈИШТА ЗАРАДИ ИЗГРАДБА НА ВОДОСТОПАНСКИ ОБЈЕКТИ И КОРИСТЕЊЕ НА ВОДИТЕ

Член 65

Корисниците односно сопствениците на земјишта се должни да им допуштат премин преку земјиште на лица што се овластени да премеруваат, снимаат, проектираат или обележуваат земјиште или води за потребите на изградбата на водостопански објекти и постројки, како и на лица што изведуваат работи на изградба, реконструкција и одржување на тие објекти и постројки, или искористуваат такви објекти и постројки.

Корисниците односно сопствениците на земјишта имаат право на надоместок на штетата што им е нанесена со работите од ставот 1 на овој член.

Надоместокот од ставот 2 на овој член се утврдува според прописите за експропријацијата.

Член 66

За изградба на заштитни објекти и постројки може од коритата и од бреговите на водите, како и од друго земјиште, да се вади песок, чакал и камен.

Со закон на републиката можат да се пропишат услови под кои вадењето на материјалите од ставот 1 на овој член може да се врши без надоместок на противредноста.

Одредбата од ставот 1 на овој член не се однесува на земјиштата што ги користат претпријатија за експлоатација на минерални сировини, на дворите, градините и земјиштата под градежи и други објекти, како и на другите градежни земјишта во градовите и во градските населби.

Корисниците односно сопствениците на земјиштата имаат право на надоместок на штетата предизвикана со вадењето на материјалот од ставот 1 на овој член.

Надоместоците од ставот 4 на овој член се утврдуваат според прописите за експропријацијата.

Ако со работите од ставот 1 на овој член би се нанесла поголема штета, оневозможило или во зна-

чителна мера отежнало понатамошното користење на земјиштето, ќе се поведе постапка за експропријација на тоа земјиште.

Предлог за поведување постапка за експропријација може да поднесе инвеститорот од чие име и за чија сметка се вади песокот, чакалот и каменот или корисникот односно сопственикот на земјиштето за кого се вади тој материјал.

Член 67

Ако прашањето за одведување вода од едно земјиште или за доведување вода на тоа земјиште не може да се реши на друг поповолен или поекономичен начин, може, со надоместок, во корист на тоа земјиште да се устрои право на службеност за одведување односно доведување вода преку други земјишта.

Службеностите од ставот 1 на овој член се устануваат со договор.

Ако заинтересираните странки не постигнат спогодба за устанување службеност, или за височината на надоместокот на штетата поради устанување службеност, ќе се применат прописите за експропријацијата.

Член 68

Корисниците односно сопствениците на земјишта не можат на штега на соседните земјишта да го менуваат правецот или јачината на водата што природно отекува, преку нивните земјишта или низ нивните земјишта (подземни води).

VIII. ВОДЕН ПРИДОНЕС

Член 69

Работните и други организации, граѓански правни лица и граѓани плаќаат воден придонес за употреба и искористување на водите за определени стопански или комунални цели или поради испуштање на загадени води.

По исклучок од одредбата на ставот 1 на овој член, со републички прописи донесени во согласност со Основниот закон за придонесите и даноците на граѓаните и со Основниот закон за финансирање на општествено-политичките заедници можат наместо водниот придонес од граѓаните што плаќаат придонес од личниот доход од земјоделска дејност со зголемување на тој придонес да се остваруваат средства за целите за кои се користи водниот придонес.

Ослободувањата односно олесненијата од плаќање воден придонес за организациите, граѓанските правни лица и граѓаните од ставот 1 на овој член можат да се вршат во согласност со основите и мерилата утврдени со закон на републиката.

Член 70

Воден придонес се плаќа посебно за искористена или употребена вода, а посебно за испуштена загадена вода.

Член 71

Воден придонес за искористена или употребена вода плаќаат работните и други организации што вршат електростопанска, друга индустриска, рударска, комунална и занаетчиска дејност, а граѓански правни лица и граѓани — што вршат занаетчиски и други слични стопански дејности (влачарници, воденици и сл.).

Работните организации што вршат комунална дејност не плаќаат воден придонес за водата што им ја испорачуваат на работните и други организации, на граѓанските правни лица и на граѓаните од ставот 1 на овој член, ако тие работни организации, граѓански правни лица и граѓани се должни непосредно да плаќаат воден придонес за испорачана вода.

Член 72

Воден придонес за испуштена загадена вода и во природни или вештачки водотеци или за други

објекти за собирање вода плаќаат работните организации, граѓанските правни лица и граѓаните што испуштаат загадена вода во вршењето на стопанската дејност.

Работните организации што вршат комунална дејност не плаќаат воден придонес од ставот 1 на овој член за одведување на загадени води.

Член 73

Основица за пресметување и плаќање на водниот придонес од членот 71 на овој закон е:

1) за искористена или употребена вода во електростопанската дејност — количината на kWh произведена електрична енергија;

2) за искористена или употребена вода во другите дејности од членот 71 на овој закон — количината во m³ на искористена или употребена вода.

Основица за пресметување и плаќање на водниот придонес од членот 72 на овој закон е количината во m³ на испуштена или загадена вода и степенот на нејзината загаденост.

Член 74

Височината на водниот придонес ја пропишува републиката.

Републиката ја определува височината на водниот придонес по единица на мера еднакво за сите организации, граѓански правни лица и граѓани што вршат дејност од иста стопанска област односно гранка, водејќи сметка за тоа водниот придонес да им биде примерен на нивните стопански можности и потреби и на долгорочните планови за заштита од штетното дејство на водите и за заштита на водите, со тоа што со приходот од водниот придонес да се обезбедат средства најмалку во износот потребен за редовно и инвестиционо одржување на постојните заштитни објекти и постројки на територијата на републиката.

Заради обезбедување еднакви услови за стопанисување на работните организации и работните луѓе во работењето и распределбата на општествениот производ, републиките меѓусебно соработуваат при определувањето на височината на водниот придонес.

Сојузниот орган на управата надлежен за водостопанството дава иницијатива за соработка на соодветните републички органи на управата при изработката на предлози за определување на височината на водниот придонес.

Височината на водниот придонес се пропишува пред почетокот на годината за која треба да се плаќа.

Член 75

Обврските за плаќање на водниот придонес се утврдуваат според прописите за утврдување на височината на тој придонес, што важеле на 1 јануари онаа година за која се утврдени тие обврски.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од овој член, височината на водниот придонес може да се намали во текот на годината за која е определена.

Член 76

Средствата остварени со приходот од водниот придонес се употребуваат првенствено за редовно и инвестиционо одржување на постојните заштитни објекти и постројки и за одбрана од поплави, освен објектите за уредување на реки за пловидба.

Член 77

Водниот придонес е приход на републичкиот фонд на водите.

Наплатата на водниот придонес се врши согласно со прописите за наплата на придонесите на општествено-политичката заедница.

Со закон на републиката ќе се пропише организацијата и управувањето со фондот на водите, кои права и обврски пренесуваат републиките врз фондот на водите во поглед на финансирањето, одржувањето, реконструкцијата и изградбата на

водостопански објекти и постројки како и поблиските одредби за начинот за наплата на водниот придонес.

IX. ОДРЖУВАЊЕ, ИСКОРИСТУВАЊЕ, ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ОБЈЕКТИТЕ И ПОСТРОЈКИТЕ

Член 78

Одржување и искористување на мрежата на водотеците, како и одржување, искористување, изградба и реконструкција на водостопанските објекти и постројки на определено подрачје, вршат водостопанските организации.

Член 79

Предмет на работењето на водостопанска организација е:

1) вршење водостопанска услужна дејност (снабдување со вода, одржување, пречистување на загадени води и др.);

2) одржување, реконструкција и изградба на водостопански објекти и постројки;

3) изработка на инвестициона програма, инвестициона техничка документација за водостопански објекти и постројки и водостопански основи;

4) вршење истражувачки и студиски работи во водостопанството.

Водостопанската организација може работи од својата основна и споредна дејност да врши и за потребите на други организации ако има расположиви капацитети и ако тоа не е на штета на нејзината основна дејност на подрачјето за кое е основана.

Член 80

Како основни средства на водостопанската организација, покрај предметите што ги сочинуваат основните средства според општите прописи за средствата на стопанските организации, се сметаат и вештачките водотеци (каналите), вештачките езера и други вештачки објекти за собирање вода, со објектите што им припаѓаат, како и заштитните водостопански објекти што ги изградила водостопанската организација со сопствени средства или со средства добиени по пат на кредити или кои ѝ се пренесени како основно средство.

Со закон на републиката може да се определи како основни средства на водостопанската организација да можат да се сметаат и одделни делови на природни водотеци кои со регулационите и други работи го изгубиле тој карактер.

Член 81

Водостопанската организација врши амортизација на водостопанските објекти и постројки и на другите основни средства според општите прописи за амортизација на основните средства на стопанските организации.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од овој член водостопанската организација не врши амортизација на водостопанските објекти кои со одржувањето се обновуваат.

Сојузниот извршен совет ќе ги определи видовете на водостопанските објекти од ставот 2 на овој член.

Член 82

Водостопанската организација е должна редовно да го врши текуштото инвестиционо одржување на водостопанските објекти и постројки на подрачјето за кое е основана; да обезбеди стручно и грижливо техничко ракување со тие објекти и постројки, како и правилно функционирање на тие објекти, во согласност со нивната природа и намена.

Член 83

Водостопанската организација чии основни средства се вештачки водотеци или вештачки објекти за собирање вода, е должна во согласност со нивната природа и намена, под еднакви услови и

согласно со законот да им овозможи нивно користење на сите организации, граѓански правни лица и граѓани.

Со закон на републиката ќе се пропише во кои случаи и под кои услови водостопанската организација може на одделни корисници на вода привремено да им го ограничи или ускрати користењето на вода од нејзините вештачки водотеци односно вештачки објекти за собирање вода.

Член 84

Со договор склучен помеѓу органот што ќе го определи општествено-политичката заедница и водостопанската организација се утврдуваат износите на средствата што општествено-политичката заедница ѝ ги обезбедува на водостопанската организација за одржување и финансирање на заштитните објекти и постројки, како и обврските на водостопанската организација во поглед на обемот, видот квалитетот и начинот за одржување и искористување на тие објекти и постројки.

Со договорот од ставот 1 на овој член на водостопанската организација задолжително ѝ се обезбедуваат средства за редовно одржување на заштитните објекти и постројки што ѝ се предадени на управување.

Член 85

Средствата за одржување и финансирање на мелиорационите и посебните водостопански објекти и постројки што сочинуваат основни средства на водостопанската организација, водостопанската организација ги обезбедува од приходите што ќе ги оствари во вршењето на својата дејност.

Член 86

Во вкупниот приход на водостопанската организација влегуваат: наплатениот износ на надоместокот од членот 87 на овој закон, приходот остварен со искористувањето на земјиштата и други приходи што ќе ги оствари во вршењето на својата дејност.

Член 87

Корисниците на мелиорациони и посебни водостопански објекти и постројки ѝ плаќаат за нивното користење надоместок на водостопанската или друга работна организација чии основни средства се тие објекти и постројки, сразмерно со трошоците на водостопанската односно друга работна организација што таа ги има за тие објекти и постројки, односно сразмерно со користа што корисниците ја имаат од тие објекти и постројки.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се плаќа посебно за:

- 1) одводнување на земјиште;
- 2) наводнување на земјиште;
- 3) заштита на земјиште од ерозија;
- 4) снабдување со вода;
- 5) одведување на отпадочни води;
- 6) пречистување на загадени води;
- 7) пловидба.

Член 88

Надоместок за одводнување на земјиште плаќаат сите корисници и сопственици на земјиште на мелиорационото подрачје кои непосредно или посредно се користат со одводнувањето.

Со закон на републиката ќе се определи кое подрачје се смета за мелиорационо подрачје во смисла на ставот 1 од овој член.

Надоместокот од ставот 1 на овој член не се плаќа за површините под трстици и мочуришта и други површини определени со закон на републиката.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се пресметува и се плаќа за земјоделските и шумските земјишта според катастарскиот приход или единица на површина, а за градежните земјишта — по единица на површина.

При утврдувањето на надоместокот за одведување на градежни земјишта се зема предвид и вред-

носта на имотот што се штити од одвишни води, а за одводнување на земјоделски и шумски земјишта може да се земе предвид и положбата на земјиштето во мелиорационото подрачје.

Член 89

Надоместок за наводнување на земјиште плаќаат сите корисници и сопственици на земјиште за кое е обезбедено доведување на вода за наводнување.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се пресметува и се плаќа по 1 m³ вода, по единица на површина на земјиште, или по единица на површина на земјиште и според видот на културата на земјиштето.

Член 90

Надоместок за заштита на земјиште од ерозија плаќаат сите сопственици односно корисници на земјиштата што се штитат со противерозионите мерки и работи.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се пресметува и се плаќа по единица на површина на земјиштата што се штитат со противерозионите мерки и работи.

Член 91

Надоместок за снабдување со вода плаќаат сите корисници на вода што ги снабдува со вода водостопанската организација.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се плаќа по 1 m³ испорачана вода.

Член 92

Надоместок за одведување на отпадочни води плаќаат сите корисници на објектите и постројките на водостопанската организација за одведување на нивните отпадочни води во природни водотеци или објекти за собирање вода.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се пресметува и се плаќа по 1 m³ определена отпадочна вода и според степенот на загаденоста на водата.

Член 93

Надоместок за пречистување на загадени води плаќаат сите корисници на води чии загадени води ги пречистува водостопанската организација со свои уреди.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се пресметува и се плаќа по 1 m³ загадена вода и според степенот на загаденоста на таа вода.

Член 94

Надоместок за пловидба на пловни канали што се основно средство на водостопанска организација плаќаат сите корисници односно сопственици на пловила кога пловат по тие канали.

Надоместокот од ставот 1 на овој член се пресметува и се плаќа по тон/km тежина на пловилото и товарот.

Член 95

Водостопанската организација е должна височината на надоместокот од членот 87 став 2 на овој закон да ја утврди и да им ја соопшти на вообичен начин на корисниците на услугите до 30 ноември текушата година за наредната година.

Со закон на републиката ќе се пропишат начинот и условите за утврдување на надоместоците од ставот 1 на овој член.

Член 96

Надоместокот од членот 87 на овој закон може да се опфати со контролата на цените.

Член 97

Со закон на републиката може да се определи наплатата на надоместокот за одводнување и наводнување и за заштита на земјиште од ерозија од индивидуални земјоделски производители да ја врши, за сметка на водостопанската организација,

општинскиот орган на управата надлежен за финансииите на начинот пропишен за наплата на да-ноциите.

Член 98

Работните и други организации можат, согласно со закон, а врз основа на склучен договор да ѝ дадат на водостопанската организација средства за одржување, функционирање, реконструкција и изградба на водостопанските објекти и постројки за нивните потреби.

Член 99

Ако други работни организации вршат работи од членот 79 на овој закон, одредбите од овој закон ќе се применуваат во поглед на вршењето на тие работни организации.

X. ВОДНА КНИГА И КАТАСТАР НА ВОДИТЕ И НА ВОДОСТОПАНСКИТЕ ОБЈЕКТИ И ПОСТРОЈКИ

Член 100

Органите на управата надлежни за водостопанството се должни сите водостопански согласности и водостопански дозволи издадени или за чие издавање деле своја согласност да ги регистрираат во водната книга.

Член 101

Водната книга се состои од уписник, збирка на исправи и техничка документација.

Член 102

Републичкиот орган на управата надлежен за водостопанството е должен да води катастар на водите и водостопанските објекти и постројки.

Со закон на републиката може да се определи за определени води и водостопански објекти и постројки катастарот да го води општинскиот орган на управата надлежен за водостопанство.

Катастарот на водите на водостопанските објекти и постројки содржи особено: топографски, хидрографски, хидролошки, технички и стопански податоци како и податоци за квалитетот потребни за утврдување состојбата на водите и можноста за нивна употреба и искористување; технички податоци за водостопанските објекти и постројки, и податоци за буварите, рачните помпи и другите направи за употреба и искористување на водите за чија изградба и употреба не е потребна водостопанска согласност и водостопанска дозвола.

XI. ВОДОСТОПАНСКА ИНСПЕКЦИЈА

1. Организација

Член 103

Водостопанска инспекција вршат републичките органи на водостопанската инспекција, ако со закон на републиката не е определено поинаку.

Член 104

Работите од својата надлежност органите на водостопанската инспекција ги вршат преку водостопанските инспектори.

Водостопанските инспектори ги вршат, од името на органот водостопанската инспекција, самостојно и без посебно овластување, работите на непосреден надзор, донесуваат решенија и преземаат други мерки предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на него.

Член 105

Водостопански инспектори можат да бидат само лица што ја имаат пропишаната стручна спрема и ги исполнуваат другите пропишани услови. Прописите за стручната спрема на водостопанските инспектори и за другите услови што мораат да ги исполнуваат тие ги донесува старешината на сејузниот орган на управата надлежен за водосто-

панството, во согласност со сојузниот секретар за труд.

Член 106

При вршењето на својата должност водостопанскиот инспектор мора да има посебна легитимација со која се утврдува неговото својство на инспектор, а што ја издава органот надлежен за неговото назначување.

2. Надлежност и постапка

Член 107

Органите на водостопанската инспекција вршат надзор над изградбата на водостопански објекти и постројки и над изведувањето на водостопански и други работи, над работата на водостопанска и друга работна организација што вршат водостопанска услужна дејност, како и над употребата, искористувањето и испуштањето на отпадочни и загадени води од страна на работни и други организации, граѓански правни лица и граѓани кои врз основа на водостопанска дозвола употребуваат и искористуваат вода.

Член 108

Во вршењето на надзор водостопанскиот инспектор е овластен:

1) да врши преглед на сите водостопански работи, објекти и постројки и на сите други работи што можат да предизвикаат квалитативни или квантитативни промени во природниот или вештачки воспоставениот режим на водите;

2) да ги прегледа водостопанските основи, дозволи и согласности, планот за одбрана од поплави, водната книга, катастарот на водите и водостопанските објекти и постројки, плановите и програмите на водостопанските организации, деловните книги и други документи, ако е тоа потребно заради контрола на применувањето на овој закон и на другите прописи за водите;

3) да врши преглед на употребата и начинот на искористувањето на водостопанските објекти и постројки заради утврдување дали се во согласност со издадените водостопански согласности и водостопанските дозволи;

4) во рамките на надлежноста на органот од чие име врши преглед да нареди отстранување на недостатоците утврдени при вршењето на надзор;

5) да нареди привремено запирање на изведувањето на работите или употребата и искористувањето на водите, ако тие се вршат противно на издадената водостопанска согласност односно водостопанска дозвола или без водостопанска согласност односно водостопанска дозвола — кога изведувањето на такви работи или употребата и искористувањето на водите може да се врши само врз основа на водостопанска согласност односно водостопанска дозвола;

6) да собира податоци и известувања од одговорни лица, сведоци, вештаци и други лица, кога е тоа потребно;

7) да презема и други мерки и дејствија за кои е овластен со посебни прописи.

Организациите, граѓанските правни лица и граѓаните чија работа подлежи на надзор на водостопанските инспектори, се должни да им го овозможат вршењето на надзор и да им даваат потребни податоци.

Член 109

Ако при вршењето на надзор утврди дека водостопанска или друга работна организација, граѓанско правно лице или граѓанин не се придржувал кон прописите, водостопанскиот инспектор писмено ќе ги констатира најдените неправилности и недостатоци и ќе нареди со решение кои мерки за нивно отстранување мораат да се преземат, определувајќи ги и роковите за нивното спроведување.

Водостопанските инспектори се должни решението што ќе го донесат според ставот 1 на овој

член да му го достават на општинскиот орган на управата надлежен за работите на водостопанството.

Општината може да бара надлежниот орган на водостопанската инспекција да изврши контрола на извршувањето односно на неизвршувањето на пропишаните или наредените мерки.

Член 110

Ако утврди недостатоци или неправилности од ставот 1 на членот 109 на овој закон во водостопанска или друга работна организација, водостопанскиот инспектор е должен за тоа да го извести работничкиот совет на водостопанската односно соодветниот орган на друга работна организација и да му укаже и на несовесната работа на одделни раководители на организацијата.

Работничкиот совет односно соодветниот орган на друга работна организација е должен да го разгледа известувањето на водостопанскиот инспектор и за својот заклучок да го извести органот на водостопанската инспекција.

Член 111

Жалбата против решението на водостопанскиот инспектор не го задржува извршувањето на решението.

Водостопанскиот инспектор што го донесол решението може, на образложено барање од жалителот, да го одложи извршувањето на решението до завршување на жалбената постапка

Член 112

Водостопанскиот инспектор одговара за дисциплински престап:

1) ако утврдените неправилности во смисла на членот 109 од овој закон не ги констатира писмено и не донесе решение за отстранување на тие неправилности;

2) ако против одговорното лице на водостопанска и друга работна организација кое не ќе постапи по неговото решение не поднесе пријава за прекршокот предвиден со овој закон.

Член 113

Ако водостопанска или друга работна организација, граѓанско правно лице или граѓанин во одредениот рок не ги изврши мерките определени со решението од членот 109 на овој закон, органот на водостопанската инспекција може извршувањето на тие мерки да ѝ го довери на друга работна организација на трошок на водостопанската или друга работна организација, граѓанското правно лице односно граѓанинот кој бил должен да ги изврши определените мерки.

Трошоците од ставот 1 на овој член претходно ги поднесува органот што извршувањето на мерките ѝ го доверил на работната организација.

Член 114

Сојузниот орган на управата надлежен за водостопанството има право:

1) да дава задолжителни инструкции за работа на органите на водостопанската инспекција;

2) да бара од органите на водостопанската инспекција да извршат определени работи, што спаѓаат во надлежност на инспекцијата;

3) да изврши одделни работи од надлежноста на водостопанската инспекција, ако надлежниот орган на водостопанската инспекција не ја изврши таа работа благовремено или во предвидениот рок;

4) да бара од органите на водостопанската инспекција да му достават во одредениот рок извештај за работата;

5) да врши надзор над примената на одредбите од овој закон со кои определени работи се ставени во надлежност на федерацијата.

XII КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 115

Со парична казна до 10,000.000 динари ќе се казни за стопански престап работна или друга организација или друго правно лице:

1) ако употребува или искористува води без водостопанска дозвола или противно на водостопанската дозвола (чл. 8 и 39);

2) ако врши изградба на нови или реконструкција на постојните водостопански објекти и постројки и други објекти кои можат да предизвикаат промени на природниот или вештачки воспоставениот режим на водата пред да прибави водостопанска согласност или противно на водостопанската согласност (член 22);

3) ако не учествува во одбраната од поплави кога е тоа наредено (чл. 53 и 54 став 2);

4) ако внесува во води опасни материи во количини кои можат да го доведат во опасност животот и здравјето на луѓето (член 59 став 1);

5) ако внесува во вода штетни материи противно на наредената мерка (член 60 став 1).

За кои и да е од дејствијата од ставот 1 на овој член ќе се казни за стопански престап со парична казна до 100.000 динари и одговорното лице во работната или друга организација или во друго правно лице

Член 116

Со парична казна до 5,000.000 динари ќе се казни за стопански престап работна или друга организација или друго правно лице:

1) ако употребува или искористува вештачки водотеци, вештачки езера и други вештачки објекти за собирање вода, како и објекти и постројки што им припаѓаат, противно на нивната природа, намената и планот за употреба и искористување на водостопанските објекти и постројки (член 5 став 2);

2) ако употребува или искористува вода противно на ограничувањето или запирањето на употребата или искористувањето на водата (член 50);

3) ако не го врши редовно текуштото и инвестиционото одржување на водостопанските објекти и постројки на подрачјето за кое е основано, или не обезбеди стручно и грижливо техничко ракување со тие објекти и постројки односно правилно функционирање на тие објекти и постројки во согласност со нивната природа и намена (член 82);

4) ако не ги одржува или не ги користи заштитните објекти и постројки во согласност со договорот склучен со општествено-политичката заедница (член 84);

5) ако не го утврди надоместокот од членот 87 став 2 на овој закон најдоцна до 30 ноември текушата година за наредната година (член 95).

За кое и да е од дејствијата од ставот 1 на овој член ќе се казни за стопански престап со парична казна до 70 000 динари и одговорното лице во работната или друга организација или во друго правно лице

Член 117

Со парична казна до 1,000.000 динари ќе се казни за прекршок работна или друга организација или друго правно лице:

1) ако го пренесува врз друг правото на употреба или искористување на води здобиено врз основа на водостопанска дозвола без согласност од органот што истата ја издал (член 47 став 2);

2) ако не дозволи вадење на песок, чакал или камен од своето земјиште за изградба на заштитните објекти и постројки од членот 9 став 2 точка 1 на овој закон (член 66 став 1);

3) ако на штета на соседните земјишта го менува правецот или јачината на водата што природно отекнува преку нејзино земјиште (член 68).

За кое и да е од дејствијата од ставот 1 на овој член ќе се казни за прекршок со парична

казна до 50.000 динари и одговорното лице во работната или друга организација или во друго правно лице.

Член 118

Со парична казна до 500 000 динари ќе се казни за прекршок работна или друга организација или друго правно лице:

1) ако преку земјиштето што го користи не им допушти премин на лица што се овластени да премежуваат, спимаат, проектираат или обелсжуваат земјиште или води за потребите на изградбата на водостопански објекти и постројки или на лица што вршат изградба, реконструкција или одржување на тие објекти и постројки или ги искористуваат нив (член 65 став 1),

2) ако не им овозможи на сите лица користење на вештачките водотеци или вештачките објекти за собирање вода во согласност со нивната природа и намена и под еднакви услови (член 83 став 1).

За кое и да е од дејствијата од ставот 1 на овој член ќе се казни за прекршок со парична казна до 30.000 динари и одговорното лице во работната или друга организација или во друго правно лице.

Член 119

Со парична казна до 200 000 динари ќе се казни за прекршок граѓанин ако стори некое од дејствијата од членот 115 став 1 и членот 116 став 1 точ. 1 и 2 на овој закон.

Член 120

Со парична казна до 100.000 динари ќе се казни за прекршок граѓанин ако стори некое од дејствијата од членот 117 став 1 и членот 118 став 1 точка 1 на овој закон.

XIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 121

Постојните водостопански и други работни организации што вршат услужни водостопански дејности се должни до 1 јули 1965 година да го усогласат своето работење со одредбите од овој закон.

Ако постојна водостопанска или друга работна организација не го усогласи своето работење со одредбите од овој закон во рокот од ставот 1 на овој член, надлежниот општински орган со своје решение ќе ѝ го забрани вршењето на понатамошната дејност определена со овој закон.

Член 122

Со пропис на републиката ќе се определи на кои постојни објекти мораат да се изградат уреди за пречистување на загадени води и ќе се определи рокот за таа изградба, водејќи сметка за интензитетот на загадувањето и за потребните инвестициони средства.

За изградба на уреди за пречистување на загадени води на индустриските и рударските објекти изградени до денот на влегувањето во сила на овој закон можат, по исклучок од членот 76 на овој закон, да се употребат средствата на водниот придонес.

Член 123

До донесувањето на водостопанската основа во смисла на овој закон, водостопански согласности и водостопански дозволи можат да се издават и врз основа на постојната документација.

Член 124

Ненаплатениот воден придонес што е обложен според досегашните прописи, ќе се наплати според тие прописи.

Член 125

Средствата на надоместокот што според Одлуката за надоместоците што индустриските и рударските стопански организации ги плаќаат за употребата или користењето на водата во 1963 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/63) и врз основа на членот 51 од Законот за стопанско-планските мерки во 1964 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/63, 31/64 и 42/64) се уплатени а до денот на влегувањето во сила на овој закон не се потрошени, се пренесуваат со денот на влегувањето во сила на овој закон на посебна сметка на републиката за финансирање на водостопанството до основањето на фондот на водите.

Средствата на надоместокот од ставот 1 на овој член што до денот на влегувањето во сила на овој закон не се уплатени, ќе се уплатуваат по влегувањето во сила на овој закон на посебна сметка на републиката за финансирање на водостопанството.

Средствата од ст. 1 и 2 на овој член републиките можат да ги користат за намените определени со овој закон, ако за тие намени обезбедат најмалку 20% од износот што сакаат да го користат.

Член 126

Се овластува Сојузниот извршен совет да донесе прописи за начинот на пописот и проценката на вредноста на водостопанските објекти и другите основни средства на водостопанските организации, кои до денот на влегувањето во сила на овој закон не се попишани и проценети според важечките прописи.

Член 127

Водостопанските согласности по кои не започнало градење до денот на влегувањето во сила на овој закон треба да се усогласат со одредбите од овој закон.

Ако од денот на издавањето на водостопанската согласност од ставот 1 на овој член до денот на влегувањето во сила на овој закон измениле повеќе од две години, водостопанската согласност престанува да важи.

Член 128

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат одредбите од чл. 36 до 41, 46, 49 и 50 од основниот закон за искористувањето на селскостопанското земјиште („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 43/59 и 53/62), Општата уредба за водните заедници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 6/52), и одредбите од другите прописи што се во спротивност со одредбите од овој закон.

Правилникот за имотот и употребата на имотот на водните заедници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/52) и Правилникот за определување водниот придонес („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/52) престануваат да важат со донесувањето на републичките прописи а најдоцна на 31 декември 1965 година.

Член 129

Одредбите од овој закон за водниот придонес и за надоместоците што ги плаќаат корисниците на водостопанските објекти и постројки ќе се применуваат од 1 април 1965 година.

Член 130

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

263.

Врз основа на членот 9 став 1 од Законот за Сојузниот буџет за 1965 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65), во врска со членот 52 точка 6 од Законот за сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 11/65), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВАТА РАСПОРЕДЕНИ ВО СОЈУЗНИОТ БУЏЕТ ЗА 1965 ГОДИНА ЗА РАБОТА НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ И КОМУНАЛНИ И СТАНБЕНИ ПРАШАЊА

1. Средствата распоредени во посебниот дел на сојузниот буџет за 1965 година — раздел 42, позиција 398, за работа на Сојузниот завод за урбанизам и комунални и станбени прашања, како самостоен сојузен орган на управата, а непотрошени до 18 март 1965 година ќе се користат и понатаму за дејностите што ги врши Сојузниот завод за урбанизам и комунални и станбени прашања кој во смисла на членот 43 од Законот за сојузните органи на управата ја продолжува работата како установа под истиот назив, со седиште во Белград и со предмет на работењето утврден со Уредбата за Сојузниот завод за урбанизам и комунални и станбени прашања („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/57).

Обврските на Сојузниот завод за урбанизам и комунални и станбени прашања настанати во 1965 година а ненамирени до 18 март 1965 година, ќе се намират од непотрошените средства од ставот 1 на оваа точка.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 46
26 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

264.

Врз основа на членот 52 точ. 1 до 5 од Законот за сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 11/65), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЧЛЕНОТ 52 ТОЧ. 1 ДО 5 ОД ЗАКОНОТ ЗА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА

1. Сојузниот секретаријат за индустрија, Сојузниот секретаријат за трговија, Сојузниот секретаријат за општи стопански работи, Сојузната комисија за водостопанство и Комисијата за медицински и научни истражувања, престануваат да работат на 1 април 1965 година како самостојни сојузни органи на управата.

Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија почнува со работа на 1 април 1965 година.

Сојузниот секретаријат за законодавство и организација продолжува да работи како Секретаријат за законодавство и организација, а Сојузниот секретаријат за буџет и организација на управата — како Секретаријат за сојузен буџет и општи работи — од 1 април 1965 година.

Сојузните органи на управата и организациите врз кои со Законот за сојузните органи на управата се пренесени определени работи од делокругот на досегашниот Сојузен секретаријат за буџет и организација на управата, ќе ги преземат тие работи со денот 1 април 1965 година.

Органите што престануваат да работат како самостојни сојузни органи на управата ќе му ги предадат несвршените предмети по посебен список на органот во чиј делокруг спаѓаат работите на кои се однесуваат несвршените предмети.

2. Средствата распоредени во посебниот дел на сојузниот буџет за 1965 година за работа на сојузните органи на управата што се укинати со Законот за сојузните органи на управата, кои не се потрошени до 31 март 1965 година се пренесуваат, и тоа:

1) средствата распоредени во разделот 8 и во разделот 9 од главата 2 — на Секретаријатот за законодавство и организација;

2) средствата распоредени во разделот 13 од главата 1 — на Секретаријатот за сојузен буџет и општи работи;

3) средствата распоредени во разделот 9 од главата 1 и во разделите 16 и 17 — на Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија.

Обврските на досегашниот Сојузен секретаријат за законодавство и организација, Сојузен секретаријат за буџет и организација на управата, Сојузен секретаријат за индустрија и Сојузен секретаријат за трговија, настанати на товар на распоредените средства за нивната работа во сојузниот буџет за 1965 година а ненамирени до 31 март 1965 година ќе се намират од средствата што се пренесуваат на Секретаријатот за законодавство и организација, Секретаријатот за сојузен буџет и општи работи и Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија.

3. Височината на средствата за редовната дејност на Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија, кои на тој Секретаријат се пренесуваат врз основа на точката 2 од оваа одлука, и кои тој Секретаријат може да ги користи за подмирување на потребите на неговата редовна дејност, ќе се утврди дополнително кога тој Секретаријат во смисла на членот 18 став 3 од Основниот закон за средствата за работа на органите на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 46/64) ќе ја поднесе потребната документација за видот, сложеноста и обемот на задачите, за кадрите, за условите на работата и за другите околности што се од влијание за утврдување на височината на средствата, а најдоцна до 1 јуни 1965 година.

4. Од средствата што во точката 2 под 3) на оваа одлука се пренесени врз Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија ќе се пренесат:

1) на сојузните органи и организации и Секретаријатот за законодавство и организација — соодветен дел средства според бројот на преземените работници од укинатите сојузни органи на управата;

2) на посебна сметка кај Службата на општественото книговодство — средства за исплатување на личните доходи на нераспоредените работници на укинатите сојузни органи на управата.

На Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија ќе се пренесат 25% од непотрошените средства од одредбата под 2 на ставот 1 од оваа точка, со тоа при утврдувањето на височината на личните доходи на работниците на тој Секретаријат се води сметка за основите и мерилата според кои се утврдуваат личните доходи на работниците во другите сојузни органи и организации.

5. Средствата распоредени во посебниот дел на сојузниот буџет за 1965 година за работа на самостојните сојузни органи на управата што ја продолжуваат работата како самостојни сојузни органи или организации а вршат работи од интерес за федерацијата, се пренесуваат, и тоа:

1) средствата распоредени во разделот 11 од главата 2 — на Југословенската национална комисија за ООН за просвета, наука и култура (УНЕСКО);

2) средствата распоредени во разделот 16 од главата 2 — на Дирекцијата на Југословенската слободна зона во Солун;

3) средствата распоредени во разделот 22 — на Сојузниот комитет на туризам;

4) средствата распоредени во разделот 35 — на Сојузната комисија за нуклеарна енергија;

5) средствата распоредени во разделот 36 — на Сојузната комисија за верски прашања;

6) средствата распоредени во разделот 37 — на Сојузната комисија за физичка култура;

7) средствата распоредени во разделот 39 — на Сојузниот завод за меѓународна техничка соработка;

8) средствата распоредени во разделот 40 — на Сојузниот хидрометеоролошки завод,

9) средствата распоредени во разделот 41 — на Сојузниот геолошки завод.

6. Средствата распоредени во посебниот дел на сојузниот буџет за 1965 година, раздел 13 од главата 2, за работа на Заводот за јавна управа се пренесуваат на Сојузниот завод за јавна управа, под кој назив Заводот за јавна управа ја продолжува работата како самостојна организација која врши работи од интерес за федерацијата.

7. Сите работници на укинатиот Сојузен секретаријат за општи работи, Сојузен секретаријат за трговија и Сојузен секретаријат за индустрија се ставаат на располагање со 1 април 1965 година.

Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија ќе ги распореди работниците на укинатите секретаријати од ставот 1 на оваа точка, во спогодба со сојузните органи на кои се пренесуваат работите од укинатите органи.

Личните доходи на нераспоредените работници ќе ги исплатува Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија од средствата распоредени на посебна сметка (точка 4 под 2).

8. Оваа одлука влегува во сила на 1 април 1965 година.

Р. п. бр 47

26 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

265.

Врз основа на точ. 1 и 2 од Одлуката за овластување определени сојузни органи да ја утврдат Номенклатурата на стопанските и нестопанските дејности („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/61), во согласност со сојузниот секретар за финансии и со сојузниот секретар за труд, сојузниот секретар за општи стопански работи пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ НА КОРИСНИЦИТЕ НА ОПШТЕСТВЕН ИМОТ СПОРЕД НИВНИТЕ ДЕЈНОСТИ

Член 1

Во Номенклатурата за распоредување на стопанските и други организации и државните органи според дејностите, која е составен дел од Правилникот за распоредување на корисниците на општествен имот според нивните дејности („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/62 и 12/63 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 26/64, 50/64 и 11/65), се вршат следните дополненија:

1) во групата: „115-10 Рудници на обоени метали“ се додава подгрупата:

„115-14 Рудници на уран“;

2) во групата: „115-20 Претпријатија за производство на обоени метали“ се додава подгрупата: „115-24 Претпријатија за производство и преработка на уран“.

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 296

23 март 1965 година

Белград

Сојузен секретар

за општи стопански работи,

Хакија Поздерац, с. р.

266.

Врз основа на членот 111 став 2 од Законот за банките и кредитните работи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), сојузниот секретар за финансии издава

Н А Р Е Д Б А

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА УСЛОВИТЕ ШТО СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ МОРААТ ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ЗА ДА МОЖАТ ДА ИМ ПРОДАВААТ НА ГРАЃАНИ ПРОИЗВОДИ НА ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТ

1. Стопанските организации можат под условите предвидени за давање потрошувачки кредити да им продаваат непосредно на граѓани производи на кредит, ако:

1) имаат самостојно, средено и ажурно книговодство;

2) имаат кадар способен за работа на работите на давање потрошувачки кредит.

2. Како стопански организации во смисла на точката 1 од оваа наредба се подразбираат:

1) трговските претпријатија на мало и трговските дуќани;

2) индустриските претпријатија;

3) занаетчиските претпријатија;

4) занаетчиските производителни задруги;

5) набавно-продажните задруги.

3. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 2/1-2339/2

16 март 1965 година

Белград

Сојузен секретар

за финансии,

Киро Глигоров, с. р.

267.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

Р Е Ш Е Н И Е

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ОД ОБЛАСТА НА ПЧЕЛАРСТВОТО

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесува следниот југословенски стандард:

Пчеларски восок — — — — JUS E.E1.022

2. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е објавен во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е задолжителен и влегува во сила на 1 септември 1965 година.

Бр. 07-1847/1

13 март 1965 година

Белград

Директор

на Југословенскиот завод
за стандардизација,

Славољуб Виторовиќ, с. р.

268.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЖИТО**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Квалитет на пченицата за мелничка индустрија. Општи одредби — — — — —	JUS E.B1.200
Пиварски јачмен — — — — —	JUS E.B1.230
Методи за испитување на квалитетот на пченицата, за индустриска преработка — — — — —	JUS E.G8.010

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се применуваат од 1 септември 1965 година.

Бр. 07-1850/1
13 март 1965 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод за
стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

269.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЛЕКО-ВИТИ РАСТЕНИЈА**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Лист од при слез (<i>Malvae folium</i>) —	JUS E.B3 036
Лист од бел слез (<i>Althaeae folium</i>) —	JUS E.B3 037
Плод од коријандер (<i>Coriandri fructus</i>)	JUS E.B3 033
Плод од разијан (<i>Foeniculi fructus</i>) —	JUS E.B3 039
Мајоран (<i>Majoranae herba</i>) — — —	JUS E.B3 040
Поданок од чемерика (<i>Veratri rhizoma</i>)	JUS E.B3 041
Корен од петопре (<i>Primulae radix</i>) —	JUS E.B3 042
Корен од бел слез (<i>Althaeae radix</i>)	JUS E.B3 043
Цвет од лавандула (<i>Lavandulae flos</i>)	JUS E.B3 044
Лист од медветка (<i>Uvae ursi folium</i>)	JUS E.B3 045
Кора од жестика (<i>Rhamni fallacis cortex</i>) — — — — —	JUS E.B3 046
Кора од крковина (<i>Rhamni frangulae cortex</i>) — — — — —	JUS E.B3 047
Трева од кантарион (<i>Hyperici herba</i>)	JUS E.B3 048
Ајдучка трева (<i>Milefolii herba</i>) — —	JUS E.B3 049
Трева килавица (<i>Herniariae herba</i>) —	JUS E.B3 051
Поданок од срченик (<i>Tormentillae rhizoma</i>) — — — — —	JUS E.B3 052

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се применуваат од 1 септември 1965 година.

Бр. 07-1849/1
13 март 1965 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

270.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/16 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ОД ОБЛАСТА НА ПРЕРАБОТКАТА НА ТУТУН**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесува следниот југословенски стандард:

Цигари. Општи одредби — — — JUS E.P2.010

2. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е објавен во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е задолжителен и влегува во сила на 1 септември 1965 година.

Бр. 07-1848/1
13 март 1965 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод за
стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

271.

Врз основа на членот 3 точка 3 и членот 21 од Уредбата за организацијата и работата на Сојузниот завод за статистика („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/57 и 12/60), директорот на Сојузниот завод за статистика донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ АНКЕТА ЗА НЕТО ЛИЧНИТЕ ДОХОДИ СПОРЕД ЗАНИМАЊАТА И СТРУЧНОТО ОСПОСОБУВАЊЕ НА ЗАПОСЛЕНИОТ ПЕРСОНАЛ**

1. Од 5 до 10 април 1965 година ќе се спроведе анкета за нето личните доходи по занимањата и стручното осposобување на запослениот персонал на територијата на Југославија (во понатамошниот текст: анкета).

Анкета се спроведува заради добивање информации за нето личните доходи според занимањата, информации за структурите на запослениот персонал и информации за институциите кои во работните организации се занимаваат со проблематика за стручно осposобување на работната сила.

2. Извештајна единица во анкета е секоја избрана работна организација, а единица на постапството во рамките на избраната работна организација е избраното лице што се наоѓа во постојан работен однос.

3. Во спроведувањето на анкетата учествуваат:

- 1) Сојузниот завод за статистика;
- 2) републичките заводи за статистика;
- 3) заводите за статистика на автономните покраини, околините и општините;
- 4) анкетари.

4. Податоците добиени со анкетата ќе служат исклучиво за статистичка обработка и не смеат да се употребуваат за други цели.

Анкетари и други лица што учествуваат во спроведувањето на анкетата се должни како службена тајна да го чуваат сето она што ќе го дознаат при спроведувањето на анкетата.

5. Работните организации што ќе бидат опфатени со анкетата се должни да приготват материјал врз основа на кој анкетари ќе можат да извршат избор на лица од точката 2 на ова решение и во смисла на членот 21 од Уредбата за организацијата и работата на Сојузниот завод за статистика да даваат потполни и точни податоци за сето она што се бара во анкетата и во нејзините упатства.

6. Трошоците за спроведување на анкетата паѓаат на товар на средствата на Сојузниот завод за статистика.

7. Ова решение влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 95-1858/1

18 март 1965 година

Белград

Директор
на Сојузниот завод
за статистика,
Милош Мацура, с. р.

272.

Врз основа на членот 82 точка 7 и членот 95 точка 4 од Законот за организацијата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 50/60 и 16/61), генералниот директор на Заедницата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ПУШТАЊЕ ВО ПРОДАЖБА НА ПРИГОДНИ ПОШТЕНСКИ МАРКИ ПО ПОВОД ОДРЖУВАЊЕТО НА 28-ТО СВЕТСКО ПРВЕНСТВО ВО ПИНГ-ПОНГ ВО ЛЈУБЉАНА

На 15 април 1965 година ќе се пушти во продажба пригодна поштенска марка по повод одржувањето на 28-то светско првенство во пинг-понг во Љубљана.

Овие марки имаат две вредности, со следните мотиви и во следните бои:

1) од 50 динари — играч на пинг-понг, во сива, зелена, црвена и кафеава боја;

2) од 150 динари — играч на пинг-понг, во сива, сина, црвена и виолетова боја.

На марката од 50 динари на левиот раб вертикално е отпечатен натписот: „Југославија“, а на марката од 150 динари тој натпис е отпечатен на десниот раб вертикално — обата натписа со латиница. Текстот: 28-*^{em}* championnat mondial de tennis de table“ е отпечатен на десниот раб на марката од 50 динари, а текстот: „28. светско првенство у станом тенису“ е отпечатен на левиот раб на марката од 150 динари — обата текста вертикално во лак. На марката од 50 динари текстот: „Љубљана 1965“ отпечатен е под мотивот во десниот долен агол, а на марката од 150 динари тој текст е отпечатен во левиот долен агол на марката. Ознаката на вредноста на марката е во горниот лев агол на марката од 50 динари, односно во горниот десен агол на марката од 150 динари.

Овие марки ќе се продаваат во сите поголеми пошти, а за франкирање на поштенски пратки ќе важат до 14 април 1966 година.

Бр. 10-1266/1

16 март 1965 година

Белград

Заедница на Југословенските пошти, телеграфи и телефони

Генерален директор,
Првослав Васиљевиќ, с. р.

273.

Врз основа на членот 82 точка 7 и членот 95 точка 4 од Законот за организацијата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 50/60 и 16/61), генералниот директор на Заедницата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ПУШТАЊЕ ВО ПРОДАЖБА НА ПРИГОДНА ПОШТЕНСКА МАРКА ПО ПОВОД СТОГОДИШНИНАТА ОД ОСНОВАЊЕТО НА МЕЃУНАРОДНИОТ СОЈУЗ НА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕТЕ

На 17 мај 1965 година ќе се пушти во продажба пригодна поштенска марка од 50 динари по повод стогодишнината од основањето на Меѓународниот сојуз на телекомуникациите.

Сликата на марката ја прикажува УКБ и телевизиската кула на Авала кај Белград, во темносива боја.

На левиот раб на марката е отпечатен натписот: „Југославија“ со латиница, а во долниот лев агол на марката отпечатени се годините: „1865—1965“. Амблемот на Меѓународниот сојуз на телекомуникациите се наоѓа во средината на марката. Ознаката на вредноста на марката е во горниот лев агол на марката.

Овие марки ќе се продаваат во сите поголеми пошти, а за франкирање на поштенски пратки ќе важат до 16 мај 1966 година.

Бр. 10-553/1

16 март 1965 година

Белград

Заедница на Југословенските пошти, телеграфи и телефони

Генерален директор,
Првослав Васиљевиќ, с. р.

274.

Врз основа на членот 63 став 3 точка 4 од Законот за банките („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/61, 30/62 и 53/62), во врска со членот 10 од Законот за кредитните и други банкарски работи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/61 и 53/62) и со точката 1 од Наредбата за давање кредити по пат на непосредна погодба во 1965 година од страна на Југословенската земјоделска банка за вложувања во основни и трајни обртни средства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 11/65), управниот одбор на Југословенската земјоделска банка утврдува

ПОБЛИСКИ УСЛОВИ

ПОД КОИ ЈУГОСЛОВЕНСКАТА ЗЕМЈОДЕЛСКА БАНКА ЌЕ ДАВА КРЕДИТИ ЗА ВЛОЖУВАЊА ВО ОСНОВНИ И ТРАЈНИ ОБРТНИ СРЕДСТВА

1. Во согласност со насоките од Општествениот план на Југославија за 1965 година, Југословенската земјоделска банка (во понатамошниот текст: Банката) ќе дава од средствата на својот кредитен фонд кредити првенствено: за зголемување на обработливите површини на земјишта на работните организации, што служат за земјоделско производство;

за набавка на земјоделска опрема, особено за комплетирање на линии за поделско и градинарско производство; за објекти за доработка и преработка на земјоделски производи; за изградба на капацитети за производство на месо, млеко и храна за добиток; за производство заради зголемување на извозот, како и за вложување во трајни обртни средства.

Кредитите од ставот 1 на оваа точка Банката, по правило, ќе им ги дава на деловните банки, а по исклучок непосредно на корисниците на кредитите особено за крупни вложувања во инвестиции со кои се остварува производство на земјоделски стоки од посебно значење за извозот, како и за вложувања во инвестиции со кои во непосредното земјоделско производство ќе се проверуваат нови технички и технолошки решенија.

2. Кредитите од точката 1 за зголемување на обработливите површини на земјишта на работните организации, што служат за земјоделско производство, Банката ќе ги дава:

1) за купување обработливо земјиште од приватни сопственици и за трошоци од групирање и приведување на тоа земјиште кон интензивно производство по пат на применување соодветни агротехнички и хидротехнички мерки.

Банката може, по исклучок, да дава кредити и за купување необработливо земјиште, ако тоа земјиште со помали вложувања може да се осособи за интензивно производство;

2) за трошоци од преведување на земјишта во општествена сопственост по пат на комасација.

Кредити за трошоци од приведување на земјишта во општествена сопственост по пат на комасација Банката ќе дава само ако се докаже дека од вкупните површини на земјишта што се предмет на комасација, не засметувајќи ги површините на земјишта што веќе се во општествена сопственост, ќе се пренесат во општествена сопственост најмалку 20% — ако комасацијата се врши без изградба на детална одводна мрежа, односно најмалку 30% — ако комасацијата се врши со изградба на детална одводна мрежа. Површините на земјишта што се пренесуваат во општествена сопственост треба да произлегуваат од површини на земјишта со чија вредност приватните сопственици учествуваат во плаќањето на трошоците за комасација и изградба на детална одводна мрежа, од површини на земјишта што ги узурпирале приватни сопственици, од напуштени површини на земјишта односно од површини на земјишта подарени до окончувањето на постапката за комасација;

3) за трошоци од приведување кон култура на необработливо земјиште што веќе се наоѓа во општествена сопственост, и тоа само за трошоци на агромилиорација и одводнување и за трошоци од групирање на такво земјиште.

Кредитите од ставот 1 на оваа точка Банката ќе ги дава под следните услови:

1) интересот се плаќа по стопа од 2% годишно;

2) рокот за враќање не може да биде подолг од 30 години;

3) со средствата на својот кредитен фонд Банката може во вкупната претсметковна вредност на инвестициите да учествува:

а) за кредит за купување земјиште од приватни сопственици — до 100% кога куповната цена за 1 ha земјиште изнесува: до 110.000 динари за земјишта од I до III класа, до 90.000 динари за земјишта од IV до VI класа и до 60.000 динари за земјишта од другите класи. Ако куповната цена на земјиштето ги надминува тие износи, средствата на кредитниот фонд на Банката можат да се зголемат за 50% од таа разлика;

б) за кредит за купување земјиште од приватни сопственици кога тоа земјиште истовремено се приведува кон интензивно производство по пат на применување соодветни мерки (агромилиорација и хидромелиорација, групирање земјишта, крчење меѓи и сл.) — до 100% кога куповната цена за 1 ha земјиште, без оглед на класата, заедно со трошоци-

те од приведување на тоа земјиште кон интензивно производство, изнесува 110.000 динари. Ако куповната цена на земјиштето и трошоците од приведување на земјиштето кон интензивно производство го надминуваат тој износ, средствата на кредитниот фонд на Банката можат да се зголемат за 50% од таа разлика;

в) за кредит за трошоци од преведување земјишта во општествена сопственост по пат на комасација или за трошоци од приведување кон култура на необработливо земјиште кое веќе се наоѓа во општествена сопственост — до 100% кога куповната цена односно наведените трошоци за 1 ha земјиште изнесуваат до 100.000 динари. Ако тие трошоци за 1 ha земјиште изнесуваат над 100.000 динари, средствата на кредитниот фонд на Банката ќе изнесуваат 50% од претсметковниот износ над 100.000 до 150.000 динари, додека разликата на претсметковниот износ над 150.000 динари за 1 ha земјиште ја поднесува самиот корисник на кредитот;

г) за кредит за трошоци од групирање земјишта и крчење меѓи на земјишта од одредбите под а) и в) под 3 од овој став — до 10.000 динари за 1 ha земјиште. Ако тие трошоци изнесуваат над 10.000 динари за 1 ha земјиште, разликата во целина ја поднесува самиот корисник на кредитот.

3. Кредитите од точката 1 за набавка на земјоделска опрема Банката ќе ги дава за набавка на опрема што служи непосредно за земјоделско производство, особено за комплетирање на линии за поделско и градинарско производство и за резервни делови за таа опрема, и тоа под следните услови:

1) интересот се плаќа по стопа од 2% годишно;

2) рокот за враќање на кредитот не може да биде подолг од рокот определен за амортизација на купената земјоделска опрема, со тоа да може да изнесува најмногу 10 години;

3) со средствата на својот кредитен фонд Банката не може да учествува со повеќе од 50% од вкупната претсметковна вредност на опремата.

Кредитите од ставот 1 на оваа точка Банката ќе ги дава првенствено: за механизација на производството на површините на земјишта што работните организации во 1964 и 1965 година ги прибавиле со купување од приватни сопственици или на друг начин, а за чија целосна обработка то меѓувреме од страна на Банката не се дадени кредити за набавка на соодветна механизација; за набавка на комплетна опрема за поделско и градинарско производство, како и за потреби на орање со помош на средства на механизацијата на зголемени површини во кооперација.

Кредитите за купување резервни делови за земјоделска опрема Банката ќе ги дава заедно со кредитите за купување на земјоделска опрема, и тоа најмногу до износот од 10% од претсметковната вредност на односната земјоделска опрема.

4. Кредитите од точката 1 за изградба на капацитети за доработка и преработка на земјоделски производи Банката ќе ги дава првенствено за подготвување на суровини за храна за добиток, како и за објекти за доработка и преработка што непосредно се врзани за земјоделското производство и со кои при помали вложувања се постигнуваат голски ефекти, под следните услови:

1) интересот се плаќа по стопа од најмалку 2% годишно;

2) рокот за враќање на кредитот не може да биде подолг од рокот определен за амортизација на одделни инвестициони објекти, со тоа да може да изнесува најмногу 30 години;

3) со средствата на својот кредитен фонд Банката не може да учествува со повеќе од 50% од вкупната претсметковна вредност на инвестициите.

5. Кредитите за вложување со кои се обезбедува зголемување на стопи за извоз Банката ќе ги дава во динари и девизи првенствено за реконструкција и комплетирање на производствени капацитети односно за модернизирање на технолошкиот процес на

производството, со кои во периодот на отплатувањето на кредитот се постига негов деизивен ефект најмалку во височина на вредноста на вкупното инвестиционо вложување во основни и трајни обртни средства, а рентабилитетот на производството овозможува враќање на кредитот во рок кој не може да биде подолг од 5 години.

За вложување во нови капацитети за производство на стоки за извоз со кои се постига остварување на негов деизивен ефект, вредноста на градежните работи, по правило, не треба да го надминува износот од 50% од претсметковната вредност на инвестициите.

Кредитите според оваа точка Банката ќе ги дава под следните услови:

1) интересот се плаќа по стопа од најмалку 2% годишно;

2) рокот за враќање на кредитот не може да биде подолг од 5 години;

3) со средствата на својот кредитен фонд Банката не може да учествува со повеќе од 70% од вкупната пресметковна вредност на инвестициите.

По исклучок од одредбите на ставот 3 под 3 на оваа точка, ако негов деизивниот ефект во височината определена во ставот 1 од оваа точка се обезбедува во рок пократок од 5 години, Банката може за секоја година за која тој рок се скратува да учествува од средствата на својот кредитен фонд за 5% повеќе од претсметковната вредност на инвестициите, со тоа да не може да учествува со повеќе од 80% од вкупната пресметковна вредност на инвестициите.

Ако е негов деизивниот ефект кој се постигнува во рокот на отплатувањето на кредитот до пет години помал од негов деизивниот ефект определен според ставот 1 од оваа точка, но може во предвидената височина заедно со рентабилитетот на вложувањата да се оствари во рок од 10 години, Банката може да одобри кредит за односната инвестиција по основот на деизивниот ефект со рок за враќање на кредитот кој му одговора на векот на амортизацијата на односниот инвестиционен објект по не подолго од 15 години, со тоа со средствата на својот кредитен фонд Банката да не може да учествува со повеќе од 50% од претсметковната вредност на инвестициите.

6. Кредитите од точката 1 за другите инвестиции Банката ќе ги дава под следните услови:

1) интересот се плаќа по стопа од најмалку 2% годишно;

2) рокот за враќање на кредитот не може да биде подолг од рокот определен за амортизација на одделни инвестициони објекти, со тоа Банката да може да договара и пократки рокови;

3) со средствата на својот кредитен фонд Банката не може да учествува за повеќе од 50% од претсметковната вредност на инвестициите.

7. Кредитите за вложување во основни средства со кои во непосредното земјоделско производство ќе се проверуваат нови технички и технолошки решенија и примената на соодветната механизација, Банката ќе ги дава под оние услови што за секој конкретен случај спогодбено ќе ги утврди со деловната банка или со крајниот корисник на кредитот.

8. Кредитите за вложувања во трајни обртни средства потребни за користење на основните средства изградени односно набавени со средства од кредитите добиени од кредитниот фонд на Банката, Банката ќе ги дава под истите услови во поглед на височината на интересната стопа, рокот за враќање на кредитот и височината на учеството под кои ги дава и кредитите за вложувања во основни средства.

Кредитите од ставот 1 на оваа точка за обработка на земјишта на работни организации, што служат за земјоделско производство, Банката може да ги дава во паушално определен износ за 1 на подеднакво за сите инвеститори, без обврска на инвеститорите да учествуваат со сопствени средства.

9. Кредитите за вложувања во основни средства Банката ќе ги дава од сопствените орочени и други банкарски средства под условите кои спогодбено ќе ги утврди со деловните банки, во согласност со прописите важечки во моментот на донесувањето на одлуката за кредит.

10. Крајни корисници на кредитите од точката 1 можат да бидат земјоделски организации и други стопански организации и установи, како и општествено-политички заедници — за земјоделски и други стопански организации во основање.

11. Банката ќе им ги дава на деловните банки кредитите за инвестиции предвидени во точката 1, само ако тие банки од средствата на своите фондови или од други фондови што можат да се користат за инвестиции и од средствата на кредитот добиен од Банката им даваат кредити на крајните корисници за тие инвестиции:

1) со ист рок за враќање или со рок за враќање кој за крајниот корисник е поповолен од рокот по кој деловните банки ѝ го враќаат кредитот на Банката;

2) со интерес по стопа која не може да биде поголема од 0,5% од стопата по која деловните банки ѝ го враќаат кредитот на Банката.

12. Банката ќе им ги дава кредитите на деловните банки само за крајните корисници што се кредитно способни.

13. Ако кредитот се бара за хидромелиорации на земјишта, Банката ќе ги дава кредитите само ако е осигурено дека со мелиорациите и други потребни вложувања и мерки на целото подрачје што се мелиорира се обезбедува од почетокот на обработувањето на мелиорационото земјиште до конечната исплата на кредитот општествено организирано производство на земјоделски стоки, а до рокот утврден за извршување на мелиорациите — општествена сопственост на најмалку 50% од површините на земјиштата што се мелиорираат.

14. Користењето на дадените кредити Банката може да го обуслови со обврска на деловните банки и крајните корисници на кредитите да положат во определени рокови на посебна сметка 50% од средствата со кои учествуваат во трансата за текушната година.

15. Технички упатства за спроведување на овие поблиски услови Банката ќе им даде непосредно на деловните банки.

Бр. 4213

12 февруари 1965 година

Белград

Југословенска земјоделска банка

Претседател

В. д. генерален директор, на Управниот одбор,
Миливој Коиќ, с. р. Ристо Џунов, с. р.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА НА УСТАВНИОТ СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА СО КОЈА СЕ УКИНУВААТ ЧЛ. 1 И 4 ОД ОДЛУКАТА НА НАРОДНИОТ ОДБОР НА ГРАД БЕЛГРАД ЗА УСЛОВИТЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ВО ЗАКУП НА ДЕЛОВНИ ПРОСТОРИИ ВО СЕМЕЈНИ СТАНБЕНИ ЗГРАДИ И ЗА УСЛОВИТЕ ЗА ОТКАЗ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА ЗАКУП НА ДЕЛОВНИ ПРОСТОРИИ, БР. 12-1187/1 ОД 1 ЈУНИ 1962 ГОДИНА

Уставниот суд на Југославија оценувајќи ја законитоста на Одлуката за условите за издавање во закуп на деловни простории во семејни станбени згради и за условите за отказ на договорите за закуп на деловни простории, што ја има донесено Народниот одбор на град Белград на 1 јуни 1962 година, врз основа на јавната расправа одржана на 10 февруари 1965 година донесе

О Д Л У К А

1. Се укинуваат чл. 1 и 4 од Одлуката на Народниот одбор на град Белград за условите за изда-

вање во закуп на деловни простории во семејни станбени згради и за условите за отказ на договорите за закуп на деловни простории, бр. 12-1187/1 од 1 јуни 1962 година („Београдске новине — службени део“, бр. 11 од 15 јуни 1962 година).

2. Од денот на објавувањето на оваа одлука во „Службен лист на СФРЈ“ нема да се применуваат укинатите одредби од наведената Одлука.

3. Судот и другите надлежни органи, на барање на граѓани чие право да издаваат во закуп деловни простории е повредено со поединечен акт донесен врз основа на укинатите одредби на Одлуката, се должни тие поединечни акти што им се доставени на странките по 1 декември 1964 година да ги изменат и усогласат со ставот на оваа одлука.

4. Оваа одлука ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“ и во „Службени лист града Београда“.

5. Разлозите поради кои Уставниот суд на Југославија ја донесе својата одлука се следните:

по повод претставката на Кољеншиќ Добрила и Гаик Алимпије Судот врз основа на решението У, бр. 38/64 од 13 ноември 1964 година поведе по сопствена иницијатива постапка за оценување на законитоста на наведената одлука на Народниот одбор на град Белград.

Со одредбите од чл. 1 и 4 на наведената Одлука Народниот одбор на град Белград го регулира издавањето во закуп на деловни простории во семејни станбени згради така што на сопственикот на деловни простории му стави во должност да ги издаде во закуп своите деловни простории, ако самиот не ги користи за вршење на својата дозволена деловна дејност. Ако сопственикот на деловни простории во одредениот рок не ги издаде во закуп деловните простории, комисијата што ја формира советот на општинскиот народен одбор надлежен за станбените работи со свое решение ги издава во закуп тие деловни простории. Според тоа наведените одредби на Одлуката појдуваат од концепцијата на задолжителност за давање во закуп деловни простории во семејни станбени згради ако сопственикот самиот не ги користи, што има за последица да се создава правна можност за засновање закуп по административен пат, без учество на сопственикот.

Со оглед на ваквиот начин на регулирање на закупот на деловни простории во семејни станбени згради, се поставува прашањето дали наведените одредби од Одлуката се согласни со Законот за деловните згради и простории и дали Народниот одбор на град Белград бил овластен да донесе таков пропис.

Собранието на град Белград во својот одговор, како и на јавната расправа, ги истакна разлозите од кои се раководело при донесувањето на Одлуката. Тоа, пред сè, појдува од сфаќањето дека Законот за деловните згради и простории не предвидел забрана — со општински пропис за пропишување на условите од членот 30 став 1 на Законот да се пропише и обврска за сопственикот да ги издаде своите деловни простории во закуп ако самиот не ги користи. Тие сметаат дека во условите за издавање на деловни простории во закуп спаѓа и задолжителноста за издавање на тие простории та со тоа да поседуваат овластување за наведеното регулирање на оваа правна работа.

Собранието, потоа, зезема становиште дека според Законот за национализација на наемните згради и на градежното земјиште, кој ги регулирал сопственичките односи на деловни простории во сопственост на граѓани, граѓанските правни лица и граѓаните можат да ги имаат во сопственост само оние деловни простории што служат за вршење на нивната дејност односно да не можат да имаат деловни простории за издавање во закуп.

Оставањето на граѓани во сопственост на помали деловни простории во семејни станбени згради иако тие не служат за вршење на нивната дозволена дејност уследи според упатството на Комисијата за

национализација кое е донесено кон крајот на 1960 година по донесувањето на Законот за деловните згради и простории во април 1959 година. По донесувањето на тоа упатство новелирана е одредбата на ставот 1 од членот 30 на Законот за деловните згради и простории и е конституирано правото на сопственикот на семејна станбена зграда да може да издава во закуп деловни простории, со тоа што Законот им препуштил на општинските собранија да ги пропишат условите за издавање во закуп на такви деловни простории. Според тоа, Законот за деловните згради и простории и по измените и дополненијата на тој Закон во 1962 година го задржа принципот за задолжително издавање во закуп на деловни простории чие издавање во закуп, со оглед на природата и намената на деловните простории, може практично да се оствари. Поради тоа смета дека издавањето на такви деловни простории во закуп не е само право туку и должност на сопственикот и дека е само таквото користење на личната сопственост со нејзината природа и со интересите на општествената заедница.

Уставниот суд на Југославија не ги прифати како оправдани разлозите на Собранието на град Белград и смета дека Народниот одбор на град Белград не можел да го решава прашањето за закуп на деловни простории во сопственост на граѓани на наведениот начин.

Пред сè во ставот 2 на членот 1 од Законот за деловните згради и простории е пропишано деловните згради односно простории, кои согласно со одредбите од Законот за национализација на наемните згради и на градежното земјиште се оставени во сопственост на граѓани, да ги управуваат нивните сопственици на начинот определен со Законот. Тоа право на управување со деловните згради односно простории во сопственост на граѓани не е ограничено со други одредби на Законот во поглед на располагањето со тие простории како со предмети од што произлегува и овластувањето за издавање во закуп на такви простории под пропишаните услови.

Освен тоа можноста од членот 30 став 1 на Законот народните одбори на општините да ги пропишуваат условите значи определување извесни претпоставки и модалитети за засновање закуп на деловни простории а не и обврска за сопственикот закупот на односните деловни простории да го заснова кога самиот не ги користи. Со самото тоа е оправдан заклучокот дека одредбите од чл. 1 и 4 на Одлуката не се во согласност со Законот за деловните згради и простории.

Законот за национализација на наемните згради и на градежното земјиште има предвид две категории деловни простории во граѓанска сопственост. Прво, деловните простории од членот 13 на Законот во која категорија спаѓаат деловни простории оставени на граѓани во безусловна сопственост (до 70 m²) и второ, деловните простории од членот 14 на Законот во која категорија спаѓаат деловни простории оставени на граѓани во условна сопственост т.е. додека ѝ служат на дозволената деловна дејност на нивниот сопственик односно на неговите законски наследници, со тоа што кога ќе престанат да им служат на тие лица и за таа цел да стануваат општествена сопственост.

Во обата овие закони јасно е изразен принципот дека во нашиот општествен поредок можат да постојат деловни простории во општествена сопственост и деловни простории во сопственост на граѓани. Тргувајќи од тој принцип Законот за деловните згради и простории го регулира на својствен начин институтот на закуп на деловни простории. Во членот 2 на Законот издавањето во закуп на деловни простории во општествена сопственост е регулирано така што тоа е право и должност на органот на управувањето на зградата, а издавањето во закуп на деловни простории во сопственост на граѓани е регулирано така што за сопственикот се установава можност да ги издава во закуп деловните простории ако самиот не ги користи.

Во поглед на деловните простории што му се оставени на порапешниот сопственик — граѓанин заради вршење на дозволена деловна или друга дејност, одредбите од членот 30 став 2 на Законот пропишуваат дека таков сопственик може само привремено на определено време да му даде на друг во закуп деловна просторија кога е повикан на воена должност или кога е попречен со болест или со некоја друга оправдана причина за извесно време да ја врши својата деловна или друга дејност во таа просторија. Одредбата од членот 30 став 1 на Законот пропишува можност за сопственикот својата деловна просторија да ја издава во закуп без такви ограничувања. Овластувањето на општинските народни одбори да ги пропишуваат условите за издавање во закуп на деловни простории не значи и овластување за донесување на пропис по кој сопственикот е должен деловните простории да ги издава во закуп ако самиот не ги користи. Ваквото сфаќање произлегува од начелата пропишани во одредбите од IV глава на Законот — давање деловни простории во закуп по пат на наддавање — бидејќи во членот 41 на Законот е пропишано да не можат одредбите за издавање деловни простории во закуп по пат на јавно наддавање да се применуваат на деловни простории во сопственост на граѓани, односно во членот 48 на Законот е пропишано општинскиот народен одбор, ако донесува пропис за тоа кои деловни простории и во кој случај ќе се даваат во закуп по пат на јавно наддавање, да е должен да се придржува кон начелата пропишани во членот 41 на Законот, т.е. на деловните простории во сопственост на граѓани да не се применуваат одредбите за давање деловни простории во закуп по пат на јавно наддавање.

Сето ова укажува дека Законот за деловните згради и простории појдува од концепцијата на незадолжителност за издавање во закуп на односните деловни простории од страна на сопствениците.

На крајот Судот го определи правното дејство на оваа Одлука за укинување на одредбите од чл. 1 и 4 на Одлуката на Народниот одбор на град Белград затоа што на учесникот во постапката наведените становишта на Судот му биле познати по објавувањето на Одлуката на Судот во постапката за оценување на законитоста на Одлуката за условите за издавање во закуп на деловни простории во семејни станбени згради и за условите за отказ на договорите за закуп на деловни простории на подрачјето на Општината Валево, која е објавена во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/64.

6. Оваа одлука е донесена на седницата на Уставниот суд на Југославија одржана на 10 февруари 1965 година.

У бр. 38/64
10 февруари 1965 година
Белград

Претседател
на Уставниот суд на Југославија,
Блажо Јовановиќ, с. р.

РЕШЕНИЈА

Врз основа на членот 29 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО ДРЖАВНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА НАРОДНА ОДБРАНА

Се разрешува од должноста потсекретар во Државниот секретаријат за народна одбрана От-

мар Креачиќ, поради одење на друга должност.

Б. бр. 34
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 119 од Законот за организацијата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони („Службен лист на СФРЈ“, бр. 50/60 и 16/61 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 52/64), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ГЕНЕРАЛЕН ИНСПЕКТОР НА ПТТ СООБРАКАЈОТ ПРИ ЗАЕДНИЦАТА НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ПОШТИ, ТЕЛЕГРАФИ И ТЕЛЕФОНИ

Се разрешува од должноста генерален инспектор на ПТТ сообраќајот при Заедницата на Југословенските пошти, телеграфи и телефони Душан Прњат, поради одење на друга должност.

Б. бр. 42
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 47 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОМОШНИК ДИРЕКТОР НА УПРАВАТА ЗА ЦАРИНИ НА СФРЈ

Се разрешува од должноста помошник директор на Управата за царини на СФРЈ Раде Галеб, поради одење на друга должност.

Б. бр. 59
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Се разрешува од должноста помошник секретар во Сојузниот секретаријат за здравство и социјална

политика Анте Шегавец, поради одење на друга должност.

Б. бр. 60
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОПШТИ СТОПАНСКИ РАБОТИ

Се разрешува од должноста потсекретар во Сојузниот секретаријат за општи стопански работи Светко Кобал, поради одење на друга должност.

Б. бр. 62
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 46 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ДИРЕКТОР ВО СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА СТОПАНСКО ПЛАНИРАЊЕ

Се разрешува од должноста директор во Сојузниот завод за стопанско планирање др Јаков Сиротковиќ, поради одење на друга должност.

Б. бр. 63
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 46 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ДИРЕКТОР ВО СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА СТОПАНСКО ПЛАНИРАЊЕ

Се разрешува од должноста директор во Сојузниот завод за стопанско планирање Мирко Јамар, поради одење на друга должност.

Б. бр. 64
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 29 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОМОШНИК ДРЖАВЕН СЕКРЕТАР ВО ДРЖАВНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

Се разрешува од должноста помошник државен секретар во Државниот секретаријат за надворешни работи Мирко Тепавац, поради одење на друга должност.

Б. бр. 65
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 29 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР ВО ДРЖАВНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

Се разрешува од должноста генерален секретар во Државниот секретаријат за надворешни работи Грујо Новаковиќ, поради одење на друга должност.

Б. бр. 66
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 47 од Законот за банките („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/61), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ВИЦЕГУВЕРНЕР НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

За вицегувернер на Народната Банка на Југославија се назначува Боривое Јелиќ, досегашен директор на Сојузниот завод за стопанско планирање.

Б. бр. 58
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНДУСТРИЈА И ТРГОВИЈА

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија се назначува Марко Узелац, досегашен помошник секретар во Сојузниот секретаријат за трговија.

Б. бр. 35

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 34 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО И ШУМАРСТВО

За советник на сојузниот секретар за земјоделство и шумарство се назначува Георги Кусигерски, досегашен самостоен советник во Сојузниот секретаријат за општи стопански работи.

Б. бр. 43

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 48 од Законот за организацијата и работата на Сојузниот извршен совет („Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/63 и 11/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

За советник на Сојузниот извршен совет се назначува Воислав Ракиќ, досегашен директор во Сојузниот завод за стопанско планирање.

В. бр. 44

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 48 од Законот за организацијата и работата на Сојузниот извршен совет („Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/63 и 11/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

За советник на Сојузниот извршен совет се назначува инж. Милун Ивановиќ, досегашен потсекретар во Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство.

Б. бр. 45

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65) Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ТРУД

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за труд се назначува Иван Пај, виш стручен соработник на Економскиот институт на СР Хрватска.

Б. бр. 46

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 46 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА СТОПАНСКО ПЛАНИРАЊЕ

За помошник генерален директор во Сојузниот завод за стопанско планирање се назначува Берислав Шефер, досегашен советник на генералниот директор на Сојузниот завод за стопанско планирање.

Б. бр. 47

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи се назначува Карло Форте, досегашен советник на сојузниот секретар за внатрешни работи.

Б. бр. 48
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи се назначува Драгољуб Киповиќ, досегашен советник на сојузниот секретар за внатрешни работи.

Б. бр. 49
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи се назначува Бранко Дамјановиќ, досегашен советник на Сојузниот секретар за внатрешни работи.

Б. бр. 50
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИИ

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за финансии се назначува Илија Марјановиќ, самостоен советник во истиот Секретаријат.

Б. бр. 51
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИИ

За потсекретар во Сојузниот секретаријат за финансии се назначува др Иво Перишин, досегашен генерален директор на Народната банка на Југославија — Централа за СР Хрватска.

Б. бр. 52
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНДУСТРИЈА И ТРГОВИЈА

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија се назначува Јосип Гарван, досегашен помошник секретар во Сојузниот секретаријат за трговија.

Б. бр. 53
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНДУСТРИЈА И ТРГОВИЈА

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија се назначува Хасан Шилџак, досегашен помошник секретар во Сојузниот секретаријат за индустрија.

Б. бр. 54
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНДУСТРИЈА И ТРГОВИЈА

За помошник секретар во Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија се назначува инж. Воислав Бабиќ, досегашен помошник секретар во Сојузниот секретаријат за индустрија.

Б. бр. 55
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОТСЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНДУСТРИЈА И ТРГОВИЈА

За потсекретар во Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија се назначува Владо Јуричиќ, досегашен потсекретар во сојузниот секретаријат за индустрија.

Б. бр. 56
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 34 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ СОВЕТНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА ИНДУСТРИЈА И ТРГОВИЈА

За советник на сојузниот секретар за индустрија и трговија се назначува Гуро Узелац, досегашен потсекретар во Сојузниот секретаријат за трговија.

Б. бр. 61
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 33 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ПОМОШНИК СЕКРЕТАР ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНДУСТРИЈА

Се разрешува од должноста помошник секретар во Сојузниот секретаријат за индустрија Милорад Бировљевиќ, поради одење на друга должноста.

Б. бр. 71
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 11 од Законот за вкупниот износ на средствата со кои општествената заедница учествува во обновата и изградба на Скопје („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/64), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА НА ДИРЕКТОРОТ НА ФОНДОТ ЗА ОБНОВА И ИЗГРАДБА НА СКОПЈЕ

Се разрешува од должноста директор на Фондот за обнова и изградба на Скопје Бошко Тонев, досегашен помошник сојузен секретар за финансии.

Б. бр. 72
22 март 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 10 од Уредбата за Институтот за општествени науки („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 39/57 и 12/62) и членот 5 од Основниот закон за органите на управувањето во установите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/64), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО СОВЕТОТ НА ИНСТИТУТОТ ЗА ОПШТЕСТВЕНИ НАУКИ

1. За членови на Советот на Институтот за општествени науки, како претставници на општествената заедница, се именуваат:

1) Раде Алексиќ, студент на Високата школа за политички науки;

2) др Милан Куковиќ, помошник сојузен секретар во Сојузниот извршен совет и потпретседател на Советот за општествени науки во Сојузниот совет за координација на научни истражувања;

3) Милојко Друловиќ, член на ЦК на СК Југославија;

4) др Анте Фиаменго, професор на Факултетот за политички науки во Загреб и претседател на Здружението на социолозите на Југославија;

5) Киро Глигоров, сојузен секретар за финансии;

6) др Јоже Горичар, директор на Институтот за социологија во Љубљана;

7) др Хасан Хадиомеровиќ, вонреден професор на Економскиот факултет во Сараево и пратеник на Просветно-културниот собор на Сојузната скупштина;

8) др Драгослав Јанковиќ, редовен професор на Правниот факултет во Белград;

9) Милан Милутиновиќ, директор на Институтот за криминолошки и криминалистички истражувања;

10) др Радослав Ратковиќ, професор и шеф на катедра на Високата школа за политички науки;

11) др Антон Вратуша, шеф на Кабинетот на претседателот на Сојузната скупштина;

12) Миљенко Зрелец, член на Претседателството на ЦК на Сојузот на младината на Југославија.

2. Функцијата на член на Советот на Институтот, како претставник на општествената заедница, им престанува на досегашните членови што не се именувани со ова решение.

Б. бр. 39

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 6 од Уредбата за Филмски новости („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 12/62) и членот 5 од Основниот закон за органите на управувањето во установите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/64), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО СОВЕТОТ НА ФИЛМСКИ НОВОСТИ

1. За членови на Советот на Филмски новости, како претставници на општествената заедница, се именуваат:

1) Драгољуб Будимовски, помошник сојузен секретар за информации;

2) Дејан Лапчевиќ, заменик директор на Танјуг;

3) Александар-Цане Петковиќ, секретар на Комисијата на Сојузниот одбор на ССРНЈ за меѓународна соработка и врски;

4) Златко Синобад, помошник начелник на Управата за информации во Државниот секретаријат за надворешни работи;

5) Георгије-Жорж Скригин, филмски режисер, член на Здружението на филмските работници на Југославија.

2. Функцијата на член на Советот, како претставник на општествената заедница, им престанува на досегашните членови што не се именувани со ова решение.

Б. бр. 40

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 15 од Уредбата за Геоманетскиот институт („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/62) и членот 5 од Основниот закон за органите на управувањето во установите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/64), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО СОВЕТОТ НА ГЕОМАГНЕТСКИОТ ИНСТИТУТ

1. За членови на Советот на Геоманетскиот институт, како претставници на општествената заедница, се именуваат:

1) Богдан Богдановиќ, помошник директор на Сојузната геодеска управа;

2) Ивица Кукоч, генерал-потполковник на ЈНА;

3) Павле Пејовиќ, помошник директор на Сојузниот геолошки завод;

4) др Бранислав Перовиќ, научен соработник на Институтот за нуклеарни истражувања „Борис Кидрич“ во Винча;

5) Милисав Перовиќ, директор на Сојузниот хидрометеоролошки завод.

2. Функцијата на член на Советот, како претставник на општествената заедница, им престанува на досегашните членови што не се именувани со ова решение.

Б. бр. 41

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 11 од Законот за вкупниот износ на средствата со кои општествената заедница учествува во обновата и изградбата на Скопје („Службен лист на СФРЈ“, бр. 51/64), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ, ПОТПРЕТСЕДАТЕЛОТ И ЧЛЕНОВИТЕ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ФОНДОТ ЗА ОБНОВА И ИЗГРАДБА НА СКОПЈЕ

Се разрешуваат:

од должноста на претседател:

1. Милутин Морача, член на Сојузниот извршен совет;

од должноста на потпретседател;
2. Стеван Дорониќ, потпретседател на Извршниот совет на Социјалистичка Република Србија;

од должноста на член на Управниот одбор:
3 Војо Биљановиќ, потсекретар во Сојузниот извршен совет;

4. Благое Богавац, директор на Сојузниот завод за меѓународна техничка соработка;

5 Ангел Чемерски, член на Извршниот совет на Социјалистичка Република Македонија;

6. Душан Драгосавац, потпретседател на Сојузната стопанска комора;

7. Ивица Гретиќ, претседател на Одборот за стопански промет на Сојузниот собор на Сојузната скупштина;

8 Винко Хафнер, заменик сојузен секретар за индустрија и трговија;

9 Фадил Хоџа, член на Сојузниот извршен совет;

10. Радомир Коматиќ, генерален директор на Службата на општественото книговодство;

11. Никола Минчев, досегашен генерален директор на Сојузниот завод за стопанско планирање;

12. Благој Попов, претседател на Градското собрание на Скопје;

13. Асен Симитчиев, член на Извршниот совет на Социјалистичка Република Македонија;

14. Јанез Випотник, сојузен секретар за образование и култура.

Б. бр. 73

22 март 1965 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Петар Стамболиќ, с. р.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКИТЕ РЕПУБЛИКИ

УРАДНИ ЛИСТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА

„Урадни лист Социјалистичке Републике Словеније“ во бројот 1 од 21 јануари 1965 година објавува:

Упатство за изработка на урбанистичкиот проект;

Решение за определување на установите за анализа на вештачките ѓубриња за територијата на СР Словенија.

Во бројот 2 од 28 јануари 1965 година објавува:

Уредба за спојување на научните установи во Институтот за економски истражувања во Љубљана.

Решение за именување претседател и членови на Економскиот совет на институтот за економски истражувања во Љубљана;

Заклучок за разрешување и избор на член за Универзитетскиот совет на Универзитетот во Љубљана;

Заклучок за разрешување и избор на членови на Факултетскиот совет на факултетот за физика и технологија и на Факултетскиот совет на Правниот факултет на Универзитетот во Љубљана.

НАРОДНЕ НОВИНЕ СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

„Народне новине“ службени лист Социјалистичке Републике Хрватске во бројот 1 од 12 јануари 1965 година објавуваат:

Наредба за ловостојот за одделни видови риби и ракови;

Наредба за најмалата големина на одделни видови риби, ракови и други водени животни под која не смеат да се ловат, преработуваат ниту пуштаат во промет;

Наредба за риболовните води во кои може да се врши само стопански риболов односно стопански и спортски риболов истовремено или само спортски риболов;

Наредба за Генералниот план за одбрана од поплава о 1965 година;

Решение за промена на називот на местото Хасан-Брег.

Во бројот 2 од 21 јануари 1965 година објавуваат

Одлука за дополнување на Одлуката за плаќање надоместоци за услугите што ги врши Хидрометеоролошкиот завод на СР Хрватска и за начинот на користењето на приходите остварени од тие услуги;

Решение за разрешување помошник секретар во Републичкиот секретаријат за труд;

Решение за разрешување главниот рударски инспектор во Републичкиот секретаријат за индустрија;

Наредба за спроведување на мерките за спречување на заразните болести кај добитокот во 1965 година.

Во бројот 3 од 26 јануари 1965 година објавуваат

Закон за распишување заем заради осигурување средства за извршување на обврските наставнати со кредитирање од средствата на СР Хрватска за финансирање на инвестициите во стопанството;

Закон за продолжување на важењето на Законот за мерките за остварување на односите утврдени со Општествениот план за развој на СР Хрватска за 1964 година;

Закон за границата за определување на стопите на основниот придонес за здравствено осигурување на работниците во 1965 година;

Закон за продолжување на важењето на одлуките со кои се определени стопите на придонесот од земјоделските приходи и височините на личниот придонес за финансирање на основното здравствено осигурување на земјоделците за 1964 година;

Закон за измени и дополнења на Законот за библиотеките;

Закон за измени и дополнења на Законот за изградбата на инвестиционите објекти;

Закон за измени и дополнења на Законот за заштитата на водите;

Закон за укинување на Одлуката за општествено управување со домовите на општообразовните и стручните училишта и детските домови;

Одлука за основање Комисија за кинематографија на Просветно-културниот собор на Саборот на СР Хрватска;

Одлука за утврдување на пензиските основи за определување на правата од социјалното осигурување, за преведување на пензиите и за плаќање на придонесот за социјално осигурување на лицата што вршат самостојни дејности.

Во бројот 4 од 4 февруари 1965 година објавуваат:

Закон за измени и дополненија на Законот за ветеринарната служба;

Закон за измени на Законот за заштита на земјишта од ерозија и порои;

Закон за измени на Законот за изградбата и искористувањето на хидромелиорационите системи;

Закон за измени на законот за слатководното рибарство;

Наредба за измени на Наредбата за определување одделни производи што се опфаќаат со контролата на цените;

Решение за измени во Решението за именување општински изборни комисии за спроведување на изборите за пратеници во Саборот на СР Хрватска;

Решение за измени во Решението за именување општински изборни комисии за спроведување на изборите за членови на општинските и околиските собранија.

СОДРЖИНА

	Страна
252. Указ за прогласување на Законот за измени и дополненија на Основниот закон за прекршоците — — — — —	465
Закон за измени и дополненија на Основниот закон за прекршоците — — — — —	465
253. Указ за прогласување на Законот за движењето и престојот на странци во Југославија — — — — —	471
Закон за движењето и престојот на странци во Југославија — — — — —	472
254. Указ за прогласување на Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас — — — — —	479
Закон за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас — — — — —	479
255. Указ за прогласување на Основниот закон за помошта на членовите на семејството чиј хранител е на задолжителна воена служба — — — — —	484
Основен закон за помошта на членовите на семејството чиј хранител е на задолжителна воена служба — — — — —	485
256. Указ за прогласување на Законот за измени и дополненија на Законот за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување — — — — —	486
Закон за измени и дополненија на Законот за организацијата и финансирањето на социјалното осигурување — — — — —	486
257. Указ за прогласување на Законот за измени и дополненија на Законот за експропријацијата — — — — —	498
Закон за измени и дополненија на Законот за експропријацијата — — — — —	499
258. Указ за прогласување на Основниот закон за земјоделските задруги — — — — —	501
Основен закон за земјоделските задруги — — — — —	501
259. Указ за прогласување на основниот закон за заштита на растенијата од болести и штетници — — — — —	504
Основен закон за заштита на растенијата од болести и штетници — — — — —	504
260. Указ за прогласување на Законот за измени и дополненија на Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените производи — — — — —	510
Закон за измени и дополненија на Основниот закон за здравствениот надзор над прехранбените производи — — — — —	510
261. Указ за прогласување на Основниот закон за семето — — — — —	514
Основен закон за семето — — — — —	514
262. Указ за прогласување на Основниот закон за водите — — — — —	518
Основен закон за водите — — — — —	519
263. Одлука за користење на средствата распоредени во сојузниот буџет за 1965 година за работа на Сојузниот завод за урбанизам и комунални и станбени прашања — — — — —	530
264. Одлука за спроведување на членот 52 точ. 1 до 5 од Законот за сојузните органи на управата — — — — —	530
265. Правилник за дополненија на Правилникот за распоредување на корисниците на општествен имот според нивните дејности — — — — —	531
266. Наредба за определување на условите што стопанските организации морат да ги исполнуваат за да можат да им продаваат на граѓани производи на потрошувачки кредит — — — — —	531
267. Решение за југословенскиот стандард од областа на пчеларството — — — — —	531
268. Решение за југословенските стандарди за жито — — — — —	532
269. Решение за југословенските стандарди за лековити растенија — — — — —	532
270. Решение за југословенскиот стандард од областа на преработката на тутун — — — — —	532
271. Решение за спроведување анкета за нето личните доходи според занимањата и стручното оспособување на запослениот персонал — — — — —	532
272. Решение за пуштање во продажба пригодни поштенски марки по повод одржувањето на 28-то светско првенство во пинг-понг во Љубљана — — — — —	533
273. Решение за пуштање во продажба на пригодна поштенска марка по повод стогодишната од основањето на Меѓународниот сојуз на телекомуникациите — — — — —	533
274. Поблиски услови под кои Југословенската земјоделска банка ќе дава кредити за вложувања во основни и трајни обртни средства — — — — —	533
Одлука на Уставниот суд на Југославија со која се укинуваат чл. 1 и 4 од Одлуката на Народниот одбор на град Белград за условите за издавање во закуп на деловни простории во семејни станбени згради и за условите за отказ на договорите за закуп на деловни простории, бр. 12-1187/1 од 1 јуни 1962 година — — — — —	538